Coll. aplt. Ro.

A.R.I/79a

65.00

2 vols. in 1.

Enth.

1) Philelphus, Joh. Mar., Epistolae
Basel 1489

Hain 12974 *

2) Imitatio Christi, Augsburg 1488.

Hain 9094 * Erhard Ratdolt





PHILELPHUS, Joannes Marius. Epistolarum nouum. Roman letter, 160 leaves, the last blank and present, 35 lines to the page, marginal references. Qto., old pigskin.
(Johann Amerbach) 1489.
Price $75.00

Collation: a-u^8.
A page for page reprint of Amerbach's edition of 1486. Some stains.
Hain 12974; B.M. Vol.III page 752.

Bound with:
GERSON (Johanis). Imitatio Christi. Qto., gothic type, 48 leaves, two columns, 40 lines to the page. Woodcut capitals. Erhard Ratdolt, 1488.
Collation: (*^{2}) a-e^8 f^6.
Erhard Ratdolt had been invited to return to his native city from Venice, which he did about 1486, working there

continuously till his death in 1527 or 1528.
Hain 9094; B. M. Part II page 382.

Tabule capitulo℞ i libros seque͞tes

Capitula libri primi.

Capitula libri secundi.

Capitula libri tertij.

Capitula libri quarti.

Laus deo.

Incipit liber prim⁹ Johānis Gerson cācellarij parisiēsis. De imitatione xp̄i ꝛ de contēptu omniū vanitatū mundi. Capitulū .j.



Qui sequit̄ me nō ambulat in tenebris sed habebit lumen vite dicit dn̄s. Hec sūt v̄ba xp̄i q̄bus ammonemur q̄ten⁹ vitā ei⁹ ꝛ mores imitetur: si velim⁹ veracit̄ illuminari: ꝛ ab oi cecitate cordis liberari. Summū igit̄ studiū nr̄m sit in vita ihū xp̄i meditari. Doctrina xp̄i oēs doctrinas scōꝝ p̄cellit ꝛ q̄ spm̄ haberet abscōditū ibi manna inueniret. Sed cōtingit ꝙ m̄lti ex frequēti auditu euāgelij paruū desideriū sētiūt: q2 spm̄ xp̄i nō habēt. Qui aūt vult plene ꝛ sapide xp̄i v̄ba intelligē: oportet ut totā vitā suā illi studeat ꝯformare. Quid p̄dest tibi alta de trinitate disputare si careas humilitate vn̄ displiceas trinitati: Uere alta v̄ba nō faciūt scm̄ ꝛ iustū: sꝫ v̄tuosa vita efficit deo charū. Opto magis sentire cōpūctionē q̄ꝫ scire ei⁹ diffinitiōeꝫ. Si scires totā bibliā exteri⁹ ꝛ oiuꝫ philosophoꝝ dicta: qd totū prodesset sine charitate dei ꝛ grā. Uanitas vanitatū ꝛ oia vanitas: p̄ter amare deū ꝛ illi soli s̄uire Ista sūma est sapiētia p̄ ꝯtēptū mūdi tendere ad celestia regna. Uanitas igit̄ est diuitias perituras q̄rere: ꝛ in illis sperare. Uanitas q̄ꝫ est honores ambire ꝛ in altū se extollere. Uanitas ē carnis desideria seq: ꝛ illud desiderare vn̄ postmodū grauit̄ oportet puniri. Uanitas ē longā vitā optare: ꝛ de bona vita parū curare. Uanitas est p̄sentē vitā solū attēdere: ꝛ q̄ futura sūt nō p̄uidere. Uanitas est diligere qđ cū oi celeritate trāsit: ꝛ illuc nō festinare vbi sēpiter nū gaudiū manet. Memēto illi⁹ frequēter p̄uerbij: q2 nō satiat̄ oculus visu: nec aurꝭ implet̄ auditu. Stude ergo cor tuū ab amore visibiliū abstrahere ꝛ ad inuisibilia te trāsferre. Nā sequētes suā sensualitatē maculant ꝯsciētiā ꝛ p̄dunt dei gratiā.

De humili sentire sui ip̄i⁹. Cap. ij.

Omnis homo naturaliter scire desiderat: sꝫ sciētia sine timore dei qđ ī portat: Melior ē p̄fecto humilis rustic⁹ q̄ deo s̄uit: q̄ꝫ supb⁹ phi losoph⁹ q̄ se neglecto cursuꝫ celi ꝯsiderat. Qui bene seipm̄ cognoscit: sibiip̄i vilescit: nec laudibus delectat̄ humanis. Si scirē oīa q̄ ī mūdo sūt ꝛ nō essem in charitate qđ me iuuaret corā deo q̄ me iudicaturus est ex facto: Quiesce a nimio sciendi desiderio: q2 magna ibi inuenit̄ distractio ꝛ deceptio. Sciētes libēter volūt videri ꝛ sapiētes dici. Multa ḡ sunt q̄ scire parū vel nihil aīe p̄sunt. Et valde insipiens est q̄ alijs intēdit q̄ꝫ his q̄ saluti sue deseruiūt. Multa v̄ba nō satiant aīaꝫ: sed bona vita refrigerat mentē: ꝛ pura ꝯscientia magnā p̄stat ad deū ꝯfidentiā. Quāto plus ꝛ melius scis: tāto grauī⁹ inde iudicaberis nisi sancti⁹ vixeris. Noli ergo extolli de vlla arte vel sciētia sed potius time de data tibi noticia Si tibi videt̄ ꝙ multa scis ꝛ satis bene intelligis: scito tamen quia sunt

multo plura que nescis. Noli altum sapere: sed ignorantiā tuā magis fa tere. Quid vis te alicui p̄ferre: cū plures doctiores te inueniant: ꝛ magis in lege periti? Si vis vtiliter aliqd sci re ꝛ discere: ama nesciri ꝛ pro nihilo reputari. Hec est altissima ꝛ vtilissi ma lectio: sui ipsius vera cognitio et despectio. De seipo nihil tenere ꝛ de alijs sp̄ bene ꝛ alte sentire magna sa pientia est ꝛ pfectio. Si videris ali quē aperte peccare vel aliqua gra uia perpetrare: nō debes te tamen meliorē estimare qꝛ nescꝭ q̄ꝫ diu pos sis in bono stare. Oēs fragiles sum⁹ sꝫ tu neminē fragiliorē teipo tenebꝭ

De doctrina veritatis. Cap̄. iij.

Felix quē veritas p se docet nō p figuras ꝛ voces trāseuntes sꝫ sicuti se habet. Nostra opinio ꝛ noster sensus sepe nos fallit: ꝛ modicuꝫ videt. Quid prodest magna cauillatio de occultis et obscuris rebus: de quibus nec arguemur in iudicio quia ignorauimus? Grandis insipientia q̄ neglectis vtilibus ꝛ necessarijs vltro intendim⁹ curiosis ꝛ damnosis. Oculos habētes nō videmus. Et quid cure nobis de generibus ꝛ speciebus? Cui eternū verbū loquit̄: a multis opinionib⁹ expeditur: ex vno verbo omnia ꝛ vnū loquunt̄ oīa ꝛ hoc est principiū qd̄ ꝛ loquit̄ nobis. Nemo sine illo intelligit aut recte iudicat. Cui oīa vnū sunt ꝛ oīa ad vnū trahit ꝛ oīa in vno videt pōt stabilis corde esse ꝛ in deo pacific⁹ pmanere. O veritas de⁹ fac me vnū tecū in charitate ppetua. Tedet me sepe mlt̄a legere ꝛ audire. In te est totū qd̄ volo ꝛ desidero. Taceāt oēs doctores: sileāt vniuerse creature in ꝯspectu tuo: tu mihi loq̄re solus. Quāto aliqs magis vnit⁹ sibi ꝛ interius simplificat⁹ fuerit: tāto plura et altiora sine labore ītelligit qꝛ desup lumē intelligētie accipit. Purus simplex ꝛ stabilis sp̄us in multꝭ operib⁹ nō dissipat̄: quia oīa ad dei honorē operat̄: ꝛ in se ociosus ab oī ppria exqsitione eē nitit̄. Quis te magis īpedit ꝛ molestat q̄ꝫ tua īmortificata affectio cordis? Bon⁹ ꝛ deuot⁹ homo opa sua p̄us intus disponit: q̄ foris agere debet. Nec illa trahūt eū ad desideria vitiosę inclinatiōis: sed ip̄e inflectit ea ad arbitriū recte ratiōis. Quis habet forti⁹ certamē: q̄ꝫ q nitit̄ vincere seip̄m? Et hoc deberet eē negociū nr̄m: vincere videlicet seip̄m ꝛ quotidie seipo fortiorē fieri: atq̄ꝫ in meliꝰ aliqd pficere. Oīs pfectio in hac vita quādā impfectionē sibi hꝫ ānexā: ꝛ oīs speculatio nr̄a q̄dā caligine nō caret. Humilis tui cognitio certior via est ad deū: q̄ꝫ pfūde sciētie inqsitio. Nō est culpāda sc̄ia: aut q̄libet simplex rei noticia: q̄ bona est in se ꝯsiderata ꝛ a deo ordinata: sed p̄ferenda est sp̄ bona ꝯsc̄ia ꝛ v̄tuosa vita. Quia v̄o plures magis studēt scire q̄ꝫ bn̄ viuere: iō sepe errāt: ꝛ pene nullū vel modicū fructū ferūt. O si tātā adhiberēt diligētiā ad extirpāda vitia ꝛ v̄tutes inserēdas: sicuti ad mouēdas q̄stiones: nō fierēt tāta mala ꝛ scādala in pplo: nec tanta dissolutio in cenobijs. Certe adueniente die iudicij non q̄ret̄ a nobis qd legim⁹ sꝫ qd fecim⁹: nec q̄ꝫ bene dixi

mus sʒ q̄ȝ religiose vixim⁹. Dic mihi vbi sūt modo oēs illi dn̄i ⁊ mgr̄i q̄s bn̄ nouisti dū adhuc viuerēt ⁊ in studijs florerēt? Jam eoꝝ p̄bēdas alij possidēt: ⁊ nescio vtrū de eis recogitāt. Jn vita sua aliq̄d videbāt̄: ⁊ mō de illis tacet̄. O q̄ȝ cito trāsit gloria mūdi. vtinā vita eoꝝ: sciē ipoꝝ ꝯcordasset: tūc bn̄ studuissent ⁊ legissent. Q̄t̄ multi pereūt p̱ vanā scientiā in h̄ sc̄lo: q̄ paꝝ curāt de dei fruitiō. Et q̄ magis eligūt magni eē q̄ȝ humiles: iō euanescūt in cogitatiōib⁹ suis. Uere magn⁹ est q̄ magnā h̄ȝ charitatē. Uere magn⁹ est q̄ in se paru⁹ est: ⁊ p̱ nihilo oē culmē honoris ducit. Uere prudēs ē q̄ oīa t̄rena arbitrat̄ ut stercora: ut xp̄ȝ lucrifaciat. Et v̄e bn̄ doct⁹ ē: q̄ dei volūtatē facit: ⁊ suā volūtatē relinquit.

De prudentia in agendis. Capitulū. iiij.

NOn est credendū oī verbo nec instinctui: sʒ caute et lōganimit̄ res est s̄m deū ponderāda. Proch dolor sepe malū facilius q̄ȝ bonū de alio credit̄ et dicit̄: ita infirmi sum⁹. Sed p̱fecti viri nō facile credunt oī enarranti q̄ sciūt infirmitatē humanā ad malū p̱cliuā ⁊ in v̄bis satis labilem. Magna sapiētia est nō eē p̱cipitē in agēdis: nec p̱tinaciter in p̱p̱rijs sēsib⁹ stare. Ad hāc etiā p̱tinet nō q̄buslibet hominū v̄bis credere: nec audita vl̄ credita mox ad alioꝝ aures effūdere. Cū sapiēte ⁊ ꝯscientioso viro ꝯsiliū habe: ⁊ q̄re potius a meliori instrui: q̄ȝ tuas adinuentiones sequi. Bona vita facit hoiem sapientē s̄m deū ⁊ expertū in multis. Quāto quis in se humilior fuerit et deo subiectior: tāto in omnibus erit sapientior ⁊ pacatior.

De lectione sanctarū scripturarum. Cap. v.

UEritas est in scripturis sanctis querenda non eloquētia. Omnis scriptura sacra eo spiritu debet legi quo facta est. Querere potius debemus vtilitatem in scripturis q̄ȝ subtilitatem sermonis. Jta libenter deuotos ⁊ simplices libros legere debemus sicut altos ⁊ profūdos. Nō te offendat auctoritas scribētis vtꝝ parue vel magne litterature fuerit: sed amor pure veritat̄ te trahat ad legendū. Non queras quis hoc dixerit: sed quid dicat̄ attēde. Hoīes transeunt: sed veritas dn̄i manet in eternū. Sine personaꝝ acceptione varijs modis loquitur nobis deus Curiositas nostra sepe nos impedit in lectione scripturarū: cū volumus intelligere ⁊ discutere vbi simpliciter esset transeundum. Si vis profectū haurire: lege humiliter simpliciter ⁊ fideliter: nec vn̄quā velis habere nomen scientie. Jnterroga libenter et audi tacens verba sanctorum: nec displiceant tibi parabole seniorum: sine causa enī nō proferunt̄.

De inordinatis affectionibus. Cap. vj.

QUandocunq̄ȝ homo aliquid inordinate appetit statim in se inquietus fit. Superbus et auarus nunq̄ȝ quiescunt. Pauper ⁊ humilis spiritu in multitudine pacis conuersantur. Homo qui nec dum perfecte in se mortuus est: cito tētatur ⁊ vincitur in paruis ⁊ vilibus rebus.

Infirmꝰ spū et q̄dammodo adhuc carnalis ꝛ ad sensibilia inclinatꝰ dif ficulter se pōt a terrenis desiderijs ex toto abstrahere. Et iō sepe habet tristitiā cū se subtrahit: leuiter etiā in dignatͬ si q̄s ei resistit. Si aūt ꝓsecutꝰ fuerit q̄d cōcupiscit: statim ex reatu ꝯscientie grauatͬ: qꝛ secutꝰ est passio/ nē suā q̄ nihil iuuat ad pacē quā q̄si uit. Resistēdo igitͬ passionibꝰ inueni tur vera pax cordis: nō aūt seruien/ do eis. Nō est ergo pax in corde ho minis carnalis: nō in hoīe exteriori bus dedito: sꝫ in feruido spirituali.

De vana spe ꝛ elatione fu/ gienda Cap̄.vij.

Vanus ē q̄ spem suā ponit in ho minibꝰ aut in creaturis. Nō te pudeat alijs seruire amore ihesu xp̄i ꝛ pauperē in hoc seculo videri. Nō stes sup teip̄m sed in deo spem tuam ꝯstitue. Fac q̄d in te est: ꝛ deus ade rit bone voluntati tue. Non ꝯfidas in tua sciētia: vl̄ cuiuscꝫ astucia viuē tis sed magis in dei gratia: q̄ adiu/ uat humiles: ꝛ de se p̄sumentes hu/ miliat. Ne glorieris in diuitijs si ad sunt: nec in amicis qꝛ potētes sunt: sed in deo qui oīa p̄stat: ꝛ seip̄m sup oīa dare desiderat. Non te extollas de magnitudine vel pulchritudine corporis: que modica infirmitate cor/ rumpitͬ ꝛ defedatͬ. Nō placeas tibi ipsi de habilitate aut ingenio tuo ne displiceas deo: cuiꝰ est totū q̄cquid boni naturaliter habueris. Non te reputes alijs meliorē ne forte coraꝫ deo deterior habearis: q̄ scit q̄d ē in hoīe. Nō supbias de operibꝰ bonis qꝛ aliter sūt iudicia dei q̄ꝫ hominū: cui sepe displicet q̄d hoībus placet. Si aliquid boni habueris: crede de alijs meliora: ut humilitatē ꝯserues Non nocet si oībus te supponas: no cet aūt plurimū si vel vni te p̄ponas. Jugis pax cū humili: in corde autē supbi çelus ꝛ indignatio frequēs.

De cauenda nimia fami/ liaritate. Cap̄.viij.

Non omni homini reueles cor tuū: sed cū sapiēte ꝛ timēte deū age causā tuā. Cū iuuenibus ꝛ extra neis rarus esto. Cū diuitibꝰ noli blā diri: ꝛ corā magnatis nō libenter ap pareas. Cū humilibꝰ ꝛ simplicibus: cū deuotis ꝛ morigeratis sociare: et que edificatiōis sunt ptracta. Non sis familiaris alicui mulieri: sꝫ in cō/ muni oēs bonas mulieres deo cō/ menda. Soli deo ꝛ angelis eiꝰ opta familiaris esse: et hominū noticiam deuita. Charitas habēda est ad om nes: sed familiaritas non expedit. Quandocꝫ accidit ut persona igno/ ta ex bona fama lucescat: cuius ta/ men presentia oculos intuentiū ob/ fuscat. Putamꝰ aliquādo alijs pla/ cere ex ꝯiunctiōe nostra: ꝛ incipimꝰ magis displicere ex morū iprobitate in nobis ꝯsiderata.

De obediē tia ꝛ subiectione. Cap̄.ix.

Valde magnū est in obediētia stare: sub p̄lato viuere: ꝛ sui iu/ ris nō esse. Multo tutius est stare in subiectione: q̄ꝫ in prelatura. Mul/ ti sunt sub obedientia magis ex ne/ cessitate q̄ꝫ ex charitate: ꝛ illi penam habent ꝛ leniter murmurant: nec li/ bertatē mentis acquirent: nisi ex to to corde propter deū se subijciant.

Curre hic vel ibi: nō inuenies quie-
tē nisi in humili subiectione sub pre
lati regimine. Imaginatio locoꝝ ⁊
mutatio multos fefellit. Verū est ꝙ
vnusquisqȝ libenter agit ꝑ sensu suo:
⁊ inclinat̄ ad eos magis qui secū se-
tiunt. Sed si deus est inter nos: ne-
cesse est ut relinquam⁹ etiā quīqȝ nō
strū sentire ꝓpter bonū pacis. Quis
est ita sapiens qui omnia plene scire
potest? Ergo noli nimis in sensu tuo
ɔfidere: sed velis etiā libēter alioꝝ
sensuȝ audire. Si bonū est tuū senti-
re: ⁊ hoc ipm̄ propter deū dimittis ⁊
aliū seq̄ris magis ex inde proficies.
Audiui eni sepe: securi⁹ esse audire ⁊
accipere ɔsiliū q̄ȝ dare. Pōt eni ɔtin
gere ut bonū sit vniuscuiusqȝ sentire
sed nolle alijs acquiescere cū id ra-
tio aut causa postulat signū est sup-
bie ⁊ pertinacie.

De cauenda supfluitate verboꝝ. Cap. x.

Caueas tumultū hominū q̄ntuȝ
potes: multū eni impedit tracta
tus seculariū gestoꝝ etiā si simplici
intentione ꝓferant̄. Cito eni inquina-
mur vanitate ⁊ captiuamur. Vellem
me pluries tacuisse ⁊ inter hoīes nō
fuisse. Sed quare tā libenter loqui-
mur ⁊ inuicē fabulamur: cū tn̄ raro
sine lesione ɔscientie ad silentiū re-
dimus? ideo tā libēter loquimur: q2 ꝑ
mutuas locutiōes ab inuicē ɔsolari
q̄rimus: ⁊ cor diuersis cogitatiōib⁹
fatigatū optam⁹ releuare. Et multū
libēter de his que multū diligimus
vel cupim⁹: vel q̄ nobis ɔtraria senti
mus: libet loqui ⁊ cogitare. Sȝ p̄ch
dolor sepe inaniter ⁊ frustra. Nam
hec exterior consolatio interioris et
diuine consolationis nō modicum
detrimentū est. Ideo vigilandum
est ⁊ orādū: ne tempus ociose transe
at. Si loqui licet ⁊ expedit: que edi-
ficabilia sunt loquere. Malus vsus
⁊ negligentia profectus nostri mul-
tū facit ad incustodiam oris nostri.
Iuuat tamen nō parū ad profectū
spirituale deuota spiritualiū rerum
collatio maxime vbi pares animo ⁊
spiritu in deo sibi sociantur.

De pace acquirenda ⁊ zelo proficiendi. Cap. xj.

Multā possemus pacem habe-
re: si nō vellemus nos cū alio
rum dictis ⁊ factis que ad nostram
curā nō spectant occupare. Quomo
do potest ille diu in pace manere q
alienis curis se intermiscet: qui occa
siones forinsecus querit: qui paruȝ
vel raro se intrinsecus colligit. Bea
ti simplices quoniā multā pacē ha-
bebunt. Quare quidā sanctoꝝ tam
perfecti ⁊ contēplatiui fuerūt? Quia
omnino seipsos mortificare ab om-
nibus terrenis desiderijs studuerūt
⁊ ideo totis medullis cordis deo in
herere atqȝ libere sibi vacare potue
runt. Nos quidē nimiū occupamur
ꝓprijs passionibus: ⁊ de transitorijs
nimis sollicitamur. Raro etiā vnuȝ
vitiū perfecte vincimus: ⁊ ad quoti-
dianū profectū nō accēdimur: ideo
frigidi ⁊ tepidi remanemus. Si esse-
mus nobisipsis ꝑfecte mortui: ⁊ inte
rius minime implicati: tūc possem⁹
etiā diuina sapere ⁊ de celesti ɔtem-
platiōe aliqͩ experiri. Totū ⁊ maxi
mū impedimentū est: q2 nō sumus a
passionib⁹ ⁊ ɔcupiscētijs liberi: nec ꝑ

fectā sanctoꝝ viā conamur ingredi. Qñ etiā modicū aduersitatis occurrit: nimis cito deijcimur: ꝛ ad humanas ꝯsolatiões ꝯuertimur. Si niteremur sicut viri fortes stare in ꝑlio: ꝑfecto auxiliū dñi videremꝰ sup nos de celo. Ipe enī certātes ꝛ de gratia sua sperātes paratus est adiuuare: q nobis certādi occasiones ꝓcurat: ut vincamꝰ. Si tm̄ in istis exterioribus obseruācijs ꝓfectū religiōis ponimus cito finē habebit deuotio nostra. Sed ad radicē securim ponamus: ut purgati a passionibꝰ pacificā mētē possideamꝰ. Si omni anno vnū vitiū extirparemꝰ: cito viri pfecti efficeremur. Sed mō ecōtrario sepe sentimꝰ: ut meliores ꝛ puriores in initio ꝯuersionis nos fuisse inueniamus: q̄ȝ post mltos annos ꝓfessiōis feruor ꝛ ꝓfectꝰ noster quotidie deberet crescere: sȝ nūc ꝓ magno videt̄ siqs primi feruoris partē posset retinere. Si modicā violentiā faceremꝰ in principio tūc postea cuncta possemꝰ facere cū leuitate ꝛ gaudio. Graue est assueta dimittere sed grauius est ꝯtra ꝓpriā volūtatē ire. Sȝ si nō vincis parua et leuia: qñ superabis difficiliora? Resiste in ꝓncipio inclinationi tue ꝛ malā desiste ꝯsuetudinē ne forte paulatim ad maiorez te ducat difficultatez. O si aduerteres quātā tibi pacē ꝛ alijs leticiā faceres teipm̄ bene habēdo: puto ꝙ sollicitior esses ad spiritualē ꝓfectū.

De vtilitate aduersitatis. Cap. xij.

Bonū ē nobis ꝙ aliqñ habemꝰ aliquas grauitates ꝛ ꝯ̄rietates q̄r sepe hominē ad cor reuocāt: q̄tenus se in exilio eē cognoscat: nec spē suā in aliqua re mūdi ponat. Bonū est ꝙ patiamur qñq̄ȝ ꝯtradictores ꝛ ꝙ male ꝛ impfecte de nobis sentiat̄ etiā si bene agimus ꝛ intēdimꝰ. Ista sepe iuuant ad humilitatē: ꝛ a vana gloria nos defendūt. Tunc enī melius interiorē testē deū querimꝰ qñ foris vilipendimur ab hoibus: ꝛ nō bene nobis creditur. Ideo deberet se homo in deo totalit̄ firmare: ut non esset ei necesse multas cōsolationes querere. Qñ homo bone volūtatis tribulat̄ vel tentat̄ aut malis cogitationibus affligit̄: tunc deū sibi magis necessarium intelligit sine quo nihil boni se posse dep̄hendit. Tūc etiam tristat̄: gemit ꝛ orat ꝓ miserijs quas patit̄. Tunc tedet eū diutius viuere: mortē optat īuenire: ut possit dissolui ꝛ cū xp̄o esse. Tunc etiā bene aduertit perfectā securitatē ꝛ plenā pacem in mūdo nō posse constare.

De tentationibus resistendis. Cap. xiij.

Quādiu in mūdo viuimus sine tribulatione et tentatione esse nō possumus. Unde in Job scriptū est. Tentatio est vita hois super terrā. Ideo vnusquisq̄ȝ sollicitꝰ esse deberet circa tentatiōes suas ꝛ vigilare in orōnibꝰ ne diabolus locū inueniret decipiēdi: q nūq̄ȝ dormitat sed circuit q̄rens quē deuoret. Nemo tā pfectꝰ est ꝛ scūs q nō habeat aliqñ tētatiōes: ꝛ plene eis carere nō possumus. Sūt tm̄ tētatiōes hoi sepe valde vtiles: licet moleste sint ꝛ graues quia in illis homo humiliat̄ purgat̄ ꝛ erudit̄. Omnes sancti per multas

tribulationes ꝛ tentationes transie
runt ꝛ profecerunt. Et qui bene ten
tationes sustinere nequiuerũt: repro
bi facti sunt ꝛ defecerũt. Nõ est ali-
quis ordo tam scũs nec locus tã se-
cretus: vbi nõ sint tentatiões vel ad
uersitates. Nõ ẽ homo securus a tẽ
tationib⁹ totaliter q̃ diu vixerit: qꝛ
in nobis est vnde tentamur ex quo
in concupiscẽtia nati sum⁹. Una ten
tatione seu tribulatiõe recedẽte alia
superuenit: ꝛ semper aliquid ad patiẽ
dũ habebimus. Nã bonũ felicitatis
nostre perdidimus. Multi querunt
tẽtationes fugere ꝛ grauius incidũt
in eas. Per solã fugã nõ possumus
vincere: sed per patientiã ꝛ verã hu-
militatẽ oibus hostib⁹ efficimur for
tiores. Qui tantũmodo exterius de
clinat nec radicẽ euellit parũ pficiet
imo citius ad eũ tentatiões redient
ꝛ peius sentiet. Paulatim ꝛ per pa-
cientiã cũ lõganimitate deo iuuãte
melius superabis: q̃ cũ duritia ꝛ im
portunitate ppria. Sepius accipe cõ
siliũ in tentatione: et cũ tentato noli
duriter agere: sed ↄsolationẽ ingere
sicut tibi optares fieri. Initiũ omni
um malarũ tentationũ in cõstantia
animi ꝛ parua ad deũ ↄfidentia: qꝛ
sicut nauis sine gubernaculo hincin
de a fluctibus impellit: ita homo re
missus ꝛ suũ ppositũ deserens varie
tentat. Ignis probat ferrũ: ꝛ tenta-
tio hoiez iustũ. Nescimus sepe quid
possum⁹: sed tentatio aperit quid su
mus. Uigilandũ est tñ p̄cipue circa
initiũ tẽtatiõis: quia tũc facilius ho
stis vincit: si ostiũ mẽtis nullaten⁹ in
trare sinit: sꝫ extra limẽ statim ut pul
sauerit illi obuiat. Unde quidã dixit
Principijs obsta: sero medicina pa
rat. Cũ mala p lõgas ↄualuere mo-
ras. Nã primo occurrit menti sim-
plex cogitatio: deinde fortis imagi-
natio: postea delectatio ꝛ mot⁹ pra-
uus ꝛ assensio. Sicq̧ paulatim igre
dit hostis malign⁹ ex toto: dũ illi nõ
resistit in principio. Et quãto diuti⁹
qs ad resistendũ torpuerit: tanto in
se quotidie debilior fit: ꝛ hostis ↄtra
eũ potẽtior. Quidã in principio cõ-
uersionis sue grauiores tẽtationes
patiunt: quidã aũt in fine: quidã vo
quasi p totã vitã suam male habẽt.
Nõnulli satis leuiter tentant fm di
uine ordinationis sapientiã ꝛ eq̃ta-
tẽ: q statũ ꝛ merita hoĩum pensat et
cũcta ad electoꝝ suoꝝ salutẽ preordi-
nat. Ideo nõ debem⁹ desperare cũ
tẽtamur: sed eo feruẽti⁹ deũ exorare
quaten⁹ nos in oĩ tribulatiõe digne
tur adiuuare: q vtiq̧ fm dictũ pauli
talẽ faciet cũ tẽtatiõe puentũ: ut pos
simus sustinere. Humiliemus ergo
animas nostras sub manu dei in oĩ
tẽtatiõne ꝛ tribulatiõe: qꝛ humiles
spũ saluabit ꝛ exaltabit. In tẽtatio-
nib⁹ ꝛ tribulationib⁹ pbat hõ quãtũ
pfecit ꝛ ibi mai⁹ meritũ existit: et v̄t⁹
meli⁹ patescit. Nec magnũ ẽ si hõ de
uotus sit ꝛ feruid⁹ cũ grauitatẽ nõ sen
tit: sed si tpe aduersitatis patiẽter se
sustinet: spes magni pfect⁹ erit. Qui-
dã a magnis tentationib⁹ custodiũt
ꝛ in paruis quotidianis sepe vinciũt
ut humiliati nũq̃ de seipsis in mag-
nis ↄfidãt: q in tã modicis infirmãt

De temerario iudicio
vitando. Cap. xiiij.

AD teipsũ oculos reflecte: ꝛ alio-ruꝫ facta caueas iudicare. In iudicãdo alios homo frustra labo-rat: sepius errat: ꝛ leuiter peccat. Se ipm vero iudicando, et discutiendo semꝑ fructuose laborat. Sicut no-bis res cordi est: sic de ea frequẽter iudicamus. Nã veruꝫ iudiciũ ꝑpter priuatũ amorẽ faciliter perdimus. Si deus semꝑ esset pura intẽtio no-stri desiderij: nõ tã faciliter turbare-mur ꝑ resistẽtia sensus nostri. Sed sepe aliqͩ ab intra latet: vel etiã ab extra ↄcurrit: qͩ nos etiã pariter tra-hit. Multi occulte seipos querũt in rebus quas agũt ꝛ nesciunt. Viden-tur etiã in bona pace stare: qñ res ꝑ eoꝝ velle fiunt ꝛ sentire. Si aũt alit̃ fit q̃ꝫ cupiũt cito mouent̃ ꝛ tristes fi-unt. Propt̃ diuersitatẽ sensuũ ꝛ opi-nionũ: satis frequẽter oriunt̃ dissen-siones inter amicos ꝛ ciues: inter re-ligiosos ꝛ deuotos. Antiqua ↄsuetu-do difficulter relinquit̃ ꝛ vltra ꝓpriũ videre nemo libenter ducit̃. Si rati-oni tue magis inniteris vl' industrie q̃ꝫ virtuti subiectiue ihu christi: raro et tarde eris homo illuminatus: qꝛ deus vult nos sibi perfecte subijci: ꝛ omnẽ rationẽ ꝑ inflãmatũ amoreꝫ transcendere.

De operibus ex charitate factis. Cap. xv.

PRo nulla re mũdi et ꝑ nullius hoĩs dilectiõe aliqͩ malũ ẽ fa-ciẽdũ: sꝫ ꝓ vtilitate tñ indigẽtis op⁹ bonũ aliqñ intermittẽdũ est aut etiã ꝓ meliori mutãdũ: hoc eñi facto op⁹ bonũ nõ destruit̃: sꝫ in meli⁹ ↄmutat̃ Sine charitate opus externuꝫ nihil ꝓdest; quicqͩ autẽ ex charitate agit̃ quãtũcũq̃ꝫ etiã paruũ sit ꝛ despectũ: totũ efficit̃ fructuosũ. Magis siqͩẽ de⁹ pensat ex quãto qs agit: q̃ꝫ q̃tuꝫ qs facit. Multũ facit qui multũ dili-git. Multũ facit q rẽ bñ facit. Bene facit qui magis cõmunitati q̃ꝫ sue vo-lũtati seruit. Sepe videt̃ eẽ charitas ꝛ est mag⁹ carnalitas qꝛ carnalis in-clinatio; ꝓpria volũtas: spes retribu-tionis: affect⁹ comoditatis raro ab esse volũt. Qui verã ꝛ ꝑfectã charita-tẽ habet: in nulla re seipm querit: sꝫ dei solũmodo gloriã in oĩb⁹ fieri de-siderat. Nulli etiã inuidet: qꝛ nulluꝫ priuatũ gaudiuꝫ amat: nec in seipso vult gaudere: sed in deo suꝑ oĩa bo-na optat beatificari. Nemini aliqͩ boni attribuit: sed totaliter ad deuꝫ refert: a quo fontaliter oĩa ꝓcedunt in quo finaliter omnes sancti fruibi-liter quiescunt. O qui scintillã habe-ret vere charitatis: profecto oĩa ter-rena sentiret plena fore vanitatis.

De sufferentia defectuũ aliorum. Cap. xvj.

QUe homo in se vl' in alijs emẽ-dare nõ valet: debet patienter sustinere: donec deus aliter ordinet Cogita qꝛ forte sic melius est ꝑ tua ꝓbatiõe ꝛ paciẽtia: sine q̃ nõ sũt mul-tũ ponderãda merita nr̃a. Debes ta-men ꝑ talib⁹ ipedimẽtis supplicare ut deus tibi dignet̃ subuenire ꝛ pos-sis benigne portare. Si qs semel aut his admonit⁹ nõ acquiescit: noli cũ eo ↄtẽdere: sed totũ deo cõmitte: ut fiat volũtas ei⁹ ꝛ honor in oĩb⁹ suis suis: q scit bene mala in bonũ ↄuer-tere. Stude patiẽs esse in toleran-do alioꝝ defectus ꝛ qualescunq̃ꝫ in-

firmitates q₃ ⁊ tu multa habes que ab alijs oportet tolerari. Si nō potes te talē facere q̃lē vis quō poteris aliū habere ad tuū bn̄placitum. Libent̄ habem⁹ alios pfectos ⁊ tn̄ p prios nō emēdam⁹ defectus. Volumus q̄ alij stricte corrigantur ⁊ ipsi corrigi nolum⁹. Displicet larga aliorū licētia ⁊ tn̄ nobis nolum⁹ negari qđ petim⁹. Alios restringi p statuta volum⁹ ⁊ ipsi nullaten⁹ patimur amplius cohiberi. Sic ergo patet q̄ raro p̄ximū sicut nosipsos pensam⁹. Si essent oēs pfecti: qđ tūc haberem⁹ ab alijs p deo pati? Nūc aūt de⁹ sic ordinauit: ut discam⁹ alter alterius onera portare: q₃ nemo sine defectu: nemo sine onere: nemo sibi sufficiens: nemo sibi satis sapiens: sed oportet nos inuicē portare: inuicē ꝯsolari: parit̄ adiuuare instruere ⁊ admonere. Quāte autē virtutꝭ q̄sq₃ fuerit: meli⁹ patet occasione aduersitatis. Occasiones nāq₃ hoīem fragilē nō faciūt: s₃ qualis sit ostendūt.

De monastica vita. Cap. xvij.

Oportet ut discas teipm̄ i multis frāgere: si vis pacē ⁊ cōcordiā cū alijs tenere. Nō est paruū in monasterijs uel i cōgregatione habitare: ⁊ ibi sine q̄rela conuersari: ⁊ vsq₃ ad mortē fidelis perseuerare. Beat⁹ q̄ dē q ibi bene vixit: ⁊ felicit̄ ꝯsumauit. Si vis debite stare ⁊ pficere: teneas te tāq₃ exulē ⁊ pegrinū sup terrā. Oportet te stultū fieri propter xp̄m: si vis religiosam ducē vitā. Habit⁹ ⁊ tonsura modicū ꝯferūt sed mutatio moꝝ ⁊ integra mortificatio passionū verū faciūt religiosū. Qui aliud q̄rit q̄ pure deū ⁊ aīe sue salutē: nō inueniet nisi tribulationē ⁊ dolorē. Nō pōt etiā diu stare pacificus: qui nō nitit̄ esse minimus: ⁊ oībus subiect⁹. Ad seruiendū venisti: nō ad regendū. Ad patiendū ⁊ laborandū scias te vocatū: non ad ociandū uel fabulandū. Hic ergo pbant̄ hoīes sicut aurū in fornace. Hic nemo pōt stare nisi ex toto corde se voluerit pp̄ter deū humiliare.

De exēplis scōꝝ patrū. Cap. xviij

Intuere sanctoꝝ patrū viuida exempla: in q̄bus vera pfectio refulsit ⁊ religio ⁊ videbis q̄ modicū sit ⁊ pene nihil quod nos agim⁹. Heu qđ est vita nostra si illis fuerit cōparata? Sancti ⁊ amici xp̄i dn̄o seruierūt in fame ⁊ siti: in frigore ⁊ nuditate: i labore ⁊ fatigatione: in vigilijs ⁊ ieiunijs: i orōnib⁹ ⁊ sanctꝭ meditationib⁹: in psecutionib⁹ ⁊ opprobrijs multis. O q̄ multas ⁊ graues tribulatiōes passi sūt ap̄li martyres: ꝯfessores: virgines: ⁊ reliqui oēs q xp̄i vestigia voluerūt seq̄. Nā aīas suas in hoc mūdo oderunt: vt in eternā vitā eas possiderent. O q̄ strictā ⁊ abdicatā vitā sancti patres in heremo duxerūt: q̄ longas ⁊ graues tentatiōes ptulerūt q̄ frequent̄ ab inimico vexati sunt: q̄ crebras ⁊ feruidas orōnes deo obtulerūt: q̄ rigidas abstinētias pegerūt: q̄ magnū zelū ⁊ feruorē ad sp̄ualē pfectū habuerunt: q̄ forte bellū aduersus edomationē vicioꝝ gesserūt: q̄ purā ⁊ rectā intentionē ad deū tenuerūt. Per diē laborabāt ⁊ noctibus orōni diuine vacabāt: q̄q̄ laboran

do ab orone mētali minime cessa-ret. Oē tps vtilit̄ expēdebāt oīs hora ad vacandū deo breuis videbat̄ r p magna dulcedine ɔtēplationis etiā obliuioni tradebat̄ necessitas corpalis refectiōis. Oibus diuicijs dignitatib⁹: honorib⁹: amicis: r cognatis renūciabāt nil de mūdo habere cupiebāt: vix necessaria vite sumebāt: corpi seruire etiā in necessitate dolebāt. Paupes igit̄ erāt: reb⁹ terrenis: sed diuites valde in grā r virtutib⁹. Foris egebāt: sed int⁹ grā r ɔsolatiōē diuina reficiebant̄. Mūdo erāt alieni: sʒ deo pximi ac familiares amici. Sibiipsis videbantur tāq̄ʒ nihili r huic mūdo despecti: sʒ erāt i oculis dei preciosi r electi. In vera humilitate stabant: in simplici obediētia viuebāt: in charitate r patiētia ambulabāt: r ideo quottidie i spū pficiebāt: r magnā apud deuʒ grām obtinebāt. Dati sūt in exemplū oibus religiosis: r plus puocare nos debēt ad bene pficiendū: q̄ʒ tepidoꝝ numerus ad relaxanduʒ. O quantus feruor: oīum religiosoꝝ in pncipio sue sancte institutionis fuit O quanta deuotio orōnis: quanta emulatio virtut̄: q̄ʒ magna disciplina viguit: quāta reuerētia r obediētia sub regula magistri in oib⁹ effloruit. Testant̄ adhuc vestigia derelicta q̄ vere viri sancti r pfecti fuerūt q tam strenue militantes mundum suppeditauerūt. Iā magn⁹ putat̄ si qs trāsgressor nō fuerit: si qs qd acceptit cū patiētia tolerare potuerit. Ob teporis r negligentie status nr̄i q̄taʒ cito declinam⁹ a pristino feruore: r iā tedet viuere p lassitudine r tepore. Utinā i te penit⁹ nō dormitet pfectus virtutū: q multa sepi⁹ exempla vidisti deuotoꝝ:

De exercitijs boni religiosi. Cap. xix.

Uita boni religiosi oib⁹ virtutibus pollere debet: ut sit talis interi⁹: qualis videt̄ hominib⁹ exterius. Et merito multo plus debet eē intus: q̄ʒ qd cernit̄ foris: q: inspector noster est de⁹: quē sūmope reuereri debem⁹ vbicūq̄ʒ fuerim⁹ r tāq̄ʒ angeli in ɔspectu ei⁹ mūdi incedē. Omni die renouare debem⁹ ppositū nr̄m r ad feruorē nos excitare q̄i hodie p̄mū ad ɔuersionē venissem⁹ atq̄ʒ dicere. Adiuua me dn̄e de⁹ me⁹ in bono pposito r sancto seruitio tuo: r da mihi nūc: hodie pfecte incipere: q: nihil est qd hacten⁹ feci. Scdm ppositū nr̄m cursus pfectus nr̄i r multa diligentia opus est bene pficere volēti. Q: si fortit̄ ppones sepe deficit: qd ille q raro aut min⁹ fixe aliqd pponit. Uarijs tn̄ modis ɔtigit desertio ppositi nostri: r leuis omissio exercitioꝝ: vix sine aliquo dispēdio trāsit. Iustoꝝ ppositū in grā dei poti⁹ q̄ʒ in ppria sapiētia pendet: i quo r semp ɔfidūt qcqd arripiūt. Nam hō pponit: sed de⁹ disponit: nec est i in hoie via eius. Si pietatis cā aut fraterne vtilitatis pposito qn̄q̄ʒ consuetū omittit̄ exercitiū: facile postea poterit recuperari. Si aūt tedio animi aut negligātia facilit̄ relinquit̄: satis culpabile est r nociuū sentiet̄. Conemur quātū possum⁹: adhuc leuiter deficiem⁹ in multis. Semp tn̄

aliqd certi pponēdū ē ⁊ illa pcipue q̄ ampli⁹ nos impediūt. Exteriora nostra ⁊ interiora parit nobis scrutanda sunt ⁊ ordināda: quia vtraq̧ expediūt ad pfectū. Si nō ↄtinue te vales colligē saltē interdū: ⁊ ad minus semel ī die: mane videlȝ aut vespere. Mane ppone: vespe discute mores tuos qualis hodie fuisti in verbo opere ⁊ cogitatione: qꝛ in his sepi⁹ forsitan deū offendisti ⁊ pximū. Accinge te sicut vir contra diabolicas neqtias: frena gulā: ⁊ oēm carnis inclinationē facilius frenabis. Nūq̧ sis ex toto ociosus: sed aut legēs aut scribēs aut orās aut meditās aut aliqd vtilitatis p cōi laborās. Corpalia exercitia discrete sūt agēda: nec oib⁹ equalit assumēda. Que cōia nō sunt: nō sunt foris ostendenda: nā in secreto tuti⁹ exercent priuata. Cauēdū tn̄ ne piger sis ad cōia ⁊ ad singularia pmptior: sed expletis integre ⁊ fidelit debitis ⁊ iniūctis: si iā vltra vacat: redde te tibi put deuotio tua desiderat. Nō possūt oēs habere vnū exercitiū: sed aliud isti: aliud illi magis deseruit. Etiā p tēpor ↄgruētia diuersa placēt exercitia qꝛ alia in festis: alia ī feriatis magis sapiūt dieb⁹. Alijs indigem⁹ tēpore tentationis: ⁊ alijs tpe pacis ⁊ quietis. Alia cū tristamur libet cogitare: ⁊ alia cū leti in dn̄o fuerimus. Circa principalia festa renouanda sūt bona exercitia ⁊ sanctor suffragia feruēti⁹ implorāda. De festo in festū pponere debem⁹ q̄i tūc de hoc seculo migraturi sum⁹ ⁊ ad eternuȝ festū pueturi. Jdeoq̧ sollicite nos preparare debem⁹ ī deuotis tpib⁹ ⁊ deuoti⁹ ↄuersari atq̧ oēm obseruātiaȝ stricti⁹ custodire tāq̧ ī breui p̄miū laboris nr̄i a deo pcepturi. Et si dilatū fuerit credam⁹ nos min⁹ bn̄ ppratos atq̧ īdignos tāte adhuc glie q̄ reuelabit ī nobis tpe p̄finito: ⁊ studeam⁹ nos meli⁹ ad exitū pparare. Beat⁹ seru⁹ ait euāgelista lucas quē cū venerit dn̄s inuenerit vigilantē. Amē dico vobis sup oīa bona sua cōstituet eū.

De amore solitudinis ⁊ silētij. Cap. xx.

Quere aptū tp̄s vacandi tibi: ⁊ de bn̄ficijs dei frequēt cogita. Relinq̄ curiosa. Tales plege materias q̄ cōpūctionē magis p̄stāt q̧ occupationē. Si te subtraxeris a supfluis locutionib⁹ ⁊ ociosis circuitionib⁹: necnō a nouitatib⁹ ⁊ rumorib⁹ audiēdis: inuenies tp̄s sufficiens ⁊ aptū p bonis meditationib⁹ insistēdis. Maximi scōr humana ↄsortia vbi poterāt vitabāt: ⁊ deo ī secreto viuē eligebāt. Dixit qdā. Quotiens int hoīes fui mior hō redij. Hoc qp pe sepi⁹ experimur: qn̄ diu ↄfabulamur. Facilius est oīo tacē: q̧ verbo nō excedē. Facili⁹ ē domi latē: q̧ foris se posse sufficient custodire. Qui igit intendit ad interiora ⁊ spiritualia puenire: oportet eum cū ihesu a turba declinare. Nemo secure apparet: nisi q libenter latet. Nemo secure pest: nisi q libent subest. Nemo secure pcipit nisi q libent obedire didicit. Nemo secure gaudet: nisi qui bone consciētie testimoniū habet. Nemo secure loquit: nisi q libenter tacet. Semp tn̄ scōr securitas plena

timoris dei extitit. Nec eo minus sollicitiri et humiles in se fuerunt: quia magnis virtutibus et gratia emicuerunt. Prauorum autem securitas ex superbia et presumptione oritur: et in fine in deceptionem sui vertitur. Nunquam promittas tibi securitatem in hac vita: quamuis bonus videaris cenobita aut deuotus heremita. Sepe meliores in estimatione hominum grauius periclitati sunt propter suam nimiam confidentiam. Unde multis vtilius est ut non penitus temptationibus careant sed sepius impugnentur: ne nimium securi sint: ne forte in superbiam eleuentur: ne etiam ad exteriores consolationes licentius declinent. O qui nunquam transitoriam leticiam quereret: qui nunquam cum mundo se occuparet: quam bonam conscientiam seruaret. O qui omnem vanam sollicitudinem amputaret: et duntaxat salutaria ac diuina cogitaret: et totam spem suam in deo constitueret: quam magnam pacem et quietem possideret. Nemo dignus est celesti consolatione: nisi diligenter se exercuerit in sancta compunctione. Si vis corde tenus compungi: intra cubile tuum et exclude tumultus mundi: sicut scriptum est. In cubilibus vestris compungimini. In cella inuenies quod deforis sepius amittes. Cella continuata dulcescit: et male custodita tedium generat. Si in principio conuersionis tue bene eam incolueris: et custodieris: erit tibi postea dilecta amica et gratissimum solatium. In silentio et quiete proficit anima deuota et discit abscondita scripturarum: ibi inuenit fluenta lachrymarum: quibus singulis noctibus se lauet et mundet: ut conditori suo tanto familiarior fiat quanto longius ab omni seculari tumultu degit Qui ergo se abstrahit a notis et amicis appropinquabit illi deus cum angelis sanctis Melius est latere et sui curam agere: quam se neglecto signa facere. Laudabile est homini religioso raro foras ire: fugere videri: nolle etiam homines videre. Quid vis videre: quod non licet habere? Transit mundus et concupiscentia eius. Trahunt desideria sensualitatis ad spaciandum: sed cum hora transierit: quid nisi grauitatem conscientie: et cordis dispersionem importas? Letus exitus tristem sepe reditum parit: et leta vigilia serotina triste mane facit. Sic omne carnale gaudium blande intrat: sed in fine mordet et perimit. Quid potes alibi videre quod hic non vides? Ecce celum et terram et omnia elementa: nam ex istis omnia sunt facta. Quid potes alicubi videre: quod diu potest sub sole permanere? Credis te forsitan satiari: sed non poteris pertingere. Si cuncta videres presentia: quid esset nisi visio vana? Leua oculos tuos ad deum in excelsis: et ora pro peccatis tuis et negligentijs. Dimitte vana vanis tu autem intende illis que tibi precepit deus. Claude super te ostium tuum: et voca ad te ihesum dilectum tuum. Mane cum eo in cella: quia non inuenies alibi tantam pacem. Si non exisses: nec quicquam de rumoribus audisses: melius in bona pace permansisses: ex quo noua delectat aliquando audire: oportet te exinde turbationem cordis tollerare.

De compunctione cordis. Cap. xxi.

SI vis aliquid proficere conserua te in timore dei: et noli esse nimis liber sed sub disciplina cohibe omnes sensus tuos: nec inepte te tradas leticie. Da te ad cordis compunctionem: et inuenies deuotionem. Compunctio multa bona aperit: que

dissolutio cito pdere ↄsueuit. Mirū ē q̄ homo possit vnq̄ȝ pfecte letari ī hac vita q̄ suū exiliū ⁊ tā mlta picula aīe sue ↄsiderat ⁊ pēsat. Propter leuitatē cordis et negligentiā defectuū nroꝝ nō sētim⁹ aīe nr̄e dolores sed sepe vane ridem⁹ qn̄ merito flere deberem⁹. Nō est vera libertas nec bona leticia nisi in timore dei cū bona cōsciā. Felix qui abijcere pōt oē impedimentum distractionis: ⁊ ad vnionē se redigere scē cōpūctionis. Felix qui a se abdicat qcqd ↄsciam suā maculare pōt ul' grauare. Certa virilit' ↄsuetudo ↄsuetudine vincit'. Si tu scis hoīes dimittē ipi te dimittēt tua facta facē. Nō attrahas tibi res alioꝝ: nec te īplices causis maiorū. Habe sp̄ oculū sup te pmū: ⁊ admoneas teipm spālit' p oib⁹ tibi dilectis. Si nō habes fauorē hoīuȝ noli ex h̄ tristari: sȝ hoc sit tibi graue q̄ȝ nō habes te sat⁹ bene: ⁊ circūspecte sicut deceret dei seruū ⁊ deuotū religiosū ↄuersari. Utili⁹ est sepe ⁊ securi⁹ q̄ hō nō habeat mltas ↄsolationes in hac vita sm carnē pcipue tn̄ q̄ diuinas nō habem⁹: aut rari⁹ sentim⁹: nos ī culpa sum⁹ q̄ȝ cōpunctionē cordis nō q̄rim⁹ nec vanas ⁊ externas oīno abijcim⁹. Cognosce te indignū diuīa ↄsolatiōe sed magis dignū multa tribulatione. Qn̄ hō pfecte est cōpūct⁹: tūc grauis ⁊ amar⁹ est ei totus mūdus. Bon⁹ hō sufficientē īuenit materiā dolēdi ⁊ flēdi Siue eni se ↄsiderat siue de pxio pēsat: scit q̄ȝ nemo sine tribulatiōe hic viuit. Et q̄ato stricti⁹ sese ↄsiderat: tāto ampli⁹ dolet. Materie iusti doloris ⁊ interne cōpūctionis sūt peccata ⁊ vicia nr̄a: q̄bus ita īuoluti iacem⁹ ut raro celestia ↄtēplari valeamus. Si frequenti⁹ de morte tua q̄ȝ de lōgitudine vite tue cogitares: nō dubiū q̄n feruēti⁹ te emēdares. Si etiā futuras inferni siue purgatorij penas cordialit' ppēderes: credo q̄ libent' laborē ⁊ dolorē sustineres ⁊ nihil rigoris formidares. Sȝ q̄ȝ ad cor ista nō trāseūt: ⁊ blādimēta adhuc amam⁹ ideo frigidi ⁊ valde pigri remanem⁹. Sepe ē inopia spūs vnde tā leuiter cōq̄rit' miserū corp⁹. Ora igit' humilit' ad dn̄m: ut det tibi cōpūctionis spm̄: ⁊ dic cū pPheta Ciba me dn̄e pane lachrymaꝝ: ⁊ potū da mihi ī lachrymis ī mēsura.

De cōsideratione humane miserie. Cap. xxij.

Miser es vbicūq̄ȝ fueris ⁊ quocūq̄ȝ te verteris: nisi ad deum te cōuertas. Quid turbaris q̄ȝ non succedit tibi sicut vis et desideras. q̄s est q̄ hȝ oīa sm suā volūtatē: Nec ego nec tu: nec aliq̄s hoīum sup terrā. Nemo ē in mūdo sine aliq̄ tribulatiōe ul' angustia: q̄ȝuis rex sit ul' papa. Quis ē q̄ meli⁹ hȝ: vtiq̄ȝ q̄ p deo aliqd pati valet. Dicūt multi imbecilles ⁊ infirmi. Ecce q̄ȝ bonā vitā ille hō habet q̄ȝ diues q̄ȝ potēs q̄ȝ excelsus q̄ȝ magn⁹ ⁊ q̄ȝ pulcher. Sȝ attēde ad celestia bona ⁊ videbis q̄ oīa ista tpalia nulla sunt: sȝ valde incerta ⁊ magis grauātia: q̄ȝ nūq̄ȝ sine sollicitudine ⁊ timore possidet'. Nō est hoīs felicitas hr̄e tpalia ad abūdātiā sȝ sufficit ei mediocritas. Uere miseria est viuere sup trā. Quāto hō

voluerit eē spūalior: tanto pn̄s vita fit ei amarior: qr sentit meli⁹: r videt clari⁹ hūane corruptionis defectus Nā comedere bibere: vigilare dormire: qescere: laborare: r ceteris necessitatibus nature subiacē: vere magna miseria ē r afflictio homini deuoto: q libent' esset absolutus r liber ab omni pctō. Ualde eni grauat' interior hō necessitatib⁹ corꝑalibus in hoc mundo. Unde ꝓpheta deuote rogat qten⁹ liber ab ist͡ eē valeat dicēs. De necessitatib⁹ meis erue me dn̄e. Sz ve nō cognoscētib⁹ suā miseriā r ampli⁹ ve illis q diligūt hāc miserā et corruptibilē vitā. Nā i tm̄ qdā hāc amplectūt'. lz etiā vix necessaria laborādo aut meditādo habeāt ut si h possēt sp viuē de regno dei nihil curarent. O isani r ifideles corde. q tā ꝓfūde i terris iacēt: ut nil nisi carnalia sapiāt. Sz miseri adhuc i fine grauit' sentiēt: q̄ꝫ vile r nihiluz erat qd amauerīt. Sci aūt dei r oēs deuoti amici xp̄i nō attēderūt q̄ carni placuerūt: nec q̄ i h tp̄e floruerūt: sz tota spes eoꝝ r itētio ad etn̄a bona anhelabat: ferebat' totū desideriū eoꝝ ad mās̄ura r inuisibilia: ne amore visibiliū traherent' ad ifima. Noli frat' amittē ɔfidētiā ꝓficiendi ad spūalia: adhuc habes tēp⁹ r horā. Quare vis ꝓcrastinare ꝓpositum tuū? Surge r in instāti incipe r dic: Nūc tēp⁹ est faciēdi: nūc tēp⁹ est pugnādi: nūc tēp⁹ aptū est emendādi. Qn̄ male habes r tribularis tūc tēpus ē ꝓmerēdi. Oportet te trāsire ꝑ ignē r aquā an̄q̄ꝫ venias i refrigeriū. Nisi tibi vim feceris: vitiū nō supabis: q̄ꝫdiu istud fragile corp⁹ gerim⁹ sine pctō eē nō possum⁹: nec sine tedio r dolore viuē. Libēt' haberem⁹ ab oi miseria qetē: sz qr ꝑ pctm̄ ꝑdidim⁹ inocētiā amisim⁹ etiā verā btitudinē. Ideo oportet nos tenē patientiā r dei expectare mīaz: donec trāseat iniqtas hec: r mortalitas absorbeat' a vita. O q̄ⁿta fragilitas humana q̄ sp ꝓna est ad vicia. Hodie ɔfiter͡ pctā tua: r cras iteꝝ ꝑpetras ɔfessa. Nūc ꝓponis cauē: r p⁹ horā agis q̄i nihil ꝓposuisses. Merito ḡ nosipsos hūiliare possum⁹ nec vnq̄ꝫ aliqd magni de nob̄ sentire: qr tam fragiles r istabiles sum⁹. Cito etiaz pōt ꝑdi ꝑ negligētiā: qd mlto labore vix tandē acqsitū ē ꝑ grāz. Quid fiet de nobis adhuc i fine: q tepescimus tā mane? Ue nob̄ si sic volum⁹ declinare ad qetē: q̄i iā pax sit r securitas: cū necdū appareat vestigiū vere scitatis i nr̄a ɔuersatiōe. Bene op⁹ eēt qd adhuc iterū istitueremur tāq̄ꝫ boni nouicij ad mores optios si forte spes eēt de aliq̄ futura emēdatione: r maiori spūali ꝓfectu.

De meditatione mort͡. Cap. xxiij.

Ualde cito erit tecū h factū. Uide alit' quō te habeas: hodie hō ē r cras nō cōparet. Cū aūt sublat⁹ fuerit ab ocul': cito etiā transit a mēte. O hebetudo r duricia cordis hūani q̄ solū pn̄tia meditat': r futura nō mag͡ ꝓuidet. Sic te i oi facto r cogitatu deberes tenē: q̄i statiz eēs moritur⁹. Si bonā ɔsciaz haberes: nō multū mortē timeres. Meli⁹ eēt pctā cauē: q̄ꝫ mortē fugē. Si hodie nō es parat⁹: quō cras eris? Cras ē

dies í certa:⁊ qd ſcis ſi craſtinū habe
bis? Quid pdeſt diu viuere qñ tam
parū emēdamur? Ablōga vita non
ſp emēdat:ſ; ſepe culpā magis au-
get. Utinā p vnā diē bñ eſſem⁹ ꝯuer
ſati i hoc mūdo. Mlti annos cōpu
tāt ꝯuerſiōis:ſ; ſepe paru⁹ ē fructus
emēdationis. Si formidoloſu; eſt
mori:forſitā piculoſi⁹ eſt diuti⁹ viuē
Beat⁹ q horā mort͛ ſue ſp añ oculos
h; ⁊ ad moriēdum quotidie ſe diſ-
ponit Si vidiſti aliqñ hoīem mori:
cogita q; ⁊ tu p eandē viā trāſibis.
Cū mane fuerit: puta te ad veſperū
nō pventur. Ueſpe aūt facto mane
nō audeas tibi polliceri. Sp ḡ para
tus eſto ⁊ talit͛ viue:ut nūq̄; te impa
tū mors iueniat. Mlti ſubito ⁊ im-
puiſe moriūt͛:nā hora q̄ nō putat͛: fi
li⁹ hoīs vētur⁹ ē. Qñ illa extrema ho
ra venerit:multū alit͛ ſentire icipies
de tota vita tua pterita:⁊ valde do-
lebis q tā negligēs ⁊ remiſſus fuiſti
Q; felix ⁊ prudēs qui talis nūc nitit͛
eē i vita:q̄lis optat iueniri i morte.
Dabit nāq; magnā cōfidētiā felicit͛
moriēdi pfect⁹ ꝯtēpt⁹ mūdi:feruens
deſideriū i virtutib⁹ pficiēdi: amor
diſcipline:labor pnīe:promptitudo
obediētie:abnegatio ſui: ⁊ ſuppor-
tatio cuiuſlib; aduerſitat͛ p amore
xpi. Mlta bona potes opari dū ſa-
nus es:ſ; infirmat⁹ neſcio qd poter͛
Pauci ex infirmitate emēdant͛: ſic
⁊ q mltū pegrināt͛ raro ſcificāt͛. No
li ꝯfidere ſup amicos ⁊ primos:nec
i futuris ſalutē tuā differas: q; citi⁹
obliuiſcēt͛ tui hoīes q̄; eſtimas. Me
li⁹ eſt nūc tēpeſtiue puidere ⁊ aliqd
boni pmittere: q̄; ſup alioꝝ auxilio
ſperare. Si nō es pro teipſo ſollicit⁹
modo: quis erit pro te ſollicitus in
futuro. Nunc tēpus eſt valde pcio-
ſum: ſed pch dolor q hoc inutilius
expendis:in quo pmereri vales vn-
de eternalit͛ viuas. Ueniet qñ vnu;
diem ſeu horā pro emēdatione de-
ſiderabis ⁊ neſcio an impetrabis.
Eya chariſſime de quāto periculo
te poteris liberare:de q̄; magno ti-
more eripere:ſi modo ſemp timora
tus fueris:⁊ de morte ſuſpect⁹. Stu
de nunc talit͛ viuere:ut in hora mor
tis valeas potius gaudere q̄; time-
re. Diſce nūc mori mūdo:ut tūc inci
pias viuere cum xpo. Diſce nūc oīa
cōtemnere: ut tunc poſſis libere ad
xpm pergere. Caſtiga nunc corpus
tuū p penitētiā: ut tunc valeas cer-
tam habere cōfidentiam. Ah ſtulte
quid cogitas te diu victurū: cū nul-
lū die; habeas ſecurū? Q; multi de
cepti ſunt:⁊ inſperate de corpore ex
tracti. Quociēs audiſti a dicentib⁹:
q; ille gladio cecidit:ille ſubmerſus ē
ille ab alto ruens ceruicē fregit: ille
manducādo obriguit: ille ludendo
finē fecit:ali⁹ igne:ali⁹ ferro:ali⁹ pe-
ſte:⁊ ali⁹ latrocinio perijt:⁊ ſic oīum
finis mors ē: ⁊ vita hoīu; tāq̄; vm-
bra ſubito ptrāſit. Quis memorabi
tur tui poſt mortē: ⁊ qs orabit p te?
Age age nunc chariſſime qcqd agē
potes:q; neſcis qñ morieris: neſcis
etiā qd tibi p⁹ mortē ſequet͛. Dū tēp⁹
habes ꝯgrega tibi diuitias īmorta
les. Pret͛ ſalutē tuā nihil cogites:ſo
lū q̄ dei ſūt cures. Fac nūc tibi ami-
cos venerādo dei ſcōs: ⁊ eoꝝ actus
imitādo:ut cū defeceris in hac vita

illi te recipiāt in eterna tabernacula Serua te tāq̄ peregrinū ꝛ hospitem sup ťrā:ad quē nihil spectat de mūdi negocijs. Serua coꝛ liberū et ad deū sursū erectū:qꝛ nō habes hⁱ manentē ciuitatē. Illuc p̄ces ꝛ gemitꝰ quotidianos cū lachꝛymis dirige: ut spūs tuꝰ mereať pꝰ moꝛtē ad dn̄z feliciter trāsire. Amē. De iudicio ꝛ penis peccatoꝝ. Cap. xxiiij.

IN oibus rebus respice finē: ꝛ q̄liter an̄ districtū iudicē stabꝭ cui nihil est occultū:q muneribꝰ nō placať:nec excusatiōes recipit: ſʒ qđ iustū est iudicabit. O miserrime ꝛ insipiēs peccatoꝛ qđ rn̄debis deo: oīa mala tua scienti:q interdū foꝛmidas vultū hoīs irati? Ut qđ nō p̄uides tibi in die iudicij: qn̄ nemo poterit p aliū excusari vel defendi:ſʒ vnusq̄sq̄ sufficiēs onus erit sibiipi? Nunc laboꝛ tuꝰ est fructuosus: fletꝰ acceptabilis:gemitꝰ exaudibilis:doloꝛ satisfactoꝛiꝰ ꝛ purgatiuꝰ. Habet magnū ꝛ salubꝛe purgatoꝛiū patiēs hō q suscipiēs iniurias plus dolet de alterius malitia:q̄ de sua iniuria:q p ɔ̄riantibꝰ sibi libēter oꝛat ꝛ ex coꝛde culpas indulget q veniā ab alijs petere nō retardat:q faciliꝰ misereť q̄ irascīť:q sibiipsi violētiā frequēter facͭ ꝛ carnē suā oīno spiritui subiugare conať. Melius ē modo purgare pctā ꝛ vitia resecare q̄ in futuro purganda reseruare. Uere nosipos decipimus per inoꝛdinatū amoꝛē quē ad carnē habemꝰ. Quid aliud ille ignis deuoꝛabit nisi peccata tua? Quāto ampliꝰ tibiipsi nūc parcis:ꝛ carnē sequerꝭ:tāto durius postea lues:ꝛ maioꝛē materiā cōburēdi reseruaſ. In q̄bus homo peccauit:in illis grauiꝰ punieť. Ibi accidiosi ardētibꝰ stimulis purgenť:ꝛ gulosi ingēti fame ac siti cruciabunť. Ibi luxuriosi ꝛ voluptatū amatoꝛes ardenti pice ꝛ fetido sulphure p̄fundenť. Et sicut furiosi canes p̄ doloꝛe inuidiosi vlulabūt. Nullū vitiū erit qđ suū p̄p̄riū cruciatū nō habebit. Ibi supbi oī ɔfusione replebūť:ꝛ auari miserrima egestate artabuntur. Ibi erit vna hoꝛa grauioꝛ in pena:q̄ hic centū anni in amarissima penitētia. Ibi nulla requies est ꝛ nulla cōsolatio dānatis. Hic tn̄ interdū cessať a laboꝛibꝰ atq̄ amicoꝝ fruiť solatijs. Esto mō sollicitꝰ ꝛ dolens p peccatis tuis:ut i die iudicij sis securus cū beatꝭ. Tūc eni iusti stabūt in magna ɔstātia aduersus eos q se angustiauerūt ꝛ dep̄sserunt. Tūc stabit ad iudicādū:q modo se subijcit humiliť iudicijs hoīuʒ Tūc magnā fiduciā habebit paup ꝛ humilis:et pauebit vndiq̄ supbus. Tūc videbiť sapiēs in hoc mūdo fuisse:q p xp̄o didicit stultꝰ ꝛ despectꝰ esse. Tūc placebit omnis tribulatio pacienter p̄pessa:ꝛ oīs iniquitas opilabit os suū. Tunc gaudebit oīs deuotꝰ ꝛ merebit oīs irreligiosus. Tūc plꝰ exultabit caro afflicta:q̄ si in delicijs fuisset semp nutrita. Tūc splendebit habitus vilis:ꝛ obtenebꝛescet vestis subtilis:tūc plus laudabiť pauperculū domiciliū:q̄ deauratū palatiū. Tūc plus iuuabit ɔstans paciencia:q̄ oīs mūdi potētia. Tūc ampliꝰ exaltabiť simplex obediētia: q̄ oīs secularis astutia. Tūc plus letifica-

bit pura ꝛ bona ↄſcientia ꝙ̄ docta philoſophia. Tūc plus ponderabit ↄtēptus diuitiaꝝ: ꝙ̄ tot⁹ theſaurus terrigenaꝝ. Tūc magis ↄſolaberis ſup̱ deuota orōe: ꝙ̄ ſup̱ delicata comeſtione. Tūc poti⁹ gaudebꝫ de ſeruato ſilentio: ꝙ̄ de longa fabulatione. Tūc plus valebūt ſancta opa: ꝙ̄ multa pulchra verba. Tūc plus placebit ſtricta vita et ardua penitētia ꝙ̄ oīs delectatio terrena. Diſce nūc in modico pati: ut tūc a grauiorib⁹ valeas liberari. Hic p̄mo proba qd poſſis pati poſtea. Si nūc tā paꝝ nō vales ſuſtinere: quō poteris tūc eťna tormēta ſufferre: ſi mō modica paſſio iā impacientē efficit: qd gehēna tūc faciet: Ecce vere nō potes duo gaudia habere: delectari hic in mūdo ꝛ poſtea regnare in celo cū xp̄o. Si vſq̄ in hodiernū diē ſemp̱ in honorib⁹ ꝛ voluptatib⁹ vixiſſes: qd totū tibi ꝓfuiſſet ſi iam in inſtāti mori cōtingeret: oīa ergo vanitas p̄ter amare deū: ꝛ illi ſoli ſeruire. Qui enī deū ex toto corde amat: nec morteꝫ nec ſuppliciū nec iudiciuꝫ nec infernum metuit: qꝛ p̱fectus amor ſecuꝝ acceſſū ad deū facit. Quē aūt adhuc peccare delectat nō miꝝ ſi mortē ꝛ iudiciū timeat. Bonuꝫ tñ̄ eſt: ut ſi necdū amor a malo te reuocat: ſaltē timor gehēnalis coherceat. Qui vo timorē dei poſtponit: diu ſtare in bono nō valebit: ſꝫ diaboli laq̄os citius incurret.

De feruenti emendatione totius vite noſtre. Cap̄. xxv.

Eſto vigilās ꝛ diligēs in dei ſeruitio ꝛ cogita frequēť ad qd veniſti: ꝛ cur ſclꝫ reliq̄ſti. Nōne ut deo viueres: ꝛ ſp̄ualis hō fieres. Igiť ad ꝑfectū ferueas: qꝛ mercedē laborꝫ tuoꝝ in breui recipies: nec erit tunc ampli⁹ timor aut dolor in finib⁹ tuis. Modicū nūc laborabis ꝛ magnā requiē: imo ꝑpetuā leticiā iuenies. Si tu p̱māſerꝫ fidelis ꝛ feruidus in agēdo: deus ꝓcul dubio erit fidelis ꝛ locuplex in retribuēdo. Spem bonaꝫ retinere debes ꝙ ad palmā ꝑueniſ ſed ſecuritatē capere nō oportet ne torpeas aut elatus fias. Cū enī q̇dā anxi⁹ inter metū ꝛ ſpem frequenť fluctuaret ꝛ q̄dā vice merore ↄfect⁹ i ecclesia añ q̄ddā altare ſe ī orōe ꝓſtrauiſſet hec inter ſe reuoluit dicēs: O ſi ſcirē ꝙ adhuc p̱ſeueratur⁹ eēm: ſtatimq̄ audiuit int⁹ diuinū reſpōſum. Quid ſi hoc ſcires facere velleſ: Fac nūc qd tūc facere velles et bñ̄ ſecur⁹ eris. Moxq̄ ↄſolat⁹ ꝛ ↄfortat⁹ diuine ſe cōmiſit volūtati: ꝛ ceſſauit anxia fluctuatio: noluitq̄ curioſe inueſtigare ut ſciret q̄ ſibi eſſent futura: ſꝫ magis ſtuduit ingrere q̄ eēt volūtas dei bñ̄placiēs ꝛ p̱fecta ad oē op⁹ bonū inchoādū ꝛ p̱ficiendū. Spera in dño ꝛ fac bonitatē ait ꝓpheta: ꝛ ihabita terrā ꝛ paſceris in diuitijs eius. Vnū eſt ꝙ multos a ꝓfectu ꝛ feruēti emēdatōe retrahit: horror difficultatis ſeu labor certaminis. Eniuero illi maxime p̄ alijs in v̄tutib⁹ ꝓficiūt q ea q̄ ſibi magis grauia et ↄ̄ria ſūt. virib⁹ vincere nitūť. Nā ibi hō plus ꝓficit ꝛ gratiam mereť ampliorē vbi magꝫ ſeip̄m vincit ꝛ ī ſp̄ū mortificat Sꝫ nō oēs hñ̄t eque multū ad vincēdū ꝛ moriēdū. Diligēs tñ̄ emulator valētior erit ad ꝓficiendū etiā ſi plu

tes hēat passiōes q̄ȝ ali⁹ bn̄ morige/ rat⁹: min⁹ tn̄ feruēs ad ṽtutes. Duo tn̄ spālit̄ ad magnā emēdationē iu/ uant videlicet subtrahere se violēter ad qđ natura vitiose īclinat: ⁊ feruē ter instare ꝓ bono q̄ ampli⁹ qs indi/ gēt. Illa etiā studeas magꝰ cauere ⁊ vincere: q̄ tibi frequēti⁹ in alijs displi cēt. Ubiqȝ ꝓfectū tuū capias: ut si bo na exēpla videas vl̄ audias: ad imi tādū accēdarꝭ. Si qđ aūt rep̄hēsibi le ꝯsideraueris: caue ne idē facias: aut si aliqñ fecisti: citius emēdare te studeas. Sicut oculus tu⁹ alios ꝯsi/ derat: sic iteꝝ ab alijs notaris. Quā iocūdū ⁊ dulce ē videre feruidos et deuotos fratres bn̄ morigeratos et disciplinatos: q̄ȝ triste ē ⁊ graue vide re inordinate ambulātes: q ea ad q̄ vocati sūt nō exercēt. Q̄z nociuū est negligere vocatiōis sue ꝓpositū ⁊ ad nō cōmissa sensuȝ īclinare. Memor esto arrepti ꝓpositi: ⁊ imaginē tibi ꝓ pone crucifixi. Bn̄ verecūdari potes inspecta vita ih̄u xp̄i: q̄ necdū magꝰ illi te ꝯformare studuisti: licet diu in via dei fuisti. Religiosus q se intēte ⁊ deuote in sāctissima vita ⁊ passiōe dn̄i exercet: oīa vtilia ⁊ necessaria si/ bi: abūdāter ibi inueniet: nec opus ē ut ex ih̄m aliqđ meli⁹ q̄rat. O si ih̄s crucifix⁹ in cor nr̄m veniret q̄ȝ cito et sufficiēter docti essem⁹. Religiosus feruid⁹ oīa bn̄ portat ⁊ capit q̄ illi iu bent. Religiosus negligēs et tepid⁹ hȝ tribulationē sup tribulatiōeȝ ⁊ ex oī parte patit̄ angustiā q̄ iteriori cō solatiōe caret: ⁊ exteriorē q̄rere ꝓhi/ bet. Religiosus extra disciplinā vi/ uēs graui ruine patet. Qui laxiora querit ⁊ remissiora: semꝑ ī angustijs erit q̄ aut vnū aut reliquū sibi displi cebit. Quō faciūt tā multi alij religi/ osi q satis arti sūt sub disciplina clau strali: Raro exeunt: abstracte viuūt: pauꝑrime comedūt: grosse vestiunt̄: multū laborāt: parū loquūt̄: diu vigi lāt: mature surgūt: orōes ꝓlongant: frequenter legūt: ⁊ se in oī disciplina custodiūt. Attēde carthusienses ci/ stercienses ⁊ diuerse religiōis mona chos ac moniales: q̄liter oī nocte ad psallēdū dn̄o assurgūt. Et iō turpe ē ut tu deberes in tam scō oꝑe pigrita re: vbi tāta mltitudo religiosoꝝ inci pit deo iubilare. O si nihil aliud fa/ ciēdū incūberet: nisi dn̄m deū nr̄ȝ to to corde ⁊ ore laudare. O si nūq̄ȝ in digeres comedē nec bibere nec dor mire: sȝ semꝑ posses deū laudare: et solūmodo spūalib⁹ studijs vacare: tūc multo felicior esses: q̄ȝ mō cū car ni ex q̄licūqȝ necessitate fuis. Utinā nō essent iste necessitates: sȝ solūmo/ do spirituales aīe refectiōes: q̄s heu satꝰ raro degustam⁹. Qñ hō ad hoc ꝑuenit q̄ de nulla creatura ꝯsolatio nē suā q̄rit: tūc ei de⁹ ꝑmo ꝑfecte sa/ pere incipit: tūc etiā bn̄ cōtent⁹ de oī euētu reꝝ erit: tūc nec ꝓ magno leta bit̄: nec ꝓ modico ꝯtristabit̄: sȝ ponit se integre ⁊ fiducialit̄ in deo: q est ei oīa in oībus: cui nihil vtiqȝ perit nec moritur: sed oīa ei viuūt et ad nutū incūctant̄ deseruiūt. Memēto semꝑ finis: et q̄ ꝑditū nō redit tp̄s. Sine sollicitudine ⁊ diligētia nūq̄ȝ acqres ṽtutes. Si incipis tepescere: īcipies male habere. Si aūt dederis te ad feruorē: inuenies magnā pacē: ⁊ sen

ties leuiorē laborē ꝓpter dei gratiā ꝛ vtutis amorē. Homo feruidus et diligēs ad oīa est parat⁹. Maior labor est resistere vitijs ꝛ passionib⁹ q̄ꝫ corporalib⁹ insudare laborib⁹. Qui paruos nō vitat defect⁹: paulatim labit̄ ad maiores. Gaudebis sp̄ vespe si diē expēdas fructuose. Uigila super teip̄m: excita teip̄m: admone teip̄m: ꝛ qcq̄d de alijs fit: nō negligas teip̄m. Tantū ꝓficies: quātū tibiip̄si vim intuleris.

Explicit liber primus.

Incipit secūdus.

De interna ꝯuersatiōe. Cap. j.



Egnū deiītra vos ē dicit dn̄s Cōuerte te ex toto corde tuo ad dn̄ꝫ: ꝛ relinque hūc miseꝝ mūdū ꝛ inueni et aīa tua regē Disce exteriora ꝯtēnere: ꝛ ad interiora te dare: et videbis regnū dei ī te venire. Est enī regnū dei pax ꝛ gaudiū in sp̄ū sācto: qd̄ non datur impijs. Ueniet ad te christus ostendens tibi cōsolationē suā: si dignā illi ab intus paraueris mansionē. Omnis gloria eius ꝛ decor ab intra est: ꝛ ibi complacet sibi. Frequēs illi visitatio cū homine interno: dulc̄ sermocinatio: grata cōsolatio: multa pax familiaritas stupenda nimis. Eya anima fidelis p̄para huic sp̄onso cor tuū quatenus ad te venire ꝛ in te habitare dignet̄ Sic enī dicit. Siquis diligit me sermonē meū seruabit: ꝛ ad eum veniemus: ꝛ mansionē apud eū faciem⁹. Da ergo xp̄o locum: ꝛ ceteris oībus nega introitū. Cū xp̄m habueris: diues es ꝛ sufficit tibi. Ipse erit ꝓuisor tuus: ꝛ fidelis ꝓcurator in omnibus ut nō sit opus tibi in hominib⁹ sperare. Hoīes enī cito mutant̄: et deficiunt velociter: xp̄s aūt manet in eternū ꝛ astat vsq̄ꝫ in finē firmiter. Non est magna fiducia ponēda in homine fragili ꝛ mortali: etiā si vtilis sit et dilectus: neq̄ꝫ tristitia multa capienda ex hoc si interdum aduersetur et contradicat. Qui hodie tecum sunt cras contrariari possunt: ꝛ econuerso sepe ut aura vertuntur. Pone totam fiduciam tuaꝫ in domino: et sit ipse timor tuus et amor tuus. Ipse pro te respōdebit et faciet bene sicut melius fuerit. Non habes hic manētem ciuitatē: ꝛ vbicunq̄ꝫ fueris extraneus es ꝛ peregrinus: nec requiē aliquando habebis: nisi christo intime fueris vnitus. Quid hic circūspicis cum iste non sit locus tue requietionis: In celestibus debet esse habitatio tua: ꝛ sicut in transitu cūcta terrena sunt aspicienda: transeunt omnia ꝛ tu cum eis pariter. Uide ut nō inhereas: ne capiar̄ ꝛ pereas. Apud altissimū sit cogitatio tua ꝛ deprecatio tua ad christum sine intermissione dirigatur. Si nescis alta speculari ꝛ celestia: requiesce in passiōe xp̄i: ꝛ in sacris vulneribus eius libenter habita. Si enī ad vulnera et p̄ciosa stigmata ihesu deuotē cōfugis: magnā in tribulatiōe ꝯfortationē sentiēs nec multū curab̄ hoiuꝫ despectiones: faciliq̄ꝫ v̄ba detrahētiū ꝑferes

Xp̄s fuit etiā in mūdo ab hoīb⁹ de/
spect⁹: ⁊ i maxima necessitate a notꝭ
⁊ amicꝭ int̄ opprobria ꝯrelict⁹. Xp̄s
pati voluit ⁊ despici: et tu audes de
aliq̄ ꝯq̄ri. Xp̄s habuit aduersarios
⁊ oblocutores: ⁊ tu vis oēs hr̄e ami/
cos ⁊ bn̄factores? Vn̄ coronabit̄ pa
ciētia tua: si nil aduersitatꝭ occurre/
rit? Si nihil ꝯrium vis pati: quō eris
amic⁹ xp̄i? Sustine te cū xp̄o ⁊ ꝑ xp̄o
si vis regnare cū xp̄o. Si semel ꝑfe/
cte introisses in interiora ih̄u ⁊ mo/
dicū de ardēte ei⁹ amore sapuisses:
tūc de ꝓprio comodo vl̄ incomodo
nihil curares: sꝫ magꝭ dē opprobrio
illato gauderes: qꝛ amor ih̄u facit
hoīeꝫ seip̄m ꝯtēnere. Amator ih̄u et
ver⁹ intern⁹ ⁊ liber ab affectionib⁹ in
ordinatꝭ pōt se ad deū libere ꝯuerte
re ⁊ eleuare se sup̄ seip̄m i spū ac frui
tiue qescere. Cui sapiūt oīa ꝓ ut sunt
nō ut dicūt̄ aut estimāt̄: hic vere sapi
ens est ⁊ doct⁹ magꝭ a deo q̄ꝫ ab ho
minib⁹. Qui ab intra scit ambulare
⁊ modicū res ab ex̄ pōderare: nō re
qrit loca: nec tp̄a expectat ad habē/
da deuota exercitia. Hō intern⁹ cito
se recolligit qꝛ nūq̄ꝫ se totū ad exteri
ora effūdit. Nō illi obest labor exte/
rior aut occupatio ad tp̄s necessaria
sꝫ sicut res eueniūt sic se illis accōmo
dat. Qui int⁹ bn̄ disposit⁹ ē ⁊ ordina
tus: nō curat mirabiles ⁊ peruersos
hoīuꝫ gest⁹. Tātū hō īpedit̄ ⁊ distra
hit̄: q̄ꝫtū sibi res attrahit. Si recte ti/
bi eēt ⁊ bn̄ purgat⁹ eēs: oīa tibi in bo
nū cederēt ⁊ ꝑfectū. Ideo mlt̄a tibi
displicēt: ⁊ sepe ꝯturbāt: quia adhuc
nō es tibiipi ꝑfecte mortu⁹ nec segre
gatus ab oīb⁹ terrenis. Nihil sic ma
culat ⁊ implicat cor hoīs: sicut impu
rus amor in creaturis. Si renuis cō
solari exterius: poteris speculari ce/
lestia: ⁊ freqūēter interi⁹ iubilare.

De humili submissione sub ꝑla
ti regimine. Cap̄. ij.

Non magnipēdas qs ꝓ te vel ꝯ
te sit: sed hoc age et cura ut de⁹
tecū sit in oī re quā facꝭ. Habeas cō
sciētiā bonā: ⁊ de⁹ bn̄ te defensabit.
Quē eni adiuuare voluerit: nulli⁹ ꝑ
uersitas nocere poterit. Si tu scis ta
cere ⁊ pati: videbꝭ ꝓculdubio dn̄i au
xiliū. Ipse nouit tp̄s ⁊ modū liberā
di te: ⁊ iō debes te illi resignare. Dei
est adiuuare ⁊ ab oī ꝯfusione libera
re. Sepe valde ꝓdest ad maiorē hu
militatē ꝯseruandā: q̄ defect⁹ nr̄os
alij sciūt ⁊ redarguūt. Qn̄ hō ꝓ defe
ctib⁹ suis se humiliat: tūc facilit̄ alios
placat: ⁊ leuiter satisfacit sibi irascen
tib⁹. Humilē de⁹ ꝓtegit ⁊ liberat: hu
milē diligit ⁊ ꝯsolat̄: humili homini
se īclinat: humili largit̄ grāꝫ magnā
⁊ post suā depressionē leuat ad glo/
riā. humili sua secreta reuelat ⁊ ad se
dulciter trahit ⁊ inuitat. Humilis ac
cepta ꝯtumelia ⁊ ꝯfusione satꝭ bn̄ ē
in pace qꝛ stat in deo ⁊ nō in mūdo.
Nō reputes te aliqd ꝑfecisse: nisi oī/
bus inferiorē te eē sētias.

De bono pacifico hoīe. Cap̄. iij.

Pone te primo in pace: ⁊ tūc ali
os poteris pacificare. Homo
pacific⁹ plus ꝓdest q̄ꝫ bn̄ doct⁹. Ho
mo passionat⁹ etiā bonū in malū tra
hit: ⁊ faciliter malū credit. Bon⁹ pa/
cific⁹ homo oīa ad bonū conuertit.
Qui bene in pace est: de nullo suspi/
catur: qui aūt male ꝯtentus est ⁊ cō/

motus varijs suspicionibus agitat: nec ipse quiescit: nec alios quiescere p̄mittit. Dicit sepe qđ dicere nō debe ret: ꝛ omittit qđ sepe sibi magis face re expediret. Considerat q̄ alij face re tenent: ꝛ negligit qđ ipse facere te net. Habe ergo primū zelū super te metipm: tūc zelare poteris etiā iuste ꝓximū tuū. Tu bn̄facta tua scis excu sare ꝛ tolerare: ꝛ alioꝝ nō vis recipe re excusatiōes. Justius esset ut te ac cusares: ꝛ fratrē tuū excusares. Si portari vis: porta ꝛ aliū. Uide q̄ lō ge es adhuc a vera charitate et hu militate: q̄ nulli nouit indignari vel irasci nisi tm̄ sibiipsi. Nō est magnū cū bonis ꝛ mansuetis ꝯuersari: hoc enī oībus naturaliter placet: ꝛ vnus quisq; libēter pacē habet: ꝛ secū sen tientes magis diligit. Sed cū duris ꝛ ꝑuersis aut indisciplinatis aut no bis ꝯtrariantibus pacifice posse vi uere: magna gratia est et laudabile nimis virileq; factū. Sed sunt qui se ipsos in pace tenēt: ꝛ cū alijs etiā pa cē habēt. Et sūt qui nec pacē habēt nec alios in pace dimittūt. Alijs sūt graues: sed sibi sunt semp̄ grauiores. Et sūt q seipsos in pace retinēt: ꝛ ad pacē alios reducere studēt: ꝛ tamē tota pax nostra ī hac misera vita po tius in humili sufferētia ponēda est q̄ in nō sentiendo ꝯtraria. Qui me lius scit pati: pacē tenebit maiorem. Iste est victor sui: ꝛ dn̄s mūdi: ami cus christi: ꝛ heres celi.

De pura mente ꝛ simplici intentione. Cap. iiij.

Duabus alijs homo subleuat a terrenis simplicitate scilicet et puritate. Simplicitas debet esse in intentiōe: puritas in affectiōe. Sim plicitas intendit deū: puritas appre hēdit ꝛ gustat. Nulla bona actio te impediet si liber intus ab omni inor dinato affectu fueris. Si nihil aliud q̄ dei beneplacitū ꝛ ꝓximi vtilitatē intendis ꝛ queris: interna libertate frueris. Si rectū cor tuū esset: tūc om nis creatura speculū vite ꝛ liber san cte doctrine esset. Nō est creatura tā parua ꝛ vilis que bonitatē dei nō re presentet. Si tu esses intus bonus ꝛ purus: tūc omnia sine impedimēto videres ꝛ caperes bene. Cor puꝝ pe netrat celū ꝛ infernū. Qualis vnus quisq; intus est: taliter iudicat exte rius. Si est gaudium in mūdo: hoc vtiq; possidet puri cordis homo. Et si est alicubi tribulatio ꝛ angustia: hoc melius nouit mala conscientia. Si cut ferrū missū in ignē amittit rubi ginē ꝛ totū candens efficit: sic homo ad deū se integre ꝯuertens a torpo re exuit: ꝛ in nouū hominē transmu tat. Quādo homo incipit tepescere: tunc paruū metuit laborē: ꝛ libenter externā accipit ꝯsolationē. Sz quā do perfecte incipit se vincere ꝛ virili ter in via dei ambulare: tunc minus ea reputat: que sibi prius grauia eē sentiebat.

De propria conside ratione. Cap. v.

Non possum⁹ nobisipsis nimis credere: quia sepe nobis gratia deest ꝛ sensus. Modicū lumen est in nobis: ꝛ hoc cito p̄ negligentiā amit timus. Sepe etiā nō aduertimus q̄ tam ceci intus sumus. Sepe male

agimus ꝛ peius excusam⁹: ꝛ passiōe interdū mouemur ꝛ celū putamus. Parua ī alijs rephēdim⁹: ꝛ nr̄a maiora ꝑtrāsimus. Satis cito sentim⁹ ꝛ pōderam⁹ qđ ab alijs sustinem⁹: sꝫ q̄tū alij a nobis sustinēt nō aduertimus. Qui bn̄ ꝛ recte sua pōderaret: nō esset qđ de alio grauiter iudicaret. Intern⁹ homo sui ipsi⁹ curā oīb⁹ curis anponit: ꝛ q sibiipsi diligenter intēdit: facilit̄ de alijs tacet. Nunq̄ꝫ eris intern⁹ ꝛ deuot⁹: nisi de alienis silueris: ꝛ ad teipm̄ specialiter respexeris. Si tibi ꝛ deo totalit̄ intendis modicū te mouebit qđ foris ꝑcipis. Ubi es qn̄ tibiipsi p̄sens nō es: ꝛ qn̄ oīa ꝑcurristi qđ de neglecto ꝓfecisti Si debes habere pacē ꝛ vnionē verā: oportet ꝙ totū adhuc postponas ꝛ te solū p̄ oculis habeas. Multū ꝓinde ꝓficies si te feriatū ab oī tēporali cura ↄserues. Ualde deficies si aliqđ tēporale reputauerꝭ. Nil altū nil magnū nil gratū nil acceptū tibi sit nisi pure de⁹ aut de deo sit. Totū vanū estima qcqđ ↄsolatiōis occurrit de aliq̄ creatura. Amās deū anima sub deo despicit vniuersa. Sol⁹ deus eternus ꝛ īmēsus implens oīa solatiū ē anime ꝛ vera cordis leticia

De leticia bone conscientie. Cap̄. vj.

Gloria boni hominis testimoniū bone conscientie est. Habe bonā conscientiā: ꝛ semꝑ habebis leticiā. Bona conscientia valde mlt̄a potest portare: ꝛ valde leta est inter aduersa. Mala conscientia semꝑ timida ē ꝛ inquieta Suauiter requiesces: si te cor tuū nō rephēderit. Noli letari nisi cum benefeceris. Mali nunq̄ꝫ habent verā leticiā nec internā sentiunt pacē: qꝛ non est pax impijs dicit dn̄s. Et si dixerint: ī pace sumus nō veniēt suꝑ nos mala: ꝛ qs nobis nocere audebit: Ne credas eis: qm̄ repente exurget ira dei et in nihilū redigent actus eoꝝ: ꝛ cogitatiōes eoꝝ peribūt. Gloriari in tribulatiōe nō est graue amāti: sic eni͂ gloriari ē in cruce dn̄i gloriari. Breuis gloria que ab hominibus dat̄ ꝛ accipitur. Mundi gloriā semper comitatur tristicia. Bonorū gloria in conscientijs eorū ꝛ nō in ore hominū. Iustorum leticia de deo ꝛ in deo est: et gaudiū eoruꝫ de veritate. Qui verā ꝛ eternā gloriaꝫ desiderat: temporalem non curat. Et qui temporalem querit gloriā aut nō ex animo contēnit: minus amare cōuincit̄ celestē Magnā habet cordis tranquillitatē: qui nec laudes curat nec vituperia. Facile erit contentus ꝛ paratus cuius conscientia mūda est. Non es sanctior si lauderis nec vilior si vitupereris. Quod es hoc es nec maior dici vales q̄ꝫ deo teste sis. Si attendis quid apud te sis intus: nō curabis quid de te loquant̄ hoīes foris Homo videt in facie deus auteꝫ in corde. Homo considerat actus: deus pensat intentiones. Bene semꝑ agere ꝛ modicū de se tenere humilis̄ anime indiciuꝫ est. Nolle consolari ab aliq̄ creatura: magne puritatis ꝛ interne fiducie indiciū est. Qui nullum extrinsecus pro se testimonium querit: liquet ꝙ se deo totaliter cōmisit. Non eni͂ qui seipsum commen-

dat ille probatus est ait beatus pau lus: sed quē deus cōmendat. Ambulare cum deo intus nec aliqua affectione teneri foris: status est interni hominis.

De amore ihesu super omnia. Cap. vij.

Beatus qui intelligit qđ sit amare ihesum: ꝛ contēnere seipsum propter ihesū. Oportet dilectū pro dilecto relinquere: quia ihesus vult solus sup̄ oīa amari. Dilectio creature fallax et instabilis: dilectio ihū fidelis ꝛ perseuerabilis. Qui adheret creature cadet cū labili: q amplectit̄ ihesum firmabit̄ in euū. Jllum dilige ꝛ amicū tene tibi qui omnibus recedētibus te nō derelinquet nec patietur in fine perire. Ab hominibus oportet te aliqñ separari siue velis siue nolis. Teneas te apud ihesū viuens ꝛ moriens: ꝛ illius fidelitati te cōmitte qui omnibus deficientibus solus potest te iuuare. Dilectus tu⁹ talis est nature ut alienū nō velit admittere sed solus vult cor tuū habere ꝛ tanꝙ rex in ꝓprio throno sedere. Si scires te bñ ab omni creatura euacuare: ihs deberet libenter tecū habitare. Pene totū perditū inuenies: quicqđ extra ihesū in hoībus posueris. Nō confidas nec imitaris super calamū ventosum quia omnis caro fenum et omnis gloria eius ut flos feni cadet. Cito decipieris si ad externā hominū apparentiam tātū aspexeris. Si eni tuum in alijs queris solatiū et lucrum: senties sepe detrimentū. Si quer̄ in omnibus ihesum inuenies vtiꝙ ihesum. Si autē queris teipsum: inuenies etiam teipsum: sed ad tuam pernitiem. Plus enī homo nociuior sibi si ihesum nō querit: ꝙ totus mundus et omnes sui aduersarij.

De familiari amicitia ihesu. Cap. viij.

Quando ihesus adest: totū bonum est nec quicꝙ difficile videtur. Quando vero ihesus nō adest totum durū est. Qñ ihesus intus nō loquitur consolatio vilis est. Si aūt ihesus vnū verbū loquit̄ tm̄: magna consolatio sentit̄. Nōne maria magdalena statim surrexit de loco in quo fleuit quando martha illi dixit. Magister adest ꝛ vocat te. Felix hora qñ ihesus vocat de lachrimis ad gaudiū spirit⁹: ꝙ aridus ꝛ durus es sine ihesu: ꝙ insipiens ꝛ vanus si cupis aliqđ extra ihesū. Nōne hoc est maius damnū ꝙ si totum perderes mundū. Quid potest mundus ꝯferre sine ihesu? Esse sine ihesu grauis est infernus: ꝛ esse cū ihesu dulcis paradisus. Si fuerit tecū ihesus: nullus poterit nocere inimicus. Qui inuenit ihesum inuenit thesaurum bonum imo bonū sup̄ omne bonū. Et qui ꝑdidit ihm perdit nimis multū ꝛ plus ꝙ totū mūdū. Pauperrimus est qui viuit sine ihesu. Ditissimus q bene est cū ihu. Magna ars est scire conuersari cū ihesu et scire ihm tenere magna prudentia. Esto humilis ꝛ pacific⁹ et erit tecū ihesus. Sis deuotus ꝛ quietus ꝛ ꝑmanebit tecū ihesus. Potes cito fugare ihesum ꝛ gratiā eius ꝑdere si volueris ad exteriora declinare. Et si illum effu-

gaueris ꝛ perdideris ad quē tūc fu gies? et quē tunc q̄res amicū? Sine amico nō potes diu viuere: et si ihs nō fuerit tibi p̄ oib⁹ amic⁹ eris nimis tristis ꝛ desolat⁹. Fatue igit̄ agis si i aliquo altero ꝯfidis ꝛ letaris. Eligē dū est magꝭ totū mūdū habere ꝯ̄riū q̄ꝫ ihesū offensū. Ex oib⁹ ergo charis sit ihs dilect⁹ specialis. Diligāt̄ oēs ꝓpter ihm: ihs aūt ꝓpter seip̄m. Solus ihs xp̄s singularit̄ est amādus: q solus bon⁹ ꝛ fidelis inuenit̄ p̄ oibus amicꝭ. Propt̄ ip̄m ꝛ in ipso tā amici q̄ꝫ inimici tibi sint chari et ꝓ oib⁹ his exorādus est ut oēs ip̄m cognoscāt ꝛ diligāt. Nūq̄ꝫ cupias singulariter laudari ꝛ amari: qꝛ hoc soli⁹ dei ē q similē sibi nō habet. Nec velis ꝙ aliquis in corde suo tecū occupet̄: neq̄ꝫ tu cū alicui⁹ occuperꝭ amore ſꝫ sit ihs in te ꝛ in oī bono hoīe. Esto pur⁹ ꝛ liber ab int⁹ sine alicui⁹ creature īplicamēto. Oportet te eē nudū ꝛ purū cor ad ihm gerere si vis vacare ꝛ videre q̄ꝫ sua uis est dn̄s. Et reuera ad hoc nō ꝑuenies nisi gr̄a ei⁹ fueris p̄uent⁹ ꝛ intract⁹: ut oib⁹ euacuatis et licēciatis solus cū solo vniaris. Qn̄ enī gr̄a dei venit ad hoīeꝫ: tūc potēs fit ad oīa: ꝛ qn̄ recedit tūc pauꝑ ꝛ infirm⁹ erit: ꝛ q̄si tm̄ ad flagella relict⁹ In his nō debes deijci nec desperare: ſꝫ ad volūtatē dei eq̄nimiter stare: ꝛ cūcta ſuꝑueniētia tibi ad laudē ihu xp̄i ꝑpeti: qꝛ post hyemē sequit̄ estas post noctē redit dies: ꝛ post tēpestatē serenitas magna.

De carētia omnis solatij. Cap. ix.

NOn est graue humanū contēnere solatiū cū adest diuinum. Magnū est ꝛ valde magnū tam humano q̄ꝫ diuino posse carere solatio ꝛ ꝓ honore dei libēter exiliū cordis velle sustinere: ꝛ in nullo seip̄m q̄rere nec ad propriū meritū respicere. Quid magni es si hilaris sis ꝛ deuotus adueniente gratia: optabilis cūctis hec hora. Satis suauiter equitat: queꝫ gratia dei portat. Et quid mirū si onus nō sentit qui portatur ab omnipotente ꝛ ducit̄ a sūmo ductore? Libenter habemus aliquid ꝓ solatio ꝛ difficulter homo exuit̄ a se ipso. Uicit sanctus martyr. Laurentius seculū cum suo sacerdote quia omne qđ in mundo delectabile videbat̄ despexit: ꝛ dei sūmi sacerdoteꝫ sixtum quem maxime diligebat pro amore christi etiam a se tolli clementer ferebat. Amore igitur creatoris amorem hominis superauit: ꝛ pro humano solatio diuinuꝫ beneplacitum magis elegit. Ita et tu aliquē necessarium et dilectum amicū pro amore dei disce relinquere Nec grauiter feras cum ab amico derelictus fueris: sciens quoniam oportet nos omnes tandē ab inuicem separari. Multū ꝛ diu oportet hominē in seipso certare: anteq̄ꝫ discat seip̄m plene superare: ꝛ totum affectū suum plene in deū trahere. Quādo homo stat super seipo: facile labitur ad consolatiōes humanas. Sed verus christi amator ꝛ studiosus sectator virtutū non cadit super illas cōsolationes nec querit tales sensibiles dulcedines: ſꝫ magis fortes exercitationes: et ꝓ xp̄o duros sustinere labores. Cuꝫ igitur spiritualis con

solatio a deo dat̃ cũ grãrũ actione accipe eã: sed dei mun⁹ intellige esse nõ tuũ meritũ: ꝛ noli extolli. Noli nimiũ gaudere nec inanit̃ p̃sumere: sꝫ esto magis humilioꝛ ex dono: cautioꝛ quoqꝫ ꝛ timoꝛatioꝛ i cũctis actibus tuis qm̃ trãsibit hoꝛa illa ꝛ seq̃tur tentatio. Cũ ablata fuerit cõsolatio nõ statim desperes sꝫ cũ humilitate ꝛ patiẽtia expecta celestẽ visitationẽ: qꝛ potẽs est de⁹ amplioꝛẽ tibi redonare grãm ꝛ ꝯsolationem. Istud nõ est nouũ nec alienũ viam dei expertis: qꝛ in magnis sanctis ꝛ in antiq̃s ꝓphetis fuit talis sepe alt̃nationis mod⁹. Unde q̃dã p̃nte iã grã dicebat. Ego dixi in abũdantia mea nõ moueboꝛ in eternũ. Absente aũt grã q̃d in se fuerit expert⁹ adiungit dicẽs. Auertisti faciẽ tuam a me ꝛ factus sum ꝯturbatus. Inter hec tñ nequaq̃ꝫ desperat sed instantius dñm rogat ꝛ dicit. Ad te dñe clamabo ꝛ ad deũ meũ dep̃caboꝛ. Deniqꝫ orõnis sue fructũ repoꝛtat ꝛ se exauditum testat̃ dicẽs. Audiuit dñs ꝛ misertus est mei dñs fact⁹ est adiutoꝛ me⁹. Sed in quo? Cõuertisti inq̃t planctũ meũ in gaudiũ mihi ꝛ circumdedisti me leticia. Et si sic actũ est cũ magnis sanctis: nõ ẽ desperãdũ nobis infirmis ꝛ paup̃ib⁹ si interdũ in frigiditate ꝛ interdũ in feruoꝛe sum⁹ qm̃ sp̃ũs vẽnit ꝛ recedit ẜm sue volũtatis bñplacitũ. Unde beat⁹ Job ait: Uisitas eũ diluculo ꝛ subito ꝓbas illũ. Sup̱ q̃d igit̃ sperare possuꝫ aut in q̃ cõfidere debeo nisi in sola magna mĩa dei: ꝛ in sola sp̱e grẽ celestis? Siue eni adsint homines boni siue deuoti frẽs ꝛ amici fideles siue libri scĩ vel tractatus pulchri siue dulcis cant⁹ ꝛ hymini: oĩa hec modicũ iuuãt ꝛ modicuꝫ sapiũt qñ desertus suꝫ a grã: ꝛ in ꝓpria paup̱tate relict⁹. Tũc nõ est melius remedium q̃ꝫ patiẽtia ꝛ abnegatio mei i volũtate dei. Nũq̃ꝫ inueni aliquẽ religiosuꝫ q̃ nõ habuerit interdũ grẽ subtractionẽ: aut nõ senserit feruoꝛis diminutionẽ. Null⁹ sanct⁹ fuit vnq̃ꝫ taꝫ alte raptus ꝛ illuminatus q̃ pri⁹ uel postea nõ fuit tentat⁹. Nõ enĩ dign⁹ est alta dei cõtẽplatione: q̃ ꝓ deo nõ est exercitat⁹ aliq̃ tribulatione. Solet enĩ sequẽtis cõsolationis: tentatio p̃cedẽs esse signũ. Nã tentationib⁹ ꝓbatis celestis promittit̃ ꝯsolatio. Qui vicerit inq̃t dabo ei edere de ligno vite. Dat etiaꝫ ꝯsolatio diuina ut homo foꝛtioꝛ sit ad sustinẽdũ aduersa. Sequit̃ etiaꝫ tẽtatio: ne se eleuet ð bono. Nõ doꝛmit diabol⁹ nec caro adhuc moꝛtua est: ideo nõ cesses p̃parare te ad certamẽ qꝛ a dextris ꝛ a sinistris sunt hostes q̃ nũq̃ꝫ quiescũt.

De gratitudine ꝓ grã dei. Cap. x.

Quid q̃ris q̃eteꝫ cũ nat⁹ sis ad laboꝛẽ? Pone te ad patientiã magis q̃ꝫ ad ꝯsolationẽ ꝛ ad crucẽ poꝛtãdã magis q̃ꝫ ad leticiaꝫ. Quis eni seculariũ nõ libent̃ ꝯsolationeꝫ ꝛ leticiã sp̃ualẽ acciperet: si sp̱ obtinere posset. Excedũt eni sp̃uales cõsolationes oẽs mũdi delicias ꝛ carnis voluptates. Nã oẽs delicie mũdane: aut turpes sũt aut vane. Spirituales v̾o delicie sole iocũde ꝛ honeste ex virtutib⁹ ꝓgenite ꝛ a deo pu

ris infuse mētib⁹. Sed istis diuinis
ꝯsolationib⁹ nemo sp̄ ꝑ suo affectu
frui valet: qꝛ tp̄s tētationis non diu
cessat. Multū ꝯtrariatꝰ supne visita
tioni falsa libertas animi ⁊ magna
ꝯfidētia sui. De⁹ bn̄ facit ꝯsolatiōis
grām dādo: sed hō male agit nō to
tū deo cū grāꝝ actiōe retribuendo
Et iō nō possunt in nobis dona grē
fluere: qꝛ ingrati sumus auctori: nec
totū refundim⁹ fontali origini. Sp
enī debetꝰ grā digne grās referēti au
feretꝰ ab elato qd dari solet humili.
Nolo cōsolationē q̄ mihi aufert cō-
pūctionē: nec affecto ꝯtēplationē q̄
ducit in elationē. Nō enī oē altum
sanctū: nec oē desideriū puꝝ: nec oē
dulce bonū: nec oē carū gtū deo. Li
bent accepto grāȝ vnde humilior ⁊
⁊ timoratior inueniar: atqꝫ ad relin
quēdū me paratior fiā. Doct⁹ dono
grē ⁊ erudit⁹ subtractiōis vbere nō
sibi audebit qcq̄ȝ boni attribuere: sȝ
peti⁹ se pauperē ⁊ nudum ꝯfitebitꝰ.
Da deo qcqd dei est: ⁊ tibi ascribe
qd tuū est: hoc ē: deo grās ꝑ grā tri-
bue: tibi aūt soli culpā: ⁊ dignā penā
ꝑ culpa deberi sentias. Pone te sp
ad infimū ⁊ dabitꝰ tibi summū: nam
summū non stat sine infimo. Sūmi
sci apud deū minimi sunt apud se: ⁊
quāto gloriosiores tāto in se humi-
liores: pleni veritate ⁊ gloria celesti:
nō vane glorie cupidi. In deo fun-
dati ⁊ ꝯfirmati nullo mō possūt esse
elati: ⁊ q deo totū ascribūt qcqd bo
ni acceperūt: gloriā ab inuicē nō q̄-
rūt: sed gloriā q̄ a solo deo est volūt
⁊ deū in se ⁊ in oibus sanctis lauda
ri sup oīa cupiūt: ⁊ sp in idipsuȝ ten-
dūt. Esto igitꝰ gratus in minimo: ⁊
eris dignus maiora accipere. Sit ti
bi minimū etiā ꝑ maximo: ⁊ magis
cōtēptibile ꝑ spāli dono. Si digni-
tas datoris inspicitꝰ: nullū datū par
uū aut munus vile videbitꝰ. Nō enī
paruū est qd a summo deo donatꝰ:
etiaȝ si penas ⁊ verbera donauerit
gratū esse debet: qꝛ semp pro salute
nostra facit quicqd nobis aduenire
ꝑmittit. Qui gratiā dei retinere desi
derat: sit gratus ꝑ gratia dei data:
patiēs ꝑ sublata: oret ut redeat: cau
tus sit ⁊ humilis ne amittat.

De paucitate amatoꝝ crucis ihesu. Cap. xj.

Habet ih̄s nūc multos amato-
res regni sui celestis sȝ paucos
baiulatores sue crucis. Habet mul
tos desideratores ꝯsolationis: sed
paucos tribulationis. Plures inue
nit socios mēse: sȝ paucos abstinen-
tie. Oēs volūt cū xp̄o gaudē: sȝ pau
ci volūt ꝑ ip̄o aliqd sustinere. Mul
ti sequuntꝰ ih̄m vsqꝫ ad fractionē pa
nis: sȝ pauci ad bibēdū calicē passio
nis. Multi miracula ei⁹ venerantꝰ: sȝ
pauci ignominiam crucis sequuntꝰ.
Multi ih̄m diligunt: q̄ȝdiu aduersa
nō ꝯtingūt. Multi illū laudāt ⁊ be-
nedicūt: q̄ȝdiu ꝯsolationes aliq̄s ab
ipso recipiūt. Si aūt se ih̄s abscōde-
ret ⁊ modicū eos relinq̄ret aut in q̄-
rimoniā aut in deiectionē nimiā ca
dūt. Qui aūt ih̄m ꝑpter ih̄m ⁊ nō ꝑ-
pter suā aliquā ꝯsolationē ꝓpriā di
ligūt: ipsuȝ in tribulatione ⁊ in angu
stia cordis sicut i sūma cōsolatione
benedicūt. Et si nūq̄ȝ eis ꝯsolationē
dare vellet: ipsum tñ semp laudarēt

ꝛ semꝑ grās agere vellent. O q̄ntum pōt amoꝛ ihesu purus nullo ꝓprio comodo uel amoꝛe ꝑmixt⁹. Nōne oēs mercenarij sūt dicēdi: q ↄsolationes semꝑ querūt? Nōne amatores sui magis q̄ȝ xp̄i ꝓbant̄: q sua comoda uel lucra sꝑ meditant̄? Ubi inuenie̅t talis q velit deo seruire grat̄. Raro inuenit̄ tā spūalis aliqs q oībus sit nudatus. Nā verū spū pauperē ꝛ ab omni creatura nudū qs inueniet? Procul ꝛ de vltimis finib⁹ p̄ciū eius. Si dederit hō oēm substātiā suā: adhuc nihil est ꝛ si fecerit penitentiā magnā adhuc exiguuȝ est: ꝛ si apphenderit oēm sciam: adhuc lōge est: ꝛ si habuerit virtutē magnā ꝛ deuotionē nimis ardentē adhuc ml̄tū sibi deest: vnū scȝ qđ sibi sūme necessariū est. Quid illud. Ut omnibus relictis se relinquat ꝛ a se totaliter exeat: nihilqȝ de priuato amoꝛe retineat. Cuȝ oīa fecerit q̄ facienda nouerit: nihil se fecisse sentiat. Non grāde pōderet q̄ grandis estimari possit: sed in veritate seruū inutilem se ꝓnūciet: sicut veritas ait. Cū feceritis oīa que p̄cepta vobis sunt adhuc dicite q꞉ serui inutiles sumus. Tūc vō pauꝑ ꝛ nudus spū esse poterit ꝛ cū ꝓpheta dicere. Quia vnicus ꝛ pauꝑ sum ego. Nemo isto ditioꝛ nemo tamē liberioꝛ: nemo potētioꝛ illo qui scit se ꝛ omnia relinquere ꝛ ad infimū se ponere.

De regia via scē cruc̄. Cap. xij.

Durus hic multis videt̄ sermo Abnega temetip̄m: tolle crucē tuā ꝛ sequere ihm. Sȝ multo duri⁹ erit audire illud extremū verbuȝ Discedite a me maledicti i ignē eternū. Qui enim modo libent̄ audiūt ꝛ sequunt̄ verbū crucis: tunc non timebunt ab auditione mala eterne damnationis. Hoc signū cruc̄ erit in celo cū dn̄s ad iudicandū venerit. Tūc omnes serui crucis q se crucifixo ↄfoꝛmauerūt in vita: ad xp̄m accedent iudicē cum magna fiducia. Quid igit̄ times tollere crucem per quā itur ad regnū? In cruce salus: in cruce vita: in crucē protectio ab hostib⁹: in cruce infusio superne suauitatis: in cruce robur mētis: in cruce gaudiū spiritus: in cruce virt⁹ summa: in cruce ꝑfectio sanctitatis Non est salus anime nec spes eterne vite nisi in cruce. Tolle ergo crucem ꝛ sequere ihesuȝ: ꝛ ibis in vitaȝ eternā. Precessit ille baiulans sibi crucē ꝛ moꝛtuus est pro te in cruce: ut tu etiam poꝛtes crucē ꝛ moꝛi affectes in cruce quia si cōmoꝛtu⁹ fueris etiā cuȝ illo pariter viues ꝛ si socius fueris pene soci⁹eris ꝛ gloꝛie. Ecce in cruce totū ↄstat ꝛ in moꝛiēdo totū iacet: ꝛ nō est alia via ad vitā: ꝛ ad verā internā pacem nisi via sancte crucis ꝛ quotidiane moꝛtificationis. Ambula vbi vis q̄re quod cūqȝ volueris: ꝛ nō inuenies altioꝛē viā supꝛa nec securioꝛē viā infra nisi viā scē crucis. Dispone ꝛ oꝛdina oīa s̄m tuum velle ꝛ videre: ꝛ non inuenies nisi semper aliquid pati debere aut spōte aut inuite: ꝛ ita crucem semper inuenies. Aut enim in coꝛpoꝛe doloꝛem sentiēs: aut in anima

spūs tribulationē sustinebis. Inter dū a deo relinq̄ris: īterdū a p̄ximo exercitaberis: ⁊ qđ amplius est sepe tibimetipsi grauis eris: nec tn̄ aliquo remedio uel solatio liberari seu alleuiari poteris: sed donec deus voluerit oportet q̄ sustineas. Uult eni deus ut tribulationē sine ꝯsolatione discas pati ⁊ ut illi totalit̄ te subijcias ⁊ humilior ex tribulatione fias. Nemo ita cordialit̄ sentit passionē xp̄i sicut is cui ꝯtigerit silia pati. Crux igitur sp̄ parata ē ⁊ vbiq3 te expectat. Nō potes effugē vbicūq3 cucurreris: q2 vbicūq3 veneris teipm̄ tecū portas ⁊ sp̄ teipsu3 inuenies. Cōuerte te supra: ꝯuerte te infra: ꝯuerte te extra ⁊ intra: ⁊ i his oībus iuenies crucē: ⁊ necesse ē te vbicūq3 tenē patientiā si intnā vis hr̄e pacē ⁊ ꝑpetuā p̄merere coronā. Si libēt crucē portas portabit te ⁊ deducet te ad ōsideratū finē: vbi sc3 finis patiēdi erit q̄uis h̄ nō erit. Si iuite portas: onus tibi facis: ⁊ teipm̄ magis grauas: ⁊ tn̄ optet ut sustineas. Si abijcis vnā crucē: aliā p̄culdubio iuenies ⁊ forsitā grauiorē. Credis tu euadere qđ nullus mortaliū potuit p̄terire? Quis scōꝝ i mūdo sine cruce ⁊ tribulatiōe fuit? Nec eni dn̄s nr̄ ih̄us xp̄us vna hora sine dolore passionis fuit quādiu vixit. Oportebat aūt xp̄m pati ⁊ resurgē a mortuis ⁊ ita intrare i gloriā sua3 Et quō tu aliā viā q̄ris q̄3 hāc regiā viā q̄ est via sancte crucis? Tota vita xp̄i crux fuit ⁊ martyriū: ⁊ tu tibi q̄ris requiē ⁊ gaudiū? Erras erras si aliud q̄ris q̄3 pati tribulatiōes: q2 tota ista vita mortal' plena miserijs ⁊ circūsignata crucibus. Et quāto altius q̄s in spū p̄fecerit: tāto grauiores cruces sepe iueniet: q2 exilij sui pena magis ex amore crescit. Sed tn̄ iste sic multiplicit̄ afflictus nō ē sine leuamine ꝯsolationis: q2 fructū magnū sibi sentit ac crescē ex sufferentia sue crucis. Nā dū spōte illi se subijcit: oē onus tribulatiōis i fiduciā diuine ꝯsolationis ꝯuertit̄. Et quāto caro magis p̄ tribulationē atterit̄: tāto āplius spūs p̄ internā ꝯsolationē roborat̄. Et nōnūq3 intm̄ cōfortat̄ ex affectu tribulatiōis ⁊ aduersitatis ob amorē ꝯformitatis crucis xp̄i: ut nō sine dolore ⁊ tribulatiē eē vellet: qm̄ tāto se acceptiorē deo credit: q̄to plura ⁊ grauiora p̄ eo p̄ferre poterit. Nō ē illud virtus hoīs s3 grā xp̄i: q̄ tāta pōt ⁊ agit in carne fragili: ut qđ nālit̄ sp̄ abhorret ⁊ fugit: h̄ feruore spūs aggrediat̄ ⁊ diligat. Nō est s̄m hoiem crucē portare: crucē amare: corpus castigare: ⁊ suituti subijcē: honores fugere: ꝯtumeliā libent̄ sustinē: seipm̄ despicere ⁊ despici optare: aduersa q̄q3 cū dānis p̄peti: ⁊ nihil p̄speritatis in h̄ mūdo desiderare. Si ad te ipm̄ respicis: nihil hmōi ex te poteris s3 si in dn̄o ꝯfidis: dabit̄ tibi fortitudo de celo: ⁊ subijciet̄ ditiōi tue mūdus ⁊ caro. Sed nec inimicū diabolū timebis si fueris fide armatus ⁊ ih̄u cruce signatus. Pone ergo te sicut fidelis ⁊ bonus seruus xp̄i ad portandā viriliter crucem dn̄i tui pro te ex amore crucifixi. Prepara te ad tolerāda multa aduersa ⁊ varia icōmoda in hac misera vita: q2 sic tecū erit vbicūq3 fueris: ⁊ sic reuera eu3 in-

uenies vbicūq̄ȝ latueris. Oportet te ita eē: ⁊ nō est remediūȝ euadēdi a tribulatione maloꝝ ⁊ dolore q̄ȝ ut te patiaris. Calicē dñi affectant bibe si amicus ei⁹ eē ⁊ ptē cū eo habē desideras. Cōsolatiōes deo cōmitte: faciat ipe cū talib⁹ sicut sibi magꝭ placuerit. Tu vō pone te ad sustinē dū tribulatiōes: ⁊ reputa eas maximas ꝯsolationes: q̄ꝛ nō sūt cōdigne passiones hui⁹ tp̄is ad futurā gl̄iam q̄ reuelabit̄ in nobis ꝓmerēdā: etiaȝ si solus oēs posses sustinē. Qñ ad h̄ veneris q̄ tribulatio tibi dulcis est: ⁊ sapit ꝓ x̄po: tūc bene tecū eē estima q̄ꝛ inuenisti paradisuȝ in t̄ra. Q̄rdiu pati tibi graue ē ⁊ fugere q̄ris: tam diu male habebis: ⁊ sequet̄ te vbiq̄ȝ fuga tribulationis. Si ponis te ad quod esse debes videlȝ ad patiēdū ⁊ moriēdū fiet cito meli⁹ ⁊ pacē īuenies. Etiā ⁊ si rapt⁹ fueris in tertium celū cū paulo nō es ꝓpterea secura tus de nullo ꝯtrario sustinēdo. Ego inq̄t ih̄s ostēdam illi quāta oporteat eū ꝓ noīe meo pati. Pati ḡ tibi remanet: si ih̄m diligere ⁊ ꝑpetue illi seruire placet. Utinā dign⁹ eēs ꝓ nomine ih̄u aliq̄d pati: q̄ȝ magna gl̄ia remaneret tibi: quāta exultatio omnib⁹ sanctꝭ dei: quāta edificatio eēt ꝓximi. Nā patiētiā oēs recōmēdāt q̄ȝuis pauci tñ pati velint. Merito deberes libent̄ modicū pati ꝓ x̄po: cū multi grauiora patiunt̄ ꝓ mūdo. Scias ꝓ certo q̄ꝛ morientē te oportet ducē vitaȝ: ⁊ quanto pl⁹ q̄sq̄ȝ sibi morit̄: tāto deo magis viuē incipit. Nemo apt⁹ est ad cōp̄hēdēdū celestia: nisi se submiserit ad portanduȝ ꝓ x̄po aduersa. Nihil deo acceptius nihil tibi salubri⁹ in mūdo isto q̄ȝ libent̄ pati ꝓ x̄po. Et si eligendū tibi eēt: magꝭ optare deberes ꝓ x̄po aduersa pati q̄ȝ multꝭ ꝯsolationib⁹ recreari: q̄ꝛ x̄po similior eēs: ⁊ oībus sanctꝭ ei⁹ magis ꝯformior. Nō eñi stat meritū nr̄ȝ ⁊ ꝓfectus status nr̄i ī multis suauitatib⁹ ⁊ ꝯsolationib⁹ sed poti⁹ ī magnis grauitatib⁹ ⁊ tribulationib⁹ ꝑferēdis. Siq̄dē aliq̄d meli⁹ ⁊ vtili⁹ saluti hoīuȝ q̄ȝ pati fuisset: x̄ps vtiq̄ȝ verbo ⁊ exēplo ostēdisset. Nā ⁊ seq̄ntes se discip̄los oēsq̄ȝ eū seq cupiētes manifeste ad crucē portandā hortat̄ ⁊ dicit. Si q̄s vult venire post me abneget semetipsuȝ ⁊ tollat crucē suā ⁊ sequat̄ me. Oib⁹ ḡ ꝑlectis ⁊ scrutatꝭ sit ista finalis cōclusio. Q̄m ꝑ multas tribulationes oportet nos intrare in regnū dei.

Explicit liber secundus.

Incipit tertius.

De interna x̄pi locutione ad animam fidelem. Cap. i.



Audiaȝ q̄d loq̄t̄ in me dñs deus. Beata aīa que dñm ī se loquētem audit ⁊ de ore ei⁹ verbū cōsolationis accipit. B̄tē aures q̄ venas diuini susurrij suscipiūt: ⁊ de mūdi hui⁹ susurratiōib⁹ nihil aduertūt. Beate plane aures q̄ nō vocem foris sonātē: sȝ interi⁹ auscultāt veritatē loquētē ⁊ docentē. B̄ti oculi q̄ exteriorib⁹ clausi: interiorib⁹ aūt sūt intēti. B̄ti q̄ interna penetrāt: ⁊ ad

capienda arcana celestia magis ac magis p quotidiana exercitia se studet pparare. Beati q deo vacare gestiunt et ab omni impedimento seculi se excutiunt. Aia aduerte hec o aia mea et claude sensualitatis tue ostia ut possis in te audire qd loquatur dns deus in te. Hec dicit dilectus tuus. Salus tua ego sum. pax tua et vita tua. Serua te apud me et pacem inuenies. Dimitte oia transitoria et quere eterna. Quid sunt oia tpalia nisi seductoria? Et qd iuuant oes creature: si fueris a creatore deserta? Oibus g abdicatis: creatori tuo te redde placidam ac fidelem ut veram valeas apprehendere btitudinem

Quod veritas intus loquitur sine strepitu verborum. Cap. ij.

LOquere dne qr audit seruus tuus. Seruus tuus ego sum: da mihi intellectum ut sciam testimonia tua. Inclina cor meum in verba oris tui: fluat ut ros eloquium tuum. Dicebant olim filij isrl ad moysen: loqre nobis tu et audiemus: non loquatur nobis dns ne forte moriamur. Non sic dne non sic oro: sed magis cum samuele ppha humiliter ac desiderant obsecro. Loqre dne qr audit seruus tuus: no loquatur mihi moyses aut aliqs ex pphetis: sed potius tu loqre dne deus inspirator et illuminator oium pphetarum: qr tu solus sine eis potes me pfecte imbuere: illi aut sine te nihil pficient. Possunt quidem verba sonare sed spiritum non conferunt. Pulcherrime dicunt: sed te tacente cor non accendunt. Lras tradunt: sed tu sensum aperis. Misteria pferunt: sed tu reseras intellectum signatorum. Mandata edicunt sed tu iuuas ad pficiendum. Viam ostendunt: sed tu confortas ad ambulandum. Illi foris tm agunt: sed tu corda instruis et illuminas. Illi exterius rigant: sed tu fecunditatem donas. Illi clamant verbis: sed tu auditui intelligentiam tribuis. Non g loquatur mihi moyses: sed tu dne deus meus eterna veritas: ne forte moriar et sine fructu efficiar. Si fuero tm foris admonitus et intus non accensus: ne sit mihi ad iudicium verbum auditum et non factum: cognitum nec amatum: creditum et non seruatum. Loquere igitur dne qr audit seruus tuus. Verba enim vite eterne habes: loqre mihi ad qualecumq aie mee consolationem et ad totius vite mee emendationem. tibi aut ad gloriam et ppetuum honorem.

Quod vba dei cum humilitate sunt audienda: et q multi ea non ponderant.

AUdi fili mi verba Cap. iij. mea: verba suauissima: omnem phorum et sapientium huius mundi sciam excedentia: Verba mea spus et vita sunt nec humano sensu pensanda. Non sunt ad vanam coplacentiam trahenda: sed in silentio audienda et cum oi humilitate atq affectu magno suscipienda et dixi. Beatus est quem tu erudieris dne et de lege tua docueris eum ut mitiges ei a diebus malis et non desoletur in terra. Ego inqt dns docui pphas ab initio et usq nunc non cesso oibus loq: sed multi ad vocem meam surdi sunt et duri. Plures mundum libentius audiunt q deum facilius sequuntur carnis sue appetitum q dei bnplacitum. Promittit mundus tpalia et parua: et seruitur ei auiditate magna. Ego pmitto summa et eterna

ꝛ torpescūt mortaliū corda. Quis tā ta cura mihi i oibus seruit ꝛ obedit sicut mūdo ꝛ dn̄is ei⁹ seruit̄? Erubesce sydō ait mare. Et si cām q̄ris audi quare. Pro modica p̄benda longa via currit̄: ꝛ pro eterna vita vix a multis pes semel a terra leuat̄: Uile preciū querit̄: pro vno nūmismate interdū turpiter litigat̄: ꝛ pro vana re ꝛ parua ꝑmissione die noctuq̄ȝ fatigari nō timet̄. Sed ꝓch dolor pro bono incōmutabili: pro p̄mio inestimabili: pro sūmo honore ꝛ gloria interminabili uel ad modicū fatigari pigritat̄. Erubesce ergo serue piger ꝛ querulose, q̄ꝛ illi paratiores inueniunt̄ ad ꝑditionē q̄ȝ tu ad vitam. Gaudēt illi ampli⁹ ad vanitatē q̄ȝ tu ad veritatē. Equidē a spe sua nonnūq̄ȝ frustrant̄ sed ꝑmissio mea neminē fallit: nec ꝯfidentē mihi dimittit inanē. Quod ꝑmisi dabo: quod dixi implebo: si tamē vsq̄ȝ in finem fidelis in dilectione mea q̄s ꝑmanserit. Ego remunerator suȝ omniuȝ bonoꝝ ꝛ fortis ꝓbator omniū deuotoꝝ. Scribe verba mea ī corde tuo ꝛ ꝑtracta diligēter: erunt eni in tempore tentationis valde necessaria. Qđ nō intelligis cū legis: cognosces in die visitatiōis. Duplicit̄ soleo electos meos visitare: tentatione scȝ et cōsolatione: ꝛ duas lectiōes eis q̄ti die lego: vnā increpando eoꝝ vicia: alterā exhortādo ad virtutū īcremēta. Qui habet v̄ba mea ꝛ spernit ea: habet q̄ iudicet eū in nouissimo die

Oratio ad implorādū deuotionis grām. Cap. iiij.

Domine de⁹ me⁹ oīa bona mea tu es. Et quis ego sum ut audeā ad te loq̄. Ego suȝ paupim⁹ seruul⁹ tu⁹: ꝛ abiect⁹ vermiculus multo paupior ꝛ ꝯtēptibilior q̄ȝ scio ꝛ dicē audeo. Memēto tn̄ dn̄e q̄ꝛ nihil sū nihil habeo: nihilq̄ȝ valeo. Tu solus̄ bon⁹ iust⁹ ꝛ sanct⁹: tu oīa potes: oīa prestas: oīa imples: solū peccatoreȝ inanē relinquēs. Reminiscere miserationū tuarū dn̄e: ꝛ imple cor meū gratia tua: q̄ nō vis vacua esse opa tua. Quō possuȝ me tolerare in hac misera vita: nisi me confortauerit misericordia ꝛ gr̄a tua? Noli auertere faciē tuā a me: noli visitationem tuam prolangare: noli consolationem tuā abstrahere: ne fiat anima mea sicut terra sine aqua tibi. Dn̄e doce me facere volūtatē tuam: doce me corā te digne ꝛ humiliter conuersari: quia sapiētia mea tu es: qui in veritate me cognoscis: ꝛ cognoui sti anteq̄ȝ fieret mūdus: ꝛ anteq̄ȝ natus essem in mūdo.

Q̄ in veritate ꝛ humilitate coram deo conuersandum est. Cap. v.

Fili ambula coram me in veritate: ꝛ simplicitate cordis tui q̄re me semper. Qui ambulat coram me in veritate: tutabit̄ ab incursib⁹ malis ꝛ veritas liberabit eum a seductoribus ꝛ a detractionibus iniquorum. Si veritas te liberauerit: vere liber eris ꝛ nō curabis de vanis hominū verbis. Dn̄e verum est sicut dic̄is: ita q̄so mecū fiat. Ueritas tua me doceat: ipsa me custodiat ꝛ vsq̄ȝ ad salutarē finē me conducat.

Ipsa me liberet ab oi affectiõe mala ⁊ inordinata dilectiõe: ⁊ ambulã do tecũ in magna cordis libertate. Ego te docebo ait veritas q̄ recta sũt ⁊ placita corã me. Cogita peccata tua cum displicẽtia magna ⁊ merore: ⁊ nũq̄ꝫ reputes te aliqd esse ꝓpter opa bona. Reuera peccator es ⁊ multis passionib⁹ obnoxi⁹ ⁊ implicatus. Ex te sp̄ ad nihil tẽdis ⁊ cito laberis: cito vinceris: cito turbaris: cito dissolueris. Nõ habebis qcq̄ꝫ vnde possis gloriari: ſꝫ multa vnde te debes vilificare: qꝛ multo ĩfirmior es: q̄ꝫ vales cõprehendẽ. Nihil ḡ magnũ tibi videat̃ ex oĩb⁹ q̄ agis: nihil grãde nihil ꝓciosũ ⁊ admirabile nihil reputatiõe appareat dignũ: nihil altũ nihil vere laudabile ⁊ desiderabile nisi qđ eternuꝫ ẽ. Placeat tibi sup̄ oĩa eterna veritas: displiceat tibi sup̄ oĩa vilitas maxima tua. Nihil sic timeas: nihil sic vitupes ⁊ fugias sicut vicia ⁊ peccata tua: q̄ magis displicẽ debẽt q̄ꝫ q̄libet rerũ dãna. Quidã nõ sincẽ corã me ambulãt: ſꝫ quadã curiositate ⁊ arrogãtia ducti volũt secreta mea scire ⁊ alta dei intelligẽ: se ⁊ suã salutẽ negligẽtes. Hi sepe in magnas tẽtationes ⁊ peccata ꝓpt̃ suã sup̄biã: ⁊ curiositatẽ me eis aduersante labũt̃. Time iudicia dei: expauesce irã oĩpotẽt᷑: noli aũt discutẽre opa altissimi: sed tuas iniq̄tates ꝑscrutare ĩ quãt᷑ deliq̄sti ⁊ q̄ꝫ mlta bona neglexisti. Quidam solũ portant suam deuotionẽ in libris et quidam in imaginibus: quidam autẽ in signis exterioribus ⁊ figuris: q̄dã hñt me ĩ ore: ſꝫ modicũ ĩ corde: Sũt ⁊ alij q̄ intellectu illuminati ⁊ affectu purgati ad eterna sp̄ anhelãt: de terrenis grauit̃ audiũt. necessitatib⁹ nature dolent̃ inseruiũt: ⁊ hi sentiũt q̄d veritat᷑ spũs loquit̃ ĩ eis q̄ docet eos terrena despicere ⁊ amare celestia: mũduꝫ negligere ⁊ celũ tota die ac nocte desiderare.

De mirabili affectu diuini amoris. Cap. vj.

Benedico te pater celestis pat̃ dñi mei ihũ xp̄i: qꝛ mei paupis dignat⁹ es recordari. O pat̃ misericordiarũ ⁊ de⁹ toti⁹ ꝯsolatiõis: grãs ago tibi q̄ me indignũ oĩ ꝯsolatiõe qñq̄ꝫ tua recreas ꝯsolatiõe. Bñdico te sp̄ ⁊ glorifico cũ vnigenito filio tuo ⁊ spũ sc̄õ paraclito ĩ secula seculoꝝ. Eya dñe de⁹ amator sc̄ẽ meus cũ tu veneris in cor meũ exultabũt oĩa interiora mea. Tu es gl̃ia mea ⁊ exultatio cordis mei: tu spes mea ⁊ refugiũ meum ĩ diẽ tribulationis mee. Sꝫ qꝛ adhuc debilis suꝫ ĩ amore ⁊ impfect⁹ ĩ virtute: iõ necesse habeo a te ꝯfortari ⁊ ꝯsolari: ꝓpterea visita me sepius ⁊ instrue disciplinis sanct᷑. Libera me a passionib⁹ malis: ⁊ sana cor meũ ab oĩb⁹ affectionib⁹ inordinatis ⁊ vicijs: ut int⁹ sanatus ⁊ bñ purgatus aptus efficiar ad amãdũ: fortis ad patiẽduꝫ: stabilis ad ꝑseuerãdũ. Magna res ẽ amor magnũ oĩo bonũ: qđ solũ leue facit oẽ onerosuꝫ: ⁊ fert equalit̃ oẽ ineq̄le. Nã on⁹ sine onere portat ⁊ omne amaꝝ dulce ac sapidũ efficit. Amor ihũ nobilis ad magna operãda impellit: ⁊ ad desiderãda semp̄ ꝑfectiora excitat. Amor vult esse sursũ nec

vllis infimis rebus retineri. Amor vult eē liber ⁊ ab oī mūdana affectione alien⁹: ne intern⁹ ei⁹ impediat̃ aspect⁹: ne ꝑ aliqđ comodū tēporale īplicatiões sustineat aut ꝑ icōmodū succūbat. Nihil dulci⁹ est amore: nihil forti⁹: nihil alti⁹: nihil lati⁹: nihil iocūdi⁹: nihil pleni⁹: nihil meli⁹ in celo ⁊ in terra: qꝛ amor a deo nat⁹ est: nec pōt nisi in deo sup oīa creata requiescere. Amās volat: currit: letat̃: liber est ⁊ nō tenet̃: dat oīa ꝑ oīb⁹: et habet oīa ī oīb⁹: qꝛ in vno sūmo sup oīa qescit: ex q̄ oē bonū fluit ⁊ procedit. Nō respicit ad dona: sed ad donātē se ꝯuertit sup oīa bona. Amor modū semp nescit: ſꝫ sup omnē modū feruescit. Amor onus nō sentit: labores nō reputat: plus affectat q̄ꝫ valet: de īpossibilitate nō causat̃ qꝛ cūcta sibi posse ⁊ licere arbitrat̃. Valet igit̃ ad oīa ⁊ multa implet ⁊ effectui mācipat vbi nō amans deficit ⁊ iacet. Amor vigilat: ⁊ dormiens nō dormitat. Fatigat⁹ nō lassat̃: artat⁹ nō artat̃: territ⁹ nō ꝯturbat̃: ſꝫ sicut viuax flāma ⁊ ardēs facula sursū erūpit: secureq̄ꝫ ptrāsit. Siqs amat: nouit qđ hec vox clamet. Magn⁹ clamor in aurib⁹ dei est: ipse ardēs affectus aīe q̄ dicit. Deus me⁹ amor me⁹ tu totus me⁹ ⁊ ego tu⁹. Dilata me in amore: ut discā interiora cordis ore ꝯgustare: q̄ꝫ suaue sit amare ⁊ ī amore liqfieri et natare. Tenear amore vadēs sup̄ me p̄ nimio feruore ⁊ stupore. Cantē amoris cāticū: seq̄r te dilectū meū in altuꝫ: deficiat in laude tua anima mea iubilans ex amore. Amem te plus q̄ꝫ me: nec me nisi ꝓpter te: ⁊ oēs in te q vere amāt te: sicut iubet lex amoris lucēs ex te. Est amor velox: sincer⁹ pius: iocūdus et amen⁹: fortis: patiēs: fidelis: prudēs lōganimis: virilis: ⁊ seipꝫ nūq̄ꝫ q̄rēs. Ubi enī seipm aliqs q̄rit: ibi ab amore cadit. Est amor circūspect⁹: humilis: ⁊ rect⁹ nō mollis: nō leuis: nec vanis intēdens reb⁹: sobri⁹: cast⁹: stabilis: qet⁹: ⁊ in cūctis sensib⁹ custodit⁹. Est amor subiect⁹ ⁊ obediēs p̄latis: sibi vilis ⁊ despect⁹: deo deuot⁹ ⁊ gratific⁹ ꝯfidēs ⁊ semp sperās in eo etiā cū sibi nō sapit de⁹ qꝛ sine dolore nō viuit̃ in amore. Qui nō est parat⁹ oīa pati ⁊ ad volūtatē stare dilecti: nō ē dignus amator appellari. Oportet amantē oīa dura ⁊ amara ꝓpter dilectū libenter amplecti: nec ob ꝯtria accidentia ab eo deflecti.

De probatione veri amatoris. Cap. vij.

Fili nō es adhuc fortis ⁊ prudēs amator. Quare dn̄e? Quia ꝓpt̃ modicā ꝯtrietatē deficis a ceptis: ⁊ nimis auide cōsolationē q̄ris. Fortis amator stat in tētationib⁹: nec callidis credit ꝑsuasionibus inimici. Sicut in ꝓsperis ei placeo: ita nec in aduersis displiceo. Prudēs amator nō tā donū amātis ꝯsiderat q̄ꝫ dātis amorē. Affectū poti⁹ attēdit q̄ꝫ censū ⁊ infra dilectū oīa data ponit. Nobilis amator nō qescit in dono: ſꝫ in me sup omne donū. Nō est iō totū ꝑditū: si quādoq̄ꝫ minus bn̄ de me vł de sanctis meis sentis q̄ꝫ velles. Affectus ille bon⁹ dulcis quē interdū ꝑcipis: affectus gratie presentis est ⁊ q̄dam preguſtus patrie celestis: super

quo nō nimiū innitendū qr vadit et venit. Certare aūt aduersus incidētes malos animi mot⁹: suggestionē q̄ꝫ spernere diaboli: insigne est v̄tut꞉ ꝛ magni meriti. Nō ḡ te ꝯturbēt aliene fantasie de quacūq̄ꝫ materia ingeste. Forte serua ꝑpositū ꝛ intētionē rectā ad deū. Nec est illusio ꝙ aliqñ in excessū subito raperis ꝛ statim ad ineptias solitas cordis reuerteris. Illas eni inuite mag꞉ pateris q̄ꝫ ag꞉ ꝛ q̄ꝫ diu displicēt ꝛ reniteris: meritū est ꝛ nō ꝑditio. Scito ꝙ antiqu⁹ inimicus omnino nitit̄ īpedire desideriū tuū in bono ꝛ ab oī deuoto exercitio euacuare: a scōꝝ scilicet cultu: a pia passiōis mee memoria: a pcōꝝ vtili recordatiōe: a ꝓprij cord꞉ custodia: ꝛ a firmo ꝓposito ꝑficiendi in v̄tute. Multas malas cogitatiōes ingerit ut tediū tibi faciat ꝛ horrorē: ut ab orōe reuocet ꝛ sacra lectiōe. Displicet sibi humilis ꝯfessio ꝛ si posset: a cōmuniōe cessare faceret. Nō credas ei neq̄ꝫ cures illū: licet sepi⁹ tibi deceptiōis tetēderit laq̄os. Sibi imputa cū mala īgerit ꝛ īmūda dicito illi: Uade imūde spūs: erubesce miser: valde īmūdus es tu q talia īfers aurib⁹ meis. Discede a me seductor pessime: nō habebis in me partē vllā: sꝫ ih̄s mecū erit tāq̄ꝫ bellator fort꞉ ꝛ tu stabis ꝯfusus. Malo poti⁹ mori ꝛ omnē penā subire q̄ꝫ tibi ꝯsētire. Tace ꝛ obmutesce: nō audiā te ampli⁹: licet mihi plures moliris molestias. Dñs illuminatio mea et salus mea: quē timebo? Dñs ꝓtector vite mee: a q̄ trepidabo? Si ꝯsistant aduersū me castra: nō timebit cor meū Dñs adiutor me⁹: ꝛ redēptor meus. Certa tanq̄ꝫ miles bon⁹: ꝛ si interdū ex fragilitate corruis: resume vires fortiores priorib⁹: ꝯfidēs de ampliori gratia mea: ꝛ multū ꝑcaue a vana cōplacētia ꝛ sup̄bia. Propt̄ hoc multi in errorē ducunt̄ ꝛ in cecitatē pene incurabilē qñq̄ꝫ labunt̄. Sit tibi ī cautelā ꝛ ꝑpetuā humilitatē ruina hec sup̄boꝝ: de se stulte p̄sumētiū

De occultāda grā sub humilitatis custodia. Cap. viij.

Fili vtilius est tibi ꝛ securi⁹ deuotionis grāꝫ abscōdere nec in altū te efferre nec multū inde loq neq̄ꝫ multū pōderare: sꝫ magis temetip̄m despicere: ꝛ tāq̄ꝫ indigno datā timere. Nō est huic affectioni tenaci⁹ inherendū: q̄ citius pōt mutari in ꝯ̄riuꝫ. Cogita in grā q̄ꝫ miser ꝛ inops eē soles sine grā. Nec est in eo tm̄ spiritualis vite ꝑfect⁹ cū ꝯsolatiōis habueris grām sed cū humiliter ꝛ abnegate patiēterq̄ꝫ tuleris ei⁹ subtractiōeꝫ ita ꝙ tūc ab orationis studio nō torpeas: nec reliq̄ opa tua ex v su faciēda omnino dilabi ꝑmittas: sed sicut melius potueris ꝛ intellexeris: libēter qđ in te est facias: nec ꝓpter ariditatē seu anxietatē mentis quā sentis te totaliter negligas. Multi enī sunt: qui cū non bene eis successerit statim impatiētes fiunt aut desides. Non enī semper est in potestate hominis via eius: sed dei est dare et cōsolari quando vult ꝛ quantū vult et cui vult: sicut sibi placuerit: ꝛ nō amplius. Quidam incauti propter deuotionis gratiā seipsos destruxerūt quia plus agere voluerunt q̄ꝫ potue

runt: non pensantes sue paruitatis mensurã: sed magis cordis affectũ sequentes q̃ rationis iudiciũ. Et q2 maiora presumpserunt q̃ deo placitum fuit: idcirco gratiã cito perdiderunt. Facti sunt inopes et viles relicti: qui in celum posuerunt nidũ sibi ut humiliati et depauperati discant non in alis suis volare sed sub pennis meis sperare. Qui adhuc noui sunt z imperiti in via dñi nisi cõsilio discretorũ se regãt: facilius decipi possunt z elidi. Q2 si suũ sentire magis sequi q̃ alijs exercitatis credere volunt: erit eis periculosus exitus: si tamen retrahi a proprio cõceptu nõ valuerint. Raro sibiipsis sapientes ab alijs regi humiliter patiunt. Melius est modicũ sapere cũ humilitate z parua intelligentia: q̃ magni scientiarũ thesauri: cũ vana cõplacentia. Melius est tibi minus habere: q̃ multũ vnde posses superbire. Nõ satis discrete agit qui se totũ leticie tradit: obliuiscẽs pristine inopie sue z casti timoris dñi: qui timet gratiã oblatam amittere. Nõ etiã satis virtuose sapit: qui tempore aduersitat z cuiusq̃ grauitatis nimis desperate se gerit z minus fidenter de me q̃ oportet recogitat ac sentit. Qui tempore pacis nimis securus esse voluerit: sepe tempore belli nimis deiect9 z formidolosus reperietur. Si scires semper humilis z modicus in te permanere: nec non spiritum tuũ bene moderare ac regere: nõ incideres tã cito in periculum z offensam. Consilium bonũ est: ut feruoris spiritu cõcepto mediteris quid futurũ sit ab scedente lumine. Quod dum contigerit: recogita z denuo lucem posse reuerti: quam ad cautelam tibi: mihi autem ad gloriã: ad tempus subtrahi. Utilior est enim sepe talis probatio q̃ si semper prospera pro tua haberes volũtate. Nam merita nõ sunt ex hoc estimanda si quis plures visiones aut consolationes habeat: vl' si peritus sit in scripturis aut in altiori ponatur gradu: sed si vera fuerit humilitate fundat9 z diuina charitate repletus: si dei honorem pure et integre semper querat: si seipsum nihil reputet et in veritate despiciat atq̃ ab alijs etiã despici z humiliari magis gaudeat q̃ honorari.

De vili estimatione sui ipsi9 in oculis dei. Cap. ix.

Loquor ad dominũ meũ cum sim puluis et cinis. Si me amplius reputauero: ecce tu stas contra me: z dicunt testimoniũ verum iniquitates mee: nec possum contradicere. Si autem me vilificauero et ad nihilum redegero z ab omni propria reputatione defecero atq̃ sicut sum puluerizauero: erit mihi propitia grã tua: et vicina cordi meo lux tua: z omnis estimatio quãtulacũq̃ minima in valle nihileitat mee submergetur z peribit ineternum. Ibi ostẽdes me mihi quid sum: quid fui z de quo veni: quia nihil: et nesciui. Si mihiipsi relinquor: ecce nihil et tota infirmitas. Si autẽ subito me respexeris: statim fortis efficior z nouo repleor gaudio. Et mirum valde q̃ sic repente subleuor: z tã benigne a te cõplector: qui proprio pon-

dere semp ad ima feror. Facit hoc amor tu9 gratis pueniens me z in tā multꝭ subueniēs necessitatib9: a graui b9 quoqꝫ custodiēs me periculis z ab innumerꝭ ut vere dicā eripiēs malis. Me siquidē male amādo me ꝑdidi: z te solū qrendo z pure amādo me z te pariter inueni atqꝫ ex amore pfūdius ad nihilū me redegi. Quia tu o dulcissime facis mecū sup meritū omne: z supra id qd audeo sperare vel rogare. Bñdict9 sis deus me9 quia licet ego oibus bonis sim indignus: tua tñ nobilitas z infinita bonitas nūqꝫ cessat bñfacere etiā ingratis z lōge a te auersis. Cōuerte nos ad te: ut simus grati humiles z deuoti: qꝛ salus nr̄a tu es: virtus z fortitudo nostra.

Qd oia ad deū sicut ad finē vltimū sūt referenda. Cap. x.

Fili ego debeo esse finis tu9 supm9 z vltima9: si vere desideras esse beat9. Ex hac intētiōe purificabit affect9 tuus sepi9 ad seipsum z ad creaturas male incuruat9. Nā si teipm in aliq qris: statim in te deficis z arescꝭ. Oia g ad me pncipaliter referas: qꝛ ego sū q oia dedi. Sic singula ɔsidera: sicut ex summo bono manantia: z ideo ad me tāqꝫ ad suā originē cūcta sūt reducēda. Ex me pusillus z magn9 paup z diues tāqꝫ ex fonte viuo aquā hauriūt viuā: z q mihi spōte z libere deseruiūt gratiā p gra accipiēt. Qui aūt extra me voluerit gl'iari: vl' in aliquo puato bono delectari: nō stabiliet i vero gaudio neqꝫ in corde suo dilatabit: sꝫ multipliciter ipediet z angustiabit. Nihil g tibi de bono ascribere debes: nec alicui homini virtutē attribuas: sed totū da deo: sine q nihil habet hō. Ego totū dedi: ego totum rehabere volo: et cū magna districtione graꝝ actiōes requiro. Hec est veritas q fugat glie vanitas. Et si intrauerit celestꝭ gra: z vera charitas: nō erit aliq inuidia: nec ɔctio cordis: neqꝫ puatus amor occupabit. Uincit enī oīa diuina charitas: z dilatat oēs aīe vires. Si recte sapis: in me solo gaudebis: in me solo sperabis: qꝛ nemo bonus nisi solus de9: q est sup oia laudādus z in oibus benedicēdus.

Qd spreto mūdo dulce est seruire deo. Cap. xi.

Nunc iterū loquor dñe z nō silebo: dicā in aurib9 dei mei: dñi mei z regis mei q ē in excelso. O qꝫ magna mltitudo dulcedinis tue domine quā abscōdisti timētib9 te. Sꝫ qd es amātib9: qd toto corde tibi seruiētib9? Uere ineffabilis dulcedo cōtēplatiōis tue: quā largiris amātib9 te. In hoc maxime ondisti dulcedinē charitatis tue: qꝛ cū nō essem fecisti me: z cū errarē longe a te: reduxisti me: ut seruirē tibi: z pcepisti ut diligā te. O fons amoris ppetui qd dicā de te: quō potero tui obliuisci: qui mei dignat9 es recordari? Etiā post qꝫ ɔtabui z perij: fecisti vltra omnē spem miaꝫ cū seruo tuo z vltra omne meritū grām: z amicitiā exhibuisti. Quid retribuā tibi p gra ista? Non enī oib9 datū ē ut oib9 abdicatꝭ scło renūcient z monasticā vitā assumāt Nūqd magnū est ut tibi suiā cui oīs creatura seruire tenet. Non magnū

mihi videri debet seruire tibi: sed po
tius hoc mihi magnũ ꝛ admirandũ
apparet: ꝙ tã pauperẽ ꝛ indignũ di
gnaris in seruũ recipere: ꝛ dilectꝭ ser
uis tuis adunare. Ecce oĩa tua sunt
q̃ habeo ꝛ vnde tibi suio. Uerũtñ vi
ceuersa tu magis mihi suis q̃ȝ ego ti
bi. Ecce celũ et terra q̃ in ministerio
hoĩs creasti presto sũt ꝛ faciũt quoti
die quecũqȝ mandasti. Et hoc parũ
est: quin etiã angelos in ministerio
hoĩs creasti ꝛ ordinasti. Transcẽdit
aũt hec oĩa q2 tuipse seruire homini
dignatꝰ es ꝛ teipm ei datuꝝ ꝑmisisti
Quid dabo tibi ꝑ oĩbus istis milibꝰ
bonis? Utinã possem tibi suire cũctꝭ
diebꝰ vite mee: vtinã vel vno die di
gnũ suitiũ exhibere sufficerẽ. Uere
tu es dignꝰ oĩ seruitio: omni honore
ꝛ laude eterna. Uere dñs meꝰ es et
ego pauꝑ seruꝰ tuus qui totis viribꝰ
teneor tibi suire: nec vnq̃ȝ in laudi
bus tuis debeo fastidire. Sic volo
sic desidero: ꝛ quicqd mihi deest tu
digneris supplere. Magnꝰ honor:
magna gloria tibi suire ꝛ oĩa ꝓpter
te ɔtẽnere. Habebũt eñi gratiã ma
gnã q spõte se subiecerũt tue sanctis
sime suituti. Inuenient suauissimã
sancti spiritus ɔsolationẽ: ɔsequẽter
magnã cordis libertatẽ: q artã ꝑ no
mine tuo ingrediũt viã ꝛ omnẽ mũ
danã neglexerint curã. O grata ꝛ io
cũda dei suitꝰ q̃ homo veraciter effi
cit liber ꝛ sanctꝰ. O sacer status reli
giosi famulatꝰ qui hominẽ angelis
reddit equalẽ: deo placabilẽ: demo
nibus terribilẽ: ꝛ cũctis fidelibꝰ cõ
mendabilẽ. O amplectendũ ꝛ semꝑ
optandũ seruitiũ quo summũ ꝓme
retur bonũ ꝛ gaudium acquiritur si
ne fine mansurum.

Qd desideria cordis examinã
da sũt ꝛ moderãda. Cap. xij.

Fili oportet te adhuc multa ad
discẽ q̃ necdũ bñ didicisti. Que
sunt hec dñe? Ut desideriuȝ tuũ po
nas totaliter ſm beneplacitũ meũ: ꝛ
tui ipsius amator nõ sis: sed mee vo
lũtatis cupidus amator ꝛ emulator
Desideria te sepe accendũt et vehe
menter impellũt: sed ɔsidera an pro
pter honorẽ meũ an propter tuũ cõ
modũ magis mouearis. Si ego sũ
in causa: bene ɔtentus eris quomo
docũqȝ ordinauero. Si aũt de pro
prio quesitu aliquid latet ecce hoc ẽ
qd te impedit et grauat. Caue ergo
ne nimiũ initaris sup desiderio p̃cõ
cepto me non consulto: ne forte po
stea peniteat: ꝛ displiceat qd primo
placuit ꝛ q̃si pro meliore celasti. Nõ
enĩ oĩs affectio que videt̃ bona sta
tim est sequẽda: sed nec oĩs ɔtraria
affectio ad primũ fugienda. Expe
dit interdũ refrenatiõe vti: etiã ĩ bo
nis studijs ꝛ desiderijs: ne ꝑ impor
tunitatẽ mentis distractionẽ incur
ras: ne alijs ꝑ indisciplinationẽ scã
dalũ generes: vel etiã ꝑ resistentiam
alioꝝ subito turberꝭ ꝛ corruas. In
terdũ vero oportet violentia vti ꝛ vi
riliter appetitui sẽsitiuo ɔtraire: nec
aduertere qd velit caro: ꝛ qd nõ ve
lit: sed hoc magis satagere ut subie
cta sit etiã nolens spiritu: ꝛ tã diu ca
stigari debet ꝛ cogi seruituti subesse
donec parata sit ad oĩa paucisqȝ cõ
tentari discat: ꝛ simplicibꝰ delectari:
nec ɔ aliqd icõueniẽs murmurare.

De īformatiōe paciētie ꝛ luctamine aduersus ꝯcupiscētias. Cap. xij

DOmine dn̄e deus ut audio paciētia ē mihi valde necessaria mlt̄a enī in hac vita accidūt ꝯtraria Nā q̄litercūq; ordinauero de pace mea nō pōt esse sine bello et dolore vita mea. Ita est fili. Non aūt volo te talē querere pacē q̄ tētationib⁹ careat: aut ꝯ̄ria nō sentiat: sed tūc etiā estimare te pacē inuenisse: cū fueris varijs tribulatiōib⁹ exercitatus ꝛ in multis ꝯ̄rietatibus ꝓbatus. Si dixeris te nō multa posse pati: quō tūc sustinebis ignē purgatorij? De duobus malis semꝑ minus malū est eligendū. Ut ergo eterna futura supplicia possis euadere: mala p̄sentia studeas ꝓ deo eq̄nimiter tollerare. An putas ꝙ hoīes seculi hui⁹ nihil aut paꝝ paciant̄? Nec hoc inuenies etiā si delicatissimos q̄sieris. Sꝫ habēt inquis multas delectatiōes ꝛ ꝓprias sequūt̄ volūtates: ideoq; paꝝ ponderāt suas tribulatiōes. Esto ꝙ ita fit ut habeāt quicq̄d voluerint sꝫ q̄ꝫ diu putas durabit? Ecce quēadmodū fum⁹ deficient abūdantes in seculo: ꝛ nulla erit recordatio p̄teritorū gaudioꝝ. Sed cū adhuc viuūt non sine amaritudine ꝛ tedio ac timore in eis quiescūt. Ex eadē nāq; re vnde delectationē ꝯcipiūt: sibi inde doloris penā freq̄ēter recipiūt. Iuste illis fit: ꝛ q̄ īordinate delectationes q̄rūt ꝛ sequunt̄: nō sine amaritudine ꝛ ꝯfusione eas expleant. O q̄ꝫ breues: q̄ꝫ false: q̄ꝫ īordinate ꝛ turpes omnes sunt. Uerūtñ p̄ ebrietate ꝛ cecitate nō intelligunt: sed velut muta animalia ꝓpter modicū corruptibilis vite delectamentū mortem anime incurrūt. Tu ergo fili post cōcupiscētias tuas nō eas ꝛ a volūtate tua auertere. Delectare in dn̄o et dabit tibi petitiones cordis tui. Etenim si veraciter vis delectari ꝛ abūdantius a me cōsolari: ecce in cōtēptu omniū mundanoꝝ ꝛ in abscisione omniū infimarū delectationuꝫ, erit benedictio tua: ꝛ copiosa reddetur tibi ꝯsolatio. Et quanto plus te ab omni creaturaꝝ solatio subtraxeris: tanto in me suauiores ꝛ potētiores ꝯsolationes inuenies. Sed primo nō sine quadā tristicia ꝛ labore certaminis ad has pertinges. Obsistet inolita ꝯsuetudo: sꝫ meliori ꝯsuetudine deuicet̄. Remurmurabit caro sꝫ feruore spūs refrenabit̄. Instigabit te ꝛ exacerbabit serpens antiquus: sꝫ orōe fugabit̄ insuꝑ ꝛ labore vtili aditus ei magn⁹ obstruet̄.

De obediētia humilis subditi ad exemplū ih̄u christi. Cap. xiiij.

FIli q̄ se subtrahere nitit̄ ab obediētia: ipe se subtrahit a gr̄a Et q̄ q̄rit hr̄e p̄uata: amittit cōmunia. Qui nō libent̄ ꝛ sponte suo superiori se subdit: signū ē q̄d caro sua necdū ꝑfecte sibi obedit: sꝫ sepe recalcitrat ꝛ murmurat. Disce ergo celeriter superiori tuo te submittere: si carnē ꝓpriā optas subiugare. Citi⁹ nāq; exteri⁹ vincit̄ inimic⁹: si interior homo nō fuerit deuastat⁹. Nō est molestior ꝛ peior aīe hostis q̄ꝫ tu ipe tibi nō bene ꝯcordās spiritui. Oportet eniꝫ veꝝ te assumere tui ipi⁹ ꝯtēptū si vis preualere aduersus carnē: ꝛ sangui

nē: qꝛ adhuc nimis inoꝛdinate te di ligis: ideo plene te resignare alioꝝ volūtati trepidas. Sꝫ qd magnū tu ꝗ puluis es ꝛ nihil: si ꝑpt deū te sub dis homini: qñ ego oīpotēs ꝛ altissi mus q cūcta creaui ex nihilo me ho mini ꝓpter te subieci humiliter. Fa ctus sū omniū humilimꝰ ꝛ infimꝰ ut tuā supbiā mea humilitate vincereſ. Disce obtēperare puluis: disce te hu miliare terra ꝛ limꝰ ꝛ sub omniū pe dibus incuruare: disce volūtates tu as frāgere ꝛ ad omniū subiectionē te dare. Exardesce ꝯtra te: nec pati aris tumoꝛē in te viuere: sed ita sub iectū ꝛ paruulū te exhibe ut oēs sup te ambulare possint: ꝛ sicut lutū plate arū ꝯculcare. Quid habes hō īanis cōqueri? Quid soꝛdide peccatoꝛ po tes ꝯtradicere exp̄ꝛobrātibꝰ tibi: qui totiēs deū offendisti: ꝛ totiens infer nū meruisti? Sed pepercit tibi ocu lus meꝰ qꝛ p̄ciosa fuit aīa tua in con spectu meo: ut cognosceres dilectio nē meā ꝛ gratus semꝑ bñficijs meis existereſ: ꝛ ad verā subiectionē ꝛ hu militatē te iugiter dares: patiēterꝗ̄ pꝛopriū ꝯtemptū ferres.

De occultis dei iudicijs ꝯsiderā dis ne extollamur ī bonis. Cap. xv.

Intonaſ sup me iudicia tua dñe ꝛ timoꝛe ac tremoꝛe ꝯtutis oīa ossa mea: ꝛ expauescit aīa mea val de. Sto attonitus et ꝯsidero qꝛ celi nō sunt mundi in ꝯspectu tuo. Si in angelis reperisti puritatē nec tñ pe pcisti: qd fiet de me? Ceciderūt stel le de celo: ꝛ ego puluis qd p̄sumo? Quoꝝ opa videbanť laudabilia ce ciderūt ad infima: ꝛ q comedebant panē angeloꝝ: vidi siliquis delecta ri poꝛcoꝝ. Nulla est ergo sanctitas: si manū tuā dñe retrahas. Nulla sa pientia ꝓdest si gubernare desistas. Nulla iuuat foꝛtitudo: si cōseruare desinas. Nulla secura castitas: si eā nō ꝓtegas. Nulla ꝓpꝛia ꝓdest custo dia: si nō adsit tua sacra vigilantia. Nā relicti mergimur ꝛ perimꝰ visita ti vo viuimꝰ ꝛ erigimur. Instabiles quippe sumꝰ: sed ꝑ te ꝯfirmamur: te pescimuſ: sed a te accendimur. O ꝗ̄ humiliter ꝛ abiecte mihi de meipso sentiendū est: ꝗ̄ nihili pēdēdū si qd boni videoꝛ habere. O ꝗ̄ ꝓfūde me submittere debeo sub abyssalibꝰ iu dicijſ tuis dñe: vbi nihil aliud me eē inuenio ꝗ̄ nihil ꝛ nihil. O pondus īmensuꝫ: o pelagus intransnatabile vbi nihil de me reperio ꝗ̄ in toto ni hil. Ubi est ergo latebꝛa gloꝛie? vbi ꝯfidentia de gloꝛia ꝯcepta? Absoꝛ ta omnis glīa vana in ꝓfūditate iu dicioꝝ tuoꝝ sup me. Quid est oīs ca ro in ꝯspectu tuo? Nunqd gloꝛiabiť lutū ꝯ̄ foꝛmantem se? Quō pōt erigi vaniloquio: cuiꝰ coꝛ in veritate sub iectū est deo? Nō eū totꝰ mūdus eri geret quem sibi subiecit veritas: nec omniū laudantiū oꝛe mouebiť: q to tā spem suā in deo firmauit. Nam ꝛ ipsi qui loquunť ecce oēs nihil: ꝛ de ficient cū sonitu verboꝛuꝫ. Ueritas aūt dñi manet ineternū.

Qualiť standū sit ac dicendū in omni re desiderabili. Cap. xvj.

Fili sic dicas in oī re. Dñe si tibi placitū fuerit fiat hͦ ita. dñe si sit honoꝛ tuꝰ fiat ī noīe tuo hͦ. dñe si mi hi videriſ expedire ꝛ vtile eē ꝓbaueriſ

tūc da mihi hoc vti ad honorē tuū: sed si mihi nociuū fore cognoueris nec aīe mee saluti pdesse aufer a me tale desideriū. Nō eni oē desideriū a spū scō est etiā si homini videat̄ rectū aut bonū. Difficile est p vero iudicare an spūs bon⁹ aut alien⁹ te impellat ad desiderādū hoc vl' illō an etiā ex pprio mouearis spū. Multi in fine sūt decepti q primo bono spū videbāt̄ inducti. Igit̄ semp cū timore dei ꝛ cordis humilitate desiderādū est ꝛ petendū qcqd desiderabile mēti occurrit maximeqꝫ cū ppria resignatiōe mihi totū cōmittendū est atqꝫ dicēdū. Dn̄e tu scis q̄liter meli⁹ est fac hoc vl' istud sicut voluer͛. Da qd vis ꝛ quātū vis ꝛ qn̄ vis. Fac mecū sicut scis ꝛ sicut tibi magis placuerit et maior honor tu⁹ fuerit. Pone me vbi vis ꝛ libere age mecū in oib⁹ In manu tua ego sū gyra ꝛ reuersa me p circuitū. En ego suus tu⁹ paratus ad oīa qm̄ nō desidero mihi viuere sꝫ tibi vtinā digne ꝛ pfecte.

Oratio pro bn̄placito dei perficiendo. Cap. xvij.

Conceď mihi benignissime ihū gratiā tuā ut mecū sit et mecū laboret mecūqꝫ vsqꝫ in finē perseueret. Da mihi semp desiderare ꝛ velle qď tibi magis acceptū ꝛ cari⁹ placet. Tua volūtas mea sit: ꝛ mea volūtas tuā sequat̄ semp ꝛ optime ei cōcordet. Sit mihi vnū velle ꝛ nolle tecū nec aliud posse velle aut nolle nisi qď vis ꝛ nolis. Da mihi oib⁹ mori q̄ in mūdo sūt ꝛ ppt̄ te amare cōtēni ꝛ nesciri in hoc seculo. Da mihi sup oīa desiderata ī te qescere ꝛ cor meū in te pacificare. Tu vā pax cordis: tu sola reqes extra te oīa sūt dura et inqeta. In hac pace in idipm hoc ē in te vno sūmo et eterno bono dormiam ꝛ requiescā. Amen.

Qꝫ verū solatiū ī solo deo est querēdū. Cap. xviij.

Quicqd desiderare vl' cogitare possū ad solatiū meū nō hic expecto sꝫ i posterꝫ: qꝛ si oīa solatia mūdi solus haberē et oib⁹ delicijs frui possem certū ē qꝛ diu durare nō possent. Vn̄ nō poter͛ aīa mea plene cōsolari nec pfecte recreari nisi in deo cōsolatore pauperꝫ ꝛ susceptore humiliū. Expecta modicū aīa mea expecta diuinū pmissū ꝛ habebis abūdātiā oīuꝫ bonorꝫ in celo. Si nimis inordinate ista appetis p̄sentia pdes eťna celestia. Sint tēporalia in vsu eťna in desiderio. Nō potes aliq̄ bono tpali satiari qꝛ ad hec fruēda nō es creata. Etiā si oīa bona creata haberes nō posses eē felix ꝛ btā sꝫ in deo q cūcta creauit tua btītudo tua ꝛ felicitas cōsistit nō q̄lis videt̄ ꝛ laudat̄ a stult͛ mūdi amatorib⁹ sꝫ q̄lē expectāt boni xp̄i fideles ꝛ pgustāt int̄dū spirituales ac mūdi corde q̄rꝫ cōuersatio ē in celis. Vanū est ꝛ breue oē humanū solatiū. Beatū ꝛ verꝫ solatiū qď int⁹ a vitate pcipit̄. Deuot⁹ homo vbiqꝫ secū fert cōsolatorē suū ihm ꝛ dicit ad eū. Adesto mihi dn̄e ihū in oī loco ꝛ tpe. Hec mihi sit cōsolatio libenter velle carere oī humano solatio. Et si tua defuerit cōsolatio sit mihi tua volūtas ꝛ iusta pbatio p sūmo solatio. Nō enī in ppetuū irasceris neqꝫ ineťnū cōminaber͛.

Qꝫ oīs sollicitudo in deo ponēda est. Cap̄.xix.

Fili sine me tecū agere qđ volo ego scio qđ expediat tibi. Tu cogitas ut hō: in multis sentis sicut tibi humanꝰ suadet affectꝰ. Dn̄e verū est qđ dicis. Maior ē sollicitudo tua ꝑ me q̄ꝫ oīs cura q̄ꝫ ego possum gerere ꝑ me. Nimis eni casualit̄ stat q nō ꝓijcit oēm sollicitudinē suā i te dn̄e dūmodo volūtas mea recta ꝛ firma ad te ꝑmaneat fac de me qc qđ tibi placuerit. Nō eni pōt eē nisi bonū qcqđ de me fecerꝭ. Si me vis eē in tenebris sis bn̄dictꝰ: ꝛ si me vis esse in luce sis iterū bn̄dictꝰ. Si me dignaris ꝯsolari sis bn̄dictꝰ: ꝛ si me vis tribulari eque sis sꝑ bn̄dictꝰ. Fili sic oportet te stare sic mecū desiderās ambulare. Ita ꝓmptꝰ debes eē ad patiēdū sicut ad gaudēdū. Ita libent̄ debes eē inops ꝛ pauꝑ sicut plenꝰ ꝛ diues. Dn̄e libent̄ patiar ꝓ te qcqđ voluerꝭ venire suꝑ me. Indifferēt̄ volo de māu tua bonū ꝛ malū dulce ꝛ amarū: letū ꝛ triste suscipe ꝛ ꝓ oībꝰ mihi cōtingētibꝰ grās agere. Custodi me ab oī pctō ꝛ nō timebo mortē nec infernū dūmodo ineternū me nō ꝓijcias: nec deleas me de libro vite: nō mihi nocebit qcqđ venerit tribulationis suꝑ me.

Qꝫ tēporales miserie xp̄i exēplo equanimiter sūt ferēde. Cap̄.xx.

Fili ego descendi de celo ꝓ tua salute suscepi tuas miserias nō necessitate sed charitate trahēte: ut patiētiā disceres ꝛ tp̄ales miserias nō indignant̄ ferres. Nā ab ora ortus mei vsq̄ꝫ ad exitū in cruce nō defuit mihi tolerātia doloris: defectuꝫ rerū tp̄aliū magnū habui: multas q̄rimonias de me frequēt̄ audiui: cōfusiones ꝛ opprobria benigne sustinui: ꝓ bn̄ficijs ingratitudinē recepi ꝓ miraculis blasphemias: ꝓ doctrina rep̄hēsiōes. Dn̄e qꝛ fuisti patiēs i vita tua in hoc maxime implendo p̄ceptū patris tui dignū ē ut ego misellꝰ peccator ꝭm volūtatē tuā patiēter me sustineā ꝛ donec ip̄e voluerꝭ onꝰ corruptibilis vite ꝓ salute mea portē. Nā ꝛ si onerosa sentit̄ p̄ns vita: facta est tn̄ iaꝫ ꝑ grām tuā valde meritoria atq̄ꝫ exemplo tuo ꝛ scōꝝ tuoꝝ vestigijs infirmis tolerabilior ꝛ clarior: sed ꝛ multo magꝭ ꝯsolatoria: q̄ꝫ olim in lege veteri fuerat cuꝫ porta celi clausa ꝑsisteret: ꝛ obscurior etiā via videbat̄ qn̄ tam pauci regnū celoꝝ querere curabāt: sꝫ neq̄ꝫ q tūc iusti erāt ꝛ saluādi ante passionē tuā ꝛ sacre mortis debitū celeste regnū poterāt introire. O quātas tibi grās teneor referre q̄ rectā ꝛ bonā viā dignatꝰ es mihi ꝛ cūctis fidelibꝰ ad eternū regnū tuū ostendere. Nā vita tua via nr̄a ꝛ ꝑ sanctā patiētiā ambulamꝰ ad te q es corona nostra. Nisi tu nos p̄cessisses ꝛ docuisses: qs seq curaret. Heu quāti lōge retroq̄ꝫ manerēt nisi tua p̄clara exēpla inspicerēt. Ecce adhuc tepescimus auditꝭ tot signis tuis ꝛ doctrinis: qđ fieret si tm̄ lumē ad sequendū te nō haberemus.

De tollerātia iniuriarū ꝛ quis verus patiēs ꝓbet̄. Cap̄.xxj.

Quid est qđ loq̄ris fili. Cessa cōqueri. Cōsidera meā ꝛ alioꝝ

scōꝝ passionē. Nondū vsq̧ ad san/
guinē restitisti. Parū est qđ tu pate
ris i cōparatiōe eoꝝ q tā multa pas/
si sūt: tā fortiꝰ tentati tā grauiꝰ tribu
lati: tā multipliciter ꝓbati ⁊ exercita
ti. Oportet te igiꝰ alioꝝ grauiora ad
mentē reducē: ut leuiꝰ feras tua mi
nima. Et si tibi minima nō videnꝰ:
vide ne ⁊ hoc tua faciat impatiētia
Siue tū parua siue magna sint: stu/
de cūcta patienꝰ ferre. Quāto meliꝰ
te ad patiēdū disponis tāto sapien/
tiꝰ agis: ⁊ ampliꝰ ꝓmereris ⁊ feres le
uiꝰ aīo ⁊ vsu ad h̄ nō segniꝰ paratis.
Nec dicas nō valeo h̄ ab hoīe tali
pati nec huiuscemōi mihi patienda
sūt: graue eni intulit dānū: ⁊ impro/
perat mihi q̄ nūq̧ cogitauerā: s; ab
alio libenꝰ patiar: ⁊ sicut patiēda vi
dero. Insipiēs est talis cogitatio q̄
virtutē patiētie nō ↄsiderat: nec a q̄
coronāda erit: s; magis ꝑsonas ⁊ of
fensas sibi illatas ꝑpendit. Nō ē ve
rus patiēs q nō vult pati: nisi quātū
sibi visuz fuerit: ⁊ a q̄ sibi placuerit.
Uerꝰ aūt patiēs nō attēdit a q̄ hoīe
vtrū; a ꝑlato suo an ab aliquo eq̄li
aut inferiori: vtrū a bono ⁊ scō viro
uel a puer so ⁊ indigno exerceaꝰ: sed
indifferenꝰ ab oī creatura q̄tūcūq̧
⁊ q̄tiēscūq̧ ei aliq̄d aduersi accide/
rit: totū h̄ gratanꝰ de manu dei acci
pit: ⁊ ingēs lucrum reputat: qꝛ nihil
apud deū q̄tūlibet paruuz ꝓ deo tū
passuz poterit sine merito transire.
Esto igiꝰ expeditus ad pugnā si vis
hr̄e victoriā. Sine certamine nō po
teris venire ad patiētie coronā. Si
pati nō vis recusas coronari: si autē
coronari desideras: certa viriliꝰ su/
stine patienꝰ. Sine labore nō tēdiꝰ
ad requiem: nec sine pugna ꝑueniꝰ
ad victoriā. Fac mihi dn̄e possibile
ꝑ grām qđ mihi impossibile videꝰ ꝑ
naturā. Tu scis ꝙ modicū possū pa
ti ⁊ ꝙ cito deijcior leui exurgēte ad
uersitate. Efficiaꝰ mihi q̄libet exerci
tatio tribulationis ꝓ noīe tuo ama/
bilis ⁊ optabilis: nā pati ⁊ vexari ꝓ
te valde salubre est aīe mee.

De ↄfessione ꝓprie infirmitatis ⁊
huiꝰ vite miserijs. Cap. xxij.

Confiteor aduersuz me iusticiā
meā: ↄfitebor tibi dn̄e infirmi/
tatē meā. Sepe parua res est q̄ me
deijcit ⁊ ↄtristat. Propono me for/
tiꝰ acturū: sed cū modica tētatio ve
nerit magna mihi fit angustia. Ual
de vilis q̄nq̧ res ē vnde grauis ten/
tatio ꝓuenit: ⁊ du; puto me aliquā/
tulū tutū cū nō sentio: iuenio me nō
nūq̧ pene deuictū ex leui flatu. Ui/
de ḡ dn̄e humilitatē meā ⁊ fragilita
tē tibi vndiq̧ notā. Miserere mei ⁊
eripe me de luto ut nō infigar: nō ꝑ
maneā deuictꝰ vsq̧quaq̧. Hoc ē qđ
me frequenꝰ reuerberat ⁊ corā te cō
fundit ꝙ ta; labilis sum ⁊ infirmus
ad resistendū passionibꝰ. Et si non
oīo ad ↄsensionē trahit: tū mihi etiā
molesta ⁊ grauis est eoꝝ insectatio:
⁊ tedet valde sic quotidie viuere in
lite. Ex hinc nota fit mihi īfirmitas
mea: qꝛ multo faciliꝰ irruūt abhomi
nāde ſp fantasie q̄ discedūt. Utinā
fortissime deꝰ isrl̄ zelator aīarū fide/
liū respicias serui tui laborē ⁊ dolo/
rē assistasq̧ illi ī oībꝰ ad q̄cūq̧ ꝑrexe
rit. Robora me celesti fortitudine:
neq̧ vetꝰ homo misera caro spiritui

necdū plene subiecta valeat domīa
ri aduersus quam certare oportebit
q̄diu spirat in hac vita miserrima.
Heu qualis est hec vita vbi non de/
sunt tribulationes ꝛ miserie: vbi ple
na laqueis ꝛ hostib⁹ sunt oīa. Nam
vna tribulatione seu tentatione re/
cedente alia accedit: sed adhuc prio
re durāte ꝯflictu alij plures supue/
niūt ꝛ insperate. Et quō pōt amari
vita habens tantas amaritudines
ꝛ tot subiecta calamitatibus ꝛ mise
rijs? Quō etiā dicit vita tot generās
mortes ꝛ pestes: ꝛ tñ amat ꝛ delecta
ri in ea a multis q̄rit? Rep̄henditur
frequent mūdus ꝙ fallax sit ꝛ van⁹
nec tñ facile relinquit cū cōcupiscen
tie carnis dn̄ant. Sꝫ alia trahūt ad
amandū: alia ad contēnendū. Tra
hūt ad amorē mundi desideriū car
nis: desideriū oculoꝝ: ꝛ supbia vite:
sꝫ pene ac miserie sequētes ea odiū
mūdi pariūt ꝛ tediū. Sꝫ vincit pch/
dolor delectatio praua mētē mun/
do deditā: ꝛ esse sub sensib⁹ delicias
reputat: qꝛ dei suauitatē ꝛ internaꝫ
virtutꝫ amenitatē: nec vidit nec gu/
stauit. Qui aūt mundū pfecte contē
nūt: ꝛ deo viuere sub scā disciplina
studēt: isti diuinā dulcedinē verꝫ ab
renūciatorib⁹ pmissaꝫ nō ignorāt: ꝛ
q̄ꝫ grauit mūdus errat ꝛ varie fallit
vident.

Qꝛ in deo sup oīa bona ꝛ dona
regescendū est. Cap. xxiij.

SUper oīa ꝛ ī oīb⁹ requiesce aīa
mea in dn̄o sp: qꝛ ipse est scōꝝ
eterna requies. Da mihi dulcissime
ꝛ amātissime ih̄u in te sup oēm crea
turā regescere: sup oēm salutē ꝛ pul
chritudinē: sup oēm gloriā ꝛ hono/
rē: sup oēm potētiā ꝛ dignitatē: sup
oēm sciam ꝛ subtilitatē: sup oēs di/
uitias ꝛ artes: sup oēm leticiā ꝛ exul
tationē: sup oēm famā ꝛ laudē: sup
oēm suauitatē ꝛ ꝯsolationē: sup oēꝫ
spem ꝛ pmissionē: sup omne meritū
ꝛ desideriū: sup oīa dona ꝛ munera
q̄ potes dare ꝛ infundere: sup omne
gaudiū ꝛ iubilationē quā pōt mens
capere ꝛ sentire. Deniqꝫ sup oēs an
gelos ꝛ archāgelos: ꝛ sup oēm exer
citūꝫ celi: sup oīa visibilia ꝛ inuisibi/
lia: ꝛ sup omne qd tu de⁹ me⁹ non es
qꝛ tu de⁹ me⁹ sup oīa optimus es: tu
solus altissim⁹: tu solus potētissimus
tu solus sufficiētissim⁹ ꝛ plenissimus
tu solus suauissim⁹ ꝛ solatiosissimus
tu solus pulcherrim⁹ ꝛ amātissimus
tu solus nobilissim⁹ ꝛ gloriosissimus
sup oīa: in quo cūcta bona siml pfecte
sūt fuerūt ꝛ erūt: atqꝫ ideo minus est
ꝛ insufficiēs quicqd pter teipsuꝫ mi/
hi donas: ut de teipso reuelas: ul p/
mittis te nō viso nec plene adepto.
Qm̄ quidē nō pōt cor meū veracit
requiescere nec totalit cōtentari nisi
ī te regescat: ꝛ oīa dona omnēqꝫ cre
aturam transcendat. O mi dilectissi
me sponse ihesu xp̄e amator purissi/
me dn̄ator vniuerse creature qs mi
hi det pennas vere libertatis ad vo
landū ꝛ pausandūꝫ in te? O quādo
ad plenum dabit vacare mihi ꝛ vi/
dere q̄ꝫ suauis es dn̄e deus meus.
Qn̄ ad plenū recolligā me in te: ut p
amore tuo nō sentiā me: sꝫ te solū su
per oēm sensuꝫ ꝛ moduꝫ in mō non

omnib⁹ noto. Nūc aūt frequent̄ ge/
mo ꝛ infelicitatē meā cū dolore por
to: qꝛ mlta mala i hac valle miseria
rū occurrūt q̄ me sepi⁹ ꝯturbāt con/
tristāt ꝛ obnubilāt: sepi⁹ impediūt ꝛ
distrahūt alliciūt ꝛ iplicāt ne liberū
habeā accessū ad te ꝛ ne iocūdis fru
ar amplexib⁹ p̄sto sp̄ beatis spiritib⁹
Moueat te suspiriū meū: ꝛ desola/
tio multiplex i terra. O ihu splēdor
eterne glorie solamē ꝑegrinātis aīe
apud te est os meū sine voce: ꝛ silen
tiū meū loquit̄ tibi. Usqꝫ q̄ tardat ve
nire dn̄s me⁹ Ueniat ad me pauper
culū suū ꝛ lectū faciat. Mittat ma/
nū suā ꝛ me miserū eripiat de omni
angustia. Ueni veni qꝛ sine te nulla
erit geta dies aut hora: qꝛ tu leticia
mea: ꝛ sine te vacua est mensa mea.
Miser sū ꝛ quodāmō incarcerat⁹
ꝛ cōpedib⁹ grauatus donec luce pre
sentie tue me reficias ac libertati do
nes: vultūqꝫ amicabilē demōstres.
Querāt alij ꝓ te aliud qd̄cūqꝫ libue
rit: ꝛ mihi aliud interī nil placet nec
placebit nisi tu de⁹ me⁹: spes mea: sa
lus eterna. Nō reticebo nec dep̄ca
ri cessabo donec gr̄a tua reuertat̄:
mihiqꝫ tu int⁹loquaris: Ecce adsū
Ecce ego ad te qꝛ inuocasti me: lā/
chryme tue ꝛ desideriū aīe tue hu/
militatio tua ꝛ ꝯtritio cordis incli/
nauerūt me ꝛ adduxerūt ad te. Et
dixi dn̄e iuocaui te ꝛ ꝺsideraui frui
te: parat⁹ oīa respuere ꝓpter te. Tu
enī prior excitasti me ut quererē te
Sis ḡ bn̄dict⁹ dn̄e: q fecisti hanc bo
nitatē cū seruo tuo ꝭm multitudinē
misericordie tue. Quid habet vltra
dicere dn̄e seru⁹ tu⁹ corā te nisi ut hu
miliet se valde ante te memor sem/
per ꝓprie iniq̄tat̄ ꝛ vilitat̄. Nō enī
est similis tui in cūctis mirabilibus
celi ꝛ terre. Sūt opa tua bona val/
de dn̄e: iudicia vera: ꝛ ꝓuidētia tua
regunt̄ vniuersa. Laus ḡ tibi ꝛ gl̄ia
o patr̄ sapīa: te laudet ꝛ benedicat
os meū: aīa mea: ꝛ cūcta creata sil̄.

De recordatione beneficioꝝ dei multipliciū. Cap. xxiiij.

Aperi dn̄e cor meū in lege tua:
ꝛ in p̄ceptis tuis doce me am/
bulare. Da mihi intelligere volūta/
tē tuā: ꝛ cū magna reuerētia ac dili
genti ꝯsideratione bn̄ficia tua tam
in generali q̄ȝ in speciali memorari
ut digne tibi ex hinc valeā gr̄as re/
ferre. Uerū scio ꝛ ꝯfiteor nec ꝓ mi/
nimo pūcto me posse debitas gr̄aꝝ
laudes ꝓsoluē. Minor ego sū oīb⁹
bonis mihi p̄stitis: ꝛ cū tuā nobilita
tē attēdo: deficit p̄ magnitudine il/
li⁹ ip̄ūs me⁹. Oīa q̄ in aīa habemus
ꝛ in corpe ꝛ q̄cūqꝫ exteri⁹ ul̄ interius
naturalit̄ uel sup̄naturalit̄ posside
mus: tua sūt bn̄ficia: ꝛ te bn̄ficiū piū
ac bonū cōmēdāt: a quo bona cun
cta accepim⁹. Et si ali⁹ plura: alius
pauciora accepit: oīa tn̄ tua sunt: ꝛ
sine te nec minimū hr̄i pōt. Ille qui
maiora accepit non pōt merito suo
gl̄iari nec sup̄ alios extolli nec mino
ri insultare: qꝛ ille maior ꝛ melior q
sibi min⁹ ascribit ꝛ i regratiādo hu/
milior ē atqꝫ deuotior. Et q oīb⁹ vi/
liorē se existimat ꝛ indigniorē se iu/
dicat: aptior ē ad ꝑcipiēnū maiora.
Qui aūt pauciora accepit ꝯtristari
nō dꝫ nec idignāt̄ ferre neqꝫ ditiori
iuidere: sꝫ te poti⁹ attēdē ꝛ tuā boni

tatē maxime laudare q tā affluent tā gratis tā libent sine psonaꝝ acceptione tua munera largiris. Oīa ex te: ꝛ ideo in oībꝰ es laudandus. Tu scis qd vnicuiqꝫ donari expediat: ꝛ cur iste minꝰ ꝛ ille ampliꝰ habeat nō nr̄m sꝫ tuū est hꝫ discernere: apd quē singuloꝝ diffinita sūt merita. Unde dn̄e deꝰ p magno etiā reputo bn̄ficio nō multa hr̄e: vnde exteriꝰ ꝛ sm hoīes laus ꝛ gloria appareat. Ita ut qs ɔsiderata pauptate et vilitate psone sue non modo grauitatē aut tristiciā uel deiectionē inde ɔcipiat sed potiꝰ ɔsolationē ꝛ hilaritatē magnā: quia tu deꝰ paupes ꝛ humiles atqꝫ huic mūdo despectos tibi elegisti in familiares ꝛ domesticos. Testes sunt ipsi apl̄i tui quos principes sup omnē terrā ɔstituisti: fuerunt tn̄ sine q̄rela ɔuersati in mūdo taꝫ humiles ꝛ simplices sine omni malicia ꝛ dolo: ut etiā pati cōtumelias gauderēt p noīe tuo: ꝛ q̄ mūdus abhorret ipi amplecterent affectu magno. Nihil g̊ amatorē tuū ꝛ cognitorem bn̄ficioꝝ tuoꝝ ita letificare debet sicut volūtas tua ī eo ꝛ bn̄placitū eterne dispositionis tue: de q̄ tn̄ cōtētari debet ꝛ ɔsolari: ut ita libent velit eē minimꝰ sicut aliqs optaret eē maximꝰ: ꝛ ita pacificꝰ ꝛ ɔtentꝰ in nouissimo sicut ī loco p̄mo: atqꝫ ita libēter despicabilis ꝛ abiectus nulliꝰ q̄ꝫ nominis ꝛ fame: sicut ceteris honorabilior: ꝛ maior in mūdo. Nā voluntas tua ꝛ amor honoris tui oīa excedere debet ꝛ plꝰ eū ɔsolari magisqꝫ placere q̄ꝫ oīa beneficia sibi data ul' danda.

De quatuor magnā importātibꝰ pacē. Cap. xxv.

Fili nūc docebo te viaꝫ pacis ꝛ vere libertatꝭ. Fac dn̄e qd dicis qr hoc mihi gratū est audire. Stude fili alteriꝰ potiꝰ facere volūtatē q̄ꝫ tuā. Elige sp minꝰ q̄ꝫ plus hr̄e. Quere sp inferiorē locū ꝛ oībus subesse. Opta sp ꝛ ora: ut volūtas dei itegre in te fiat. Ecce talis hō ingredit fines pacis ꝛ q̄etis. Dn̄e sermo tuus iste breuis multū in se cōtinet pfectionis: paruꝰ est dictu: sed plenꝰ sensu ꝛ vber in fructu. Nam si posset a me fidelit custodiri: nō deberet tā facilis in me turbatio oriri: nā quotiens me impacatū sentio ꝛ grauatuꝫ: ab hac doctrina me recessisse inuenio. Sꝫ tu q oīa potes ꝛ aīe pfectū semp diligis: adauge maiorē grāꝫ ut possim tuū cōplere sermonē: ꝛ meā pficere salutem.

Orō ɔtra cogitationes malas. Cap. xxvj.

Domine deꝰ meꝰ ne elōgeris a me: deꝰ meꝰ in auxiliū meuꝫ respice: qm̄ insurrexerūt in me cogitationes vane: ꝛ timores magni affligētes aīam meā. Quō ptrāsibo illesus: quō pfringā eā? Ego ingt ante tē ibo ꝛ gloriosos terre humiliabo: aperiā ianuā carceris: ꝛ archana secretoꝝ reuelabo tibi. Fac dn̄e ut loqueris ꝛ fugiāt a facie tua oēs iniq cogitationes. Hec spes ꝛ vnica cōsolatio mea ad te in oī tribulatione ɔfugere: tibi ɔfidē: ex intimo inuocare ꝛ patient ɔsolationē tuā expectare.

Oratio pro illuminatione mentis deuotissima. Cap. xxvij.

Clarifica me bone ihu claritate eterni luminis: et educ de habitaculo cordis mei tenebras universas. Cohibe evagatiões multas et elide vim faciētes tētationes. Pugna fortiť p me et expugna malas bestias: ɔcupiscētias dico illecebrosas ut fiat pax in virtute tua et abūdantia laudis tue resonet i aula sancta: h est in ɔscīa pura. Impera ventis et tēpestatib⁹: dic mari qesce: dic aqloni ne flaueris et erit trāqllitas magna. Emitte lucē tuā et veritatē tuaꝫ ut luceat sup terrā: qꝛ terra suꝫ inanis et vacua donec illumies me. Effūde grāꝫ tuā desup: pfūde coꝛ meū grā celesti: ministra devotiōis aqs ad irrigandā faciē terre: ad pducēdū fructū bonum et optimū. Eleua mētē pressaꝫ mole pctōꝝ: et ad celestia totū desideriū meū suspende: ut gustata suauitate supne felicitať pigeat de terrenis cogitare. Rape me et eripe ab oī creaturaꝝ idurabili cōsolatiōe: qꝛ nulla res creata appetitū meū plenarie valet qetare et ɔsolari. Iūge me tibi isepabili dilectionis vīculo: qm̄ tu sol⁹ amāti sufficis et absqꝫ te friuola sunt vniuersa.

De euitatione curiose inqsitionis super alteri⁹ vita. Cap. xxviij.

Fili noli eē curiosus: nec vacuas gerē sollicitudines. Quid h uľ illud ad te: tu me seqre. Quid eni ad te vtruꝫ ille sit talis uel talis: aut iste sic agit uľ loqť: Tu nō idiges respōdē p alijs: sꝫ p teipo rōnē reddes. Quid ğ te implicas: Ecce ego oēs cognosco et cūcta q̄ sub sole fiunt video: et scio qliť cū vno qꝫ sit: qd cogitet: qd velit: et ad quē finē tendat ei⁹ itētio. Mihi igiť cōmittēda sūt oīa tu vo serua te i bona pace et dimitte agitātē agitare quātū voluerit. Ueniet sup eū qcqd fecerit uľ dixerit: qꝛ me fallere nō pōt. Non sit tibi cure de magni noīs vmbra et nō de multoꝝ familiaritate nec de puata hominū dilectione. Ista eni generant distractiōes et magnas in corde obscuritates. Libenť loqrer tibi verbū meū et abscōdita reuelarē: si aduentū meū diligenť obseruares et ostiū cordis mihi apires. Esto puid⁹ et vigilia i oronib⁹: et hūilia te i oib⁹.

In qbus firma pax cordis et verus pfect⁹ consistit. Cap. xxix.

Fili ego locutus sum. Pacē relinquo vobis: pacē meā do vobis: nō quō mund⁹ dat ego do vobis. Pacē oēs desiderāt: sꝫ q̄ ad verā pacē ptinēt: non oēs curāt. Pax mea cū humilib⁹ et māsuetis corde. Pax tua erit i mlta patiētia. Si me audierť et vocē meā secut⁹ fueris: poteris multa pace frui. Quid igiť faciā: In oī re attēde tibi qd facias et qd dicas et oēm intētionē tuā ad h dirige ut mihi soli placeas: et eẋ me nihil cupias uľ qras: sed et de alioꝝ dictis uel factis nil temere iudices: nec cū rebus tibi nō cōmissis te implices et poterit fieri ut parū uel raro turberť. Nūqꝫ aūt sentire aliquā turbationē nec pati aliquaꝫ cordis uľ corpis molestiā: nō est pn̄tis tpis sed stat⁹ eterne quietť. Nō ğ estimes te verā pacē inuenisse: si nullā senseris grauitatē: nec tūc totū esse bonū si neminē pateris aduersariū: nec h

eē ꝑfectū ſi cūcta fiūt ſm tuū affectū neqꝫ tūc aliqd magni te reputeſ aut ſpālit dilectū exiſtimes ſi in magna fueris deuotione atqꝫ dulcedine: qꝛ in iſtis nō cognoſcit ver⁹ amatoꝛ virtut: nec ī iſtis ↄſiſtit ꝑfect⁹ ꝛ ꝑfectio hoīs. Jn q̄ g̊ dn̄e? Jn offerēdo te ex toto coꝛde tuo volūtati diuīe: nō q̄rēdo q̄ tua ſunt nec ī paruo nec in magno nec ī tp̄e nec ī eternitate ita ut ī vna equali facie ī grāruꝫ actione ꝑmaneas inter ꝓſpera ꝛ ↄtraria: oīa equa lance penſando. Si fueriſ tā foꝛtis ꝛ lōganimis ī ſpe ut ſubtracta interioꝛi ↄſolatione etiā ad amplioꝛa ſuſtinēda coꝛ tuū p̄parauer nec te iuſtificaueris ꝛ ſanctū laudaueris tūc ī vera ꝛ recta via pacis ambulas: ꝛ ſpes indubitata erit ꝙ rurſus in iubilo faciē meā ſis viſur⁹. Qȝ ſi ad plenū tui ip̄i⁹ ↄtēptū ꝑueneris: ſcito ꝙ tūc abundātia pacis ꝑfruer ſm poſſibilitatē tui incolatus.

De eminētia libere mēt ꝛ ꝙ ſupplex orō magis meret q̄ȝ lectio.

DOmine h̄ op⁹ eſt Cap. xxx. perfecti viri nūq̄ȝ ab intentiōe celeſtiū animū relaxare ꝛ int mltas curas q̄ſi ſine cura trāſire nō moꝛe toꝛpētis: ſed p̄rogatiua quadā libē mēt nulli creatē iordiata affectiōe ad herēdo. Obſecro te piiſſime de⁹ meus p̄ſerua me a curis hui⁹ vite ne nimis īplicer: a multis neceſſitatib⁹ coꝛꝑis ne voluptate capiar: ab vniuerſis aīe obſtacul ne moleſtiis fractus deiiciar: nō dico ab his rebus q̄s toto affectu ambit vanitas mundana: ſꝫ ab his miſeriis q̄ aīaꝫ ſerui tui cōi maledicto moꝛtalitatis pena lit grauāt ꝛ retardāt ne ī libertateꝫ ſpūs quotiēs libuerit valeat ītroire O de⁹ me⁹ dulcedo ineffabilis verte mihi ī amaritudinē oēm ↄſolationē carnalē: ab eternoꝝ amoꝛe me abſtrahētē ꝛ ad ſe intuitu cuiuſdaꝫ boni delectabilis p̄ntis male alliciētē. Nō me vincat de⁹ me⁹ nō vincat caro ꝛ ſanguis: nō me decipiat mūdus ꝛ breuis gloꝛia ei⁹: nō me ſupplātet diabol⁹ ꝛ aſtucia illi⁹. Da mihi foꝛtitudinē reſiſtēdi patiētiā tolerādi: ↄſtātiā ꝑſeuerādi. Da ꝓ omnibus mūdi ↄſolatiōib⁹ ſuauiſſimā ſpirit⁹ tui vnctionē: ꝛ ꝓ carnali amoꝛe tui noīs infunde amoꝛē. Ecce cib⁹ pot⁹: veſtis ac cetera vtēſilia ad coꝛpoꝛis ſuſtētaculū ꝑtinētia feruenti ſpiritui ſūt oneroſa. Tribue talibus fomēt tēperate vti: nō deſiderio nimio implicari. Abiicere oīa nō licꝫ qꝛ natura ſuſtētāda eſt: reqrē autē ſuꝑflua ꝛ q̄ magis delectāt: lex ſancta ꝓhibet: nā alias caro aduerſus ſpm̄ inſoleſceret. Jnt hec q̄ſo man⁹ tua me regat ꝛ doceat ne qd nimiū fiat.

Qd priuatus amoꝛ a ſūmo bono maxime retardat. Cap. xxxi.

FJli opoꝛtet te dare totū ꝓ toto ꝛ nihil tui ipſius eſſe. Scito ꝙ amoꝛ tui ipſius magis nocet tibi q̄ȝ aliqua res mundi. Scd̄m amoꝛē ꝛ affectū quē geris: quelibet res plus uel minus adheret. Si fuerit amoꝛ tuus pur⁹ ſimplex ꝛ bene oꝛdinat⁹ eris ſine captiuitate rex. Noli cōcupiſcere qd nō licꝫ hr̄e. Noli habere quod te poteſt impedire ꝛ libertatē interioꝛi priuare. Miruꝫ ꝙ non ex

toto fūdo cordis teipm mihi cōmittis cū oib⁹ q̄ desiderare potes ul' habere. Quare vano merore ɔsumeris? Cur supfluis curis fatigaris? Sta ad bn̄placitū meū ꝛ nullū patieris detrimentū. Si q̄ris hoc uel illud ꝛ volueris eē ibi uel ibi ꝑpter tuū comodū ꝛ ꝓpriū bn̄placitū magis habendū: nūq̄ꝫ eris in q̄etudine nec liber a sollicitudine: q꞉ in omni re reperietur aliqs defectus: ꝛ in omni loco erit qui aduersetur. Juuat igitur non q̄libet res adepta uel multiplicata exteri⁹: sed poti⁹ contēpta ꝛ decisa ex corde radicitus. Qd nō tm̄ de censu eris ꝛ diuiciaruꝫ intelligas: sed de honoris etiā ambitu ac vane laudatiōis desiderio: q̄ oīa trāseūt cū mūdo. Munit parū locus: si deest spūs feruoris. Nec diu stabit pax illa q̄sita forinsecus: si vacat a vero fūdamēto stat⁹ cordis: hoc est nisi steteris in me: ꝑmutare te potes sed nō meliorare. Nā occasione orta ꝛ accepta inuenies qd fugisti ꝛ ampli⁹.

Oratio pro purgatione cordis ꝛ celesti sapiētia. Cap. xxxij.

Confirma me deus ꝑ grām sci spūs: da v̄tutē corroborari i interiori hoīe: ꝛ cor meuꝫ ab oī inutili sollicitudine ꝛ angore euacuare nec varijs desiderijs trahi cuiuscūq; rei vilis aut p̄ciose: ſꝫ oīa inspicere sicut trāseūtia ꝛ me pariter cū illis transiturū: q꞉ nihil ꝑmanens sub sole: nisi oīa vanitas ꝛ afflictio spūs. O q̄ꝫ sapiēs q ita ɔsiderat. Da mihi dn̄e celestē sapiām ut discā te sup oīa q̄rere ꝛ inuenire: sup oīa sapere ꝛ diligere: ꝛ cetera ꝑm ordinē sapientie tue ꝑut sunt intelligere. Da prudenter declinare blandientē: ꝛ patienter ferre aduersantē: q꞉ hec magna sapiētia nō moueri oī vento verboꝝ nec aurē male blandienti ꝑbere syrene: sic eni incepta ꝑgitur via secure.

Contra linguas obtrectatoꝝ. Cap. xxxiij.

Fili nō egre feras si quidā de te male senserint ꝛ dixerint qd nō libenter audias. Tu deteriora de teipso sentire debes: ꝛ neminē infirmioreꝫ te credere. Si ambulas ab intra: nō multū pōderabis volātia verba. Est nō parua prudētia silere in tp̄e malo ꝛ introrsus ad me cōuerti nec humano iudicio disturbari. Nō sit pax tua in ore hōium: siue eni bene siue male interp̄tati fuerit: nō es igitur alter homo. Ubi est vera pax: ꝛ vera gloria? Nōne in me? Et q nō appetit hoib⁹ placē nec displicere timet: multa ꝑfruetur pace. Ex inordinato amore ꝛ vano timore oritur omnis inquietudo cordis ꝛ distractio sensuum.

Qualiter instāte tribulatiōe de⁹ iuocand⁹ est ꝛ bn̄dicend⁹. Cap. xxxiiij.

Sit nomē tuū dn̄e bn̄dictū i secula q voluisti hāc tētationē ꝛ tribulationē venire sup me. Nō possuꝫ eā effugē: ſꝫ necesse habeo ad te ɔfugere ut me adiuues ꝛ i bonū mihi cōuertas. Dn̄e mō suꝫ in tribulatiōe: ꝛ nō est cordi meo bn̄ sed multuꝫ vexor a p̄nti passione. Et nūc pater dilecte qd dicā? Dep̄hēsus sum inter angustias: saluifica me ex hora hac. Sed ꝑpterea veni in hāc horā ut tu clarificeris cuꝫ fuero valde

humiliat⁹ ꝛ ꝑ te liberat⁹. Cōplaceat tibi dñe ut eruas me: naꝫ ego pauꝑ qd agere possuꝫ: ꝛ q̇ ibo sine te? Da patiētiā dñe etiā hac vice. Adiuua me de⁹ me⁹: ꝛ nō timebo quātūcūqꝫ grauat⁹ fuero. Et nūc int̄ hec qd dicā? Dñe fiat volūtas tua: ego bñ merui tribulari ꝛ grauari: oportet vtiqꝫ ut sustineā ꝛ vtinā patiēt̄: donec trāseat tēpestas ꝛ meli⁹ fiat. Potēs est aūt oīpotēs man⁹ tua etiā hāc tentationē a me auferre ꝛ ei⁹ inpetū mitigare: ne penit⁹ succūbā: queadmodū ꝛ pri⁹ sepe egisti mecū de⁹ me⁹ misericordia mea. Et quāto mihi difficili⁹: tāto tibi facilioꝛ ē hec mutatio dextre excelsi.

De diuino petēdo auxilio ꝛ cōfidētia recuperāde grē. Cap. xxxv.

Fili ego dñs ɔfortās in die tribulatiōis. Venias ad me cū tibi nō fuerit bene. Hoc est qd maxie īpedit ɔsolationē celestē: qꝛ tardius ɔuertis te ad orōnē. Nā anq̄ me ītēte roges: mlta interiꝫ solatia q̄ris ꝛ recreas te ī externis. Ideoqꝫ fit ut paruꝫ oīa ꝓsint donec aduertas: qꝛ ego suꝫ q eruo sperātes ī me: nec est extra me valēs ɔsiliū neqꝫ vtile: sed neqꝫ durabile remediū. Sꝫ iā resūpto spū post tēpestatē recōualesce ī luce miserationū mearū: qꝛ ꝓpe sum dicit dñs: ut restaurē vniuersa non solū integre sꝫ ꝛ abūdant̄ ꝛ cumulate. Nūqd mihi qcq̄ est difficile: aut ero sil̓is dicēti ꝛ nō facienti? Ubi ē fides tua? Sta firmit̄ ꝛ ꝑseuerante r. Esto lōganimis ꝛ vir fort̄: veniet tibi ɔsolatio ī tꝑe suo. Expecta me expecta: ueniā ꝛ curabo te. Tētatio ē q̄ te vexat: ꝛ formido vana q̄ te exterret. Quid īportat sollicitudo de futuris ɔtingētib⁹: nisi ut tristiciā suꝑ tristiciā habeas? Sufficit diei malicia sua. Vanū est ꝛ inutile de futur̄ ɔturbari ul̓ gratulari q̄ forte nunq̄ eueniēt. Sꝫ humanū ē hmōi imaginationib⁹ illudi: ꝛ parui adhuc animi signū tā leuit̄ trahi a suggestione inimici. Ipe eniꝫ nō curat an veris an falsis illudat ꝛ decipiat: ꝛ virum pñtiū amore an futuroꝝ formidine ꝓsternat. Nō ḡ turbet̄ coꝛ tuuꝫ neqꝫ formidet. Crede in me ꝛ ī mīa mea habeto fiduciā. Qñ tu te elongatuꝫ estimas a me: sepe suꝫ ꝓpingoꝛ. Qñ tu estimas totū ꝑditū: tūc sepe mag̃ merēdi instat lucrū. Nō ē totū ꝑditū: qñ res accidit ī ɔ̃riū. Nō debes iudicare ƀm pñs sentire: nec sic grauitati alicui vndecūqꝫ veniēti inherere ꝛ accipe: tanq̄ oīs spes sit ablata emergēdi. Noli putare te derelictū ex toto: q̄uis ad tꝑs miserim tibi aliquā tribulationē: sic eni trāsit̄ ad regnū celoꝝ: ꝛ hoc sine dubio magis expedit tibi ꝛ ceteris seruis meis ut exercitemini aduersis: q̄ si cūcta ad libitū haberet̄. Ego noui cogitationes abscōditas: qꝛ multū expedit ꝓ salute tua ut interdū sine sapore relinq̄ris ne forte eleueris ī bono successu ꝛ tibiipsi placere velis in eo qd nō es. Qd dedi auferre possū ꝛ restituere cū mihi placuerit. Cū dedero meū est: cum subtraxero tuū nō tuli qꝛ meū est oē datū bonū ꝛ oē donū ꝑfectū. Si tibi admisero grauitateꝫ aut quālibet ɔ̃rietatē nō indigneris neqꝫ ɔcidat coꝛ tuū ꝛ ego cito suble

uare possuz: τ oẽ onus in gaudium trāsmutare. Uerūtñ iust⁹suz τ recō/mēdabilis multū cū sic facio tecuz. Si recte sapis τ ĩ ṽitate aspicis nūq̄ debes ppt aduersa: tā deiecte ɔtri/stari: sȝ magis gaudē τ grās agere: ĩmo hoc vnicū reputare gaudiuȝ q̄ affligēs te dolorib⁹ non parco tibi. Sicut dilexit me pr̄: ego diligo vos dixi dilect̃ discipulis meis q̄s vtiq̄ nō misi ad gaudia tpalia: sȝ ad magna certamina: nō ad honores: sed ad despectiōes: nō ad ociū: sȝ ad labores: nō ad requiē: sȝ ad afferēdū fructū multū ĩ patiētia. Hoꝝ memēto fili mi verboꝝ.

De neglectu oĩs creature ut creator possit inueniri. Cap. xxxvj.

Domine mi adhuc bene indigeo maiori grã si debeaȝ illuc puenire vbi me nemo poterit: nec vlla creatura impedire. Nā q̄diu res aliq̄ me retinet nō possuȝ libere ad te volare. Cupiebat libere volare q dicebat. Quis dabit mihi pennas sicut colūbe: τ volabo τ requiescam? Quid simplici oculo qeti⁹ τ qd liberi⁹ nil desiderāte ĩ terr̃? Oportet igitur oēm ptrāsire creaturā: τ seipsuȝ pfecte deserere: ac ĩ excessu mentis stare τ vidē te oĩuȝ cōditorē cū creaturis nil sĩle hr̄e. Et nisi qs ab oĩbus creaturis fuerit expedit⁹ nō poterit libere intēdere diuinis. Ideo eniȝ pauci inueniunt cōtēplatiui: qꝛ pauci sciūt se a perituris creatur̃ ad plenū seq̄strari. Ad hoc magna requirit grã q̄ aĩaȝ leuet τ supra seipsaȝ rapiat. Et nisi hō sit ĩ spū eleuat⁹: τ ab oĩb⁹creaturis liberat⁹ ac deo totus vnit⁹ qcqd scit qcqd etiā habet nō ē magni pōderis. Diu paru⁹ erit τ in terra iacebit q aliqd magni estimat nisi solū vnū ĩmensuȝ eternū bonuȝ. Et qcqd de⁹ nō est: nihil est: τ p nihilo cōputari dȝ. Est qppe magna differētia sapĩa illuminati τ deuoti viri: τ scĩa lr̄ati τ studiosi clerici. Multo nobilior ē illa doctrina q̄ de sursum ex diuina influētia manat q̄ȝ q̄ laboriose humano acqrit ingenio. Plures reperiunt ɔtēplationē desiderare: sȝ q̄ ad eā reqrunt nō studēt exercere. Est τ magnū impedimentū: qꝛ in signis τ ĩ reb⁹ sensibilib⁹ statur: τ paruȝ de pfecta mortificatiōe habet. Nescio qd ē: τ quo spū ducimur: τ qd ptēdim⁹ q spūales dici videmur: q̄ totū laborē τ ampliorem sollicitudinē p trāsitorijs τ vilib⁹ rebus agim⁹: τ de interiorib⁹ nr̄is vix raro plene recollectis sensib⁹ cogitamus. Prochdolor statim post modicā recollectionē foras erūpimus nec opa nr̄a districta examinatione trutinam⁹. Ubi iacēt affect⁹ nr̄i non attēdim⁹ τ q̄ȝ inpura sint oĩa nostra nō deploram⁹. Oĩs qppe caro corruperat viā suā: τ iō seq̄bat diluuiū magnū. Cū g̃ interior affect⁹ noster corrupt⁹ sit: necesse ē ut actio seq̄ns index carētie iterioris vigoris corrūpat. Ex puro corde pcedit fruct⁹ bone vite. Quātū qs fecerit q̄rit: sed ex quāta ṽtute agit: nō taȝ studiose pēsat. Si fuerit fort̃ diues pulcher habil' ul' bon⁹ scriptor: bon⁹ cantor: bon⁹ laborator iuestigat: q̄ȝ paup sit spū q̄ȝ patiēs τ mit̃: q̄ȝ deuot⁹ τ iternus a multis tacet. Natura exteriora hoĩs respicit. grã ad iteriora se cōuertit. Illa frequēt fallit: ista ĩ deo

sperat ut nõ decipiaṫ.

De abnegatione sui ꝛ abdicatione oīs cupiditatis. Cap̄.xxxvij.

Fili nõ potes pfecte possidē libertatē nisi totaliṫ abnegesꝭ temetipsū. Cõpediti sũt oēs ꝓprietarij ꝛ suiipsiꝰ amatores cupidi curiosi gyrouagi: qrētes sp mollia: non q̄ ihu xp̄i: ſʒ sepe hꝰ fingētes ꝛ cõponētes qđ nõ stabit. Peribit eniʒ totuʒ qđ nõ ē ex deo ortuʒ. Tene breue ꝛ ꝯsumatũ verbũ. Dimitte oīa ꝛ inuenies oīa. Dimitte cupiditatē ꝛ inuenies requiē. Hoc mēte ptracta ꝛ cũ impleueris oīa intelligeſ. Dñe hꝰ nõ ē opꝰ vniꝰ diei: nec ludꝰ puulo℞: imo i hoc breui icludiṫ oīs pfectio religioso℞. Fili nõ debes auerti: nec statim deijci audita via pfecto℞: ſʒ magis ad sublimiora ꝓuocari ꝛ ad minus: ad hec ex desiderio suspirare. Utinā sic tecũ esset: ꝛ ad hꝰ puenisseſ ut tuiipsiꝰ amator nõ eēs: ſʒ ad nutũ meũ pure stares: ꝛ eiꝰ quē tibi p̄posui prisꝭ: tũc mihi valde placereſ: ꝛ tota vita tua cũ gaudio ꝛ pace transiret. Habes adhuc mlta ad relinquēdũ q̄ nisi mihi ex integro resignaueris nõ acqres qđ postulaſ. Suadeo tibi a me emere auꝝ ignitũ: ut locuplex fias: id est sapiāʒ celestē oīa infima ꝯculcantē. Postpone terrenā sapiāʒ: oēm humanā cõplacentiā ꝛ ꝓpriā. Dixi tibi viliora emēda ꝓ preciosis ꝛ altis i rebꝰ humanis. Nā vilis ꝛ parua ac pene obliuioni tradita videṫ vera celestis sapīa nõ sapieſ alta de se. nec magnificari qrens in terra: quā multi oretenꝰ p̄dicāt: sed vita lõge dissentiũt: ip̄a tñ est p̄ciosa margarita a multꝭ abscõdita.

De instabilitate cordis ꝛ ꝛ de intentione finali ad deum habenda Cap̄.xxxviij.

Fili noli credere affectui tuo q nũc ē: cito mutabiṫ i aliud. Qr diu eni vixerꝭ mutabilitati subiectꝰ eris etiā nolēs: ut mõ letꝰ: mõ tristis mõ pacatꝰ: mõ turbatꝰ: nũc deuotꝰ: nũc indeuotꝰ: nũc studiosus: nũc accidiosus: nũc grauis: nũc leuis inueniaris. Sʒ stat sup hꝰ mutabilia sapiens ꝛ bñ doctꝰ i spũ: nõ attēdēs qđ i se sentiat: uł q̄ pte flet vētꝰ instabilitatꝭ: ſʒ ut tota ītētio mētꝭ eiꝰ ad debitũ ꝛ optimũ ꝓficiat finē. Nā sic poterit vnꝰ: ꝛ idē incõcussus pmanē simplici ītētiōis oculo p tot varios euētus ad me imp̄termisse directo. Quāto aũt purior fuerit ītētionis oculꝰ tāto ꝯstātiꝰ inṫ diuersas itur ꝓcellas Sʒ i mltꝭ caligat oculꝰ pure intētionis: respicit eni cito i aliqđ delectabile qđ occurrit: ꝛ raro totꝰ liber qs iñuenit a neuo ꝓprie exqsitionis. Sic iudei oli venerāt i bethaniā ad marthā ꝛ mariā: nõ ꝓpt ihm tñ: ſʒ ut lazarũ viderēt. Mũdādꝰ ē g̊ ītētionis oculꝰ: ut sit simplex ꝛ rectꝰ atq̧ vltra oīa varia media ad me dirigēdus.

Qr amāti sapit deus sup oīa ꝛ in omnibus. Cap̄.xxxix.

Ecce deꝰ meꝰ ꝛ oīa. Quid volo ampliꝰ: ꝛ qđ feliciꝰ desiderare possũ? O sapidũ ꝛ dulce v̄bũ ſʒ amāti v̄bũ nõ mũdũ: nec ea q̄ i mũdo sũt Deꝰ meꝰ ꝛ oīa. Intelligēti satis dictũ est: ꝛ sepꝛ repetere iocũdũ ē amāti. Te siqdē presente iocūda sũt oīa: te autem absente fastidiunt cuncta

Tu facis cor tranquillū: et pacem magnā leticiāqȝ festiuā. Tu facis bene sentire de oib⁹ et ī oībus te laudare nec pōt aliqͩ sine te diu placē: sed si dȝ gratū esse et bene sapere oportet grāȝ tuā adesse et cōdimēto tue sapientie cōdiri. Cui tu sapis qd ei recte nō sapiet? et cui tu nō sapis qd ei ad iocūditatē esse poterit? Sȝ deficiūt ī tua sapīa mūdi sapiētes: et q carnē sapiūt: qꝛ ibi plurima vanitas: et hic mors īuenit. Qui aūt te ꝑ cōtēptuȝ mūdanoꝝ et carnis mortificationē sequunt: vere sapiētes eē cognoscūt qꝛ de vanitate ad veritatē: de carne ad spm̄ trāsferūt. Jstis sapit deus et qcqd inuenit ī creaturꝭ totū referūt ad laudē sui conditoris. Dissilis tn̄ et mltū dissilis sapor creatoris et creature: eternitatꝭ et tp̄is: lucis increate et lucis illuminate. O lux ꝑpetua cūcta creata trāscēdēs lumina: fulgura corruscationē de sublimi penetrātē oīa ītima cordis mei: purifica letifica clarifica et viuifica spm̄ meū cū suis potētijs ad inherēdū tibi iubilosis excessibus. O qn̄ veniet hec beata et desiderabilis hora ut tua me saties p̄ntia ut sis mihi oīa in oībus. Qͣdiu h̄ datū nō fuerit: nec plenū gaudiū erit. Adhuc ꝓch dolor viuit ī me vet⁹ hō nō ē tot⁹ crucifix⁹ nō ē ꝑfecte mortu⁹ adhuc ꝯcupiscit fortit aduers⁹ spm̄: bella mouet ītestina nec regnū aīe patit eē qetū. Sȝ tu q dn̄aris ptāti marꝭ et motū fluctuum eius tu mitigas exurge adiuua me. Dissipa gētes q̄ bella volunt cōtere eas ī virtute tua ostēde q̄so magnalia tua: et glorificet dextera tua quia nō est spes alia: nec refugium mihi nisi in te dn̄e deus meus.

Qꝛ nō est securitas a tentatione in hac vita. Cap. xl.

Fili nūqͣȝ secur⁹ es in hac vita sȝ quoad vixeris sꝑ arma spūalia tibi sūt necessaria. Jnt hostes versaris: a dextris et a sinistris inpugnarꝭ Si g̊ nō vteris vndiqȝ scuto patiētie nō eris diu sine vulnē. Jnsuꝑ si nō ponis cor tuū fixe in me cū mera volūtate cūcta patiēdi ꝓpt me nō poteris ardorē istū sustinē nec ad palmā ꝑtingē beatoꝝ. Oportet te g̊ viriliter oīa pertrāsire et potēti manu vti aduersus obiecta. Nā vincēti dat māna et torpēti relinqt multa miseria. Si q̄ris in hac vita requieȝ quō tūc ꝑuenies ad eternā? Nō ponas te ad multā requiē: sȝ ad magnā patiētiā. Quere verā pacē nō in terris sȝ in celis nō in hoib⁹ nec ī ceteris creaturꝭ sȝ ī deo solo. Pro amore dei debes oīa libent subire: labores scȝ et dolores: tētationes: vexatiōes: anxietates: necessitates: infirmitates: iniurias: oblocutiōes: rep̄hēsiones: humiliationes: cōfusiōes: correctiōes: et despectiones. Hec iuuāt ad virtutes: hec ꝓbant xp̄i tyronē: hec fabricāt celestē coronam. Ego reddā ei eternā mercedē ꝓ breui labore: et infinitā gloriā ꝓ trāsitoria confusione Putas q̄ sꝑ habebis ꝓ tua volūtate ꝯsolatiōes spūales? Sācti mei nō habuerūt tales: sȝ mltas grauitates et tētationes varias: magnasqȝ desolationes: sȝ patiētes sustinuerūt se in oib⁹ et magis sūt ꝯfisi deo q̄ꝫ sibi sciētes: qꝛ nō sūt cōdigne passiōes hui⁹

tpis ad futurā gloriā pmerēdā. Uis tu statī hre: qd mlti post lachrymas et magnos labores vix obtinuerūt? Expecta dnm viriliter age et confortare noli diffidere: noli discedē: sed corp9 et aiaz expone constant p gloria dei. Ego reddā plenissime: ego tecū ero i omni tribulatione.

Cōtra vana hoiuz iudicia. Cap. xlj.

Fili iacta cor tuū firmiter in dño: et humanū ne metuas iudiciuz vbi te cōscia piū reddit et isontē. Bonū ē et beatū taliter pati: nec h erit graue hūili cordi: et deo magis q̄ sibi ipi cōfidēti. Multi mlta loquunt: et ideo pua fides ē adhibēda. Sed et oib9 satis eē nō ē possibile. Et si paulus oib9 studuit i dño placē: et oibus oia fact9 ē: tn̄ etiā p minimo duxit q ab hūano die iudicat9 fuerit. Egit sat p alioz edificatiōe et salute q̄tū i se erat et poterat: sed ne ab alijs aliqn̄ iudicaret uel nō despiceret: cohibere nō potuit: iō totū deo cōmisit et q totū nouerat: et patiētia et hūilitate cō ora loquentiū iniq ac etiā vana ac mēdosa cogitātium atq p libitu suo queq iactātiū se defēdit. Rn̄dit tn̄ interdū ne infirmis ex sua taciturnitate generaret scādalū. Quis tu ut timeas a mortali homie? Hodie est et cras nō cōparet. Deū time et hoīum terrores non expauesces. Quid pōt aliqs i te verbis aut iiurijs? Sibi poti9 nocet q̄ tibi: nec poterit iudiciuz dei effugē qcūq ē ille. Tu habe deū p oculis: et noli cōtēdere verbis q̄rulosis. Qd si ad pn̄s vider succubi et cōfusionē pati quā nō meruisti: ne idigneris ex h: neq p impatiētiā minuas coronā tuā: sed ad me poti9 respice i celū: q potēs sū eripe ab oi cōfusione et iniuria: et vnicuiq reddere sm opera sua.

De pura et integra resignatiōe sui ad obtinēdā cordis libertatē. Cap. xlij.

Fili relinq te et iuenies me. Sta sine electiōe et oi pprietate et sp lucraberis. Nā et adijciet tibi amplior gr̄a: statiz ut te resignaueris nec resūpseris. Dn̄e quotiens me resignabo: et i qb9 me relinquā? Sp et i oi hora sicut i puo: sic et i magno nihil excipio: sed i oib9 te nudatū iueniri volo. Aliogn quō poter eē meus: et ego tu9 nisi fueris ab oi ppria volūtate int9 et foris spoliat9? Quāto celeri9 h agis: tāto meli9 habebis: et quāto pleni9 et sinceri9: tāto pl9 mihi placebis et ampli9 lucraber. Quidā se resignāt: sed cū aliq exceptiōe. Non eni pleue deo cōfidūt: iō puidere sibi satagūt. Quidā etiā pmo totū offerūt: sed postea tētatione pulsante ad ppria redeūt: iō minime i virtute pficiūt. Hi ad verā puri cordis libertatē: et iocūde familiaritat mee grām nō ptingēt: nisi itegra resignatione et q̄tidiana sui imolatione pri9 facta. sine q nō stat: nec stabit vnio fruitiua. Dixi tibi sepissime: et nūc iterū dico. Relinq te: resigna te et fruer magna iterna pace. Da totū p toto: nil exqre: nil repete: sta pure et inhesitāt i me et habebis me. Eris liber i corde et tenebre nō cōculcabūt te. Ad h conare: h ora: h stude ōsiderare: ut ab oi pprietate possis expoliari: et nudus nudū ihm seq tibi mori: et mihi eternaliter viuere. Tūc deficient oēs

vane fantasie cõturbatiões inique
τ cure sup̄flue. Tūc etiā recedet im
moderatus timor: τ inordinatus
amor morief.

De bono regimine ī externis τ re
cursu ad deū ī piculis. Cap.xliij.

Fili ad istud diligēter tendere
debes ut ī oī loco actiōe seu oc
cupatione externa sis intimus liber
τ tuiipsi⁹ potēs: τ sint oīa sub te: τ tu
nō sub eis: ut sis dñs actionū tuarū
τ rector nō seru⁹ nec emptici⁹: sꝫ ma
gis exempt⁹ verusqꝫ hebre⁹ in sortē
ac libertatē trāsiēs filiorꝫ dei: q stāt
sup p̄ntia τ speculanf eterna: qui trā
sitoria ītuenf sinistro oculo τ dextro
celestia: quos tp̄alia nō trahūt ad ī
herēdū: sed trahūt ipsi ea magis ad
bene seruiēdū p̄ut ordinata sunt a
deo: τ instituta a sūmo opifice q nil
inordinatū reliqt ī sua creatura. Si
etiā in oī euētu stas nō in apparētia
externa: nec oculo carnali lustras
visa uel audita: sꝫ mox in qualibet
cā intras cū moyse in tabernaculuꝫ
ad cōsulendū dñm: audies nōnūqꝫ
diuinū respōsuꝫ: τ redies instructus
de multis p̄ntib⁹ τ futuris. Semper
eni moyses recursum habuit ad ta
bernaculū pro dubijs τ questionib⁹
soluendis: fugitqꝫ ad orōnis adiu
toriuꝫ p periculis τ improbitatibus
hominū subleuandis. Sic τ tu cōfu
gere debes ī cordꝭ tui secretariū di
uinū intenti⁹ implorādo suffragiuꝫ
Propterea nāqꝫ iosue τ filij israhel
a gabaonitꝭ legūf decepti: qr os dñi
nō pri⁹ interrogauerūt: sed multum
creduli dulcib⁹ sermonib⁹ falsa pie
tate delusi sunt.

Qr homo non sit importunus in
negocijs. Cap.xliiij.

Fili cōmitte mihi sp causā tuā
τ ego bene disponā in tp̄e suo.
Expecta ordinationē meā: τ sentief
inde p̄fectū. Dñe satis libenter oēs
res tibi cōmitto: qr parū pōt cogita
tio mea p̄ficere. Utinā nō multum
adhererē futuris euētib⁹: sed ab be
neplacitū tuū me incūctanf offerrē.
Fili mi sepe homo rē aliquā agitat
q̄ desiderat: sed cuꝫ ad eā p̄uenerit
alif incipit sentire: qr affectiōes cir
ca idē nō sunt durabiles: sed magis
de vno in aliud nos impellūt. Non
ḡ minimū etiā in minimis se relinq
re. Uerus p̄fectus hominis est ab
negatio suiipsi⁹: τ homo abnegatuf
valde liber est τ securus. Sed anti
quus hostis oībus bonis aduersās
a tētatione nō cessat: τ die noctuqꝫ
graues molif insidias: si forte in la
queū deceptionis possit p̄cipitare in
cautum. Uigilate ergo τ orate dicit
dñs: ut nō intretis in tentationē.

Qr hō nihil boni ex se hꝫ: τ de nul
lo gloriari pōt. Cap.xlv.

Domine qd ē hō q̄ memor sis
ei⁹ aut fili⁹ hoīs: qr visitas euꝫ
Quid p̄meruit hō ut dares illi grāꝫ
tuā? Dñe quid possuꝫ cōqueri si de
seris me aut qd iuste obtendere pos
sum si qd peto nō feceris? Certe hoc
in veritate cogitare possum τ dicere
Dñe nihil sum: nihil boni ex me ha
beo: sed ī omnib⁹ deficio: τ ad nihil
semp tendo. Et nisi a te fuero adiu
tus: τ interius informat⁹ totus effi
cior tepidus τ dissolutus. Tu auteꝫ
dñe semp idē ipse es τ p̄manes ineī
nū semp bon⁹: iustus: τ sanct⁹: bene
iuste ac sancte agēs oīa τ disponēs

in sapiētia. Sed ego q ad defectuȝ magis pnus suȝ q̄ ad pfectū nō suȝ semp i vno statu pdurās: qꝛ septē tē poꝛa mutanť sup me. Ueruntn̄ cito melius fit cū tibi placuerit ꝛ manuȝ porrexeris adiutricē: qꝛ tu solᵒ sine humano suffragio poteris auxiliari ꝛ in tm̄ cōfirmare: ut vultus meᵒ am pliᵒ in diuersa nō muteť: sȝ in te vno coꝛ meū cōuertať ꝛ quiescat. Unde si bene scirē oēm humanā cōsolatio nē abijcere: siue ppter deuotionem adipiscēdā: siue ppter necessitatē q̄ cōpelloꝛ te q̄rere: qꝛ nō est hō q me ɔsoleť: tūc merito possem de grā spe rare tua: ꝛ de dono noue ɔsolatiōis exultare. Grās tibi vnde totū venit quotiēscūq̄ mihi bn̄ succedit. Ego aūt vanitas ꝛ nihilū an̄ te incōstās hō ꝛ infirmᵒ. Unde ego possuȝ glo/riari: aut cur appeto reputari? Nū/qd de nihilo? ꝛ hoc vanissimū ē. Ue re inanis gl'ia mala pestis: vanitas maxima: qꝛ a vera trahit gl'ia: ꝛ cele sti spoliat grā. Dū eni hō cōplacet si bi: displicet tibi: dū inhiat laudibus hūanis: priuať veris v̄tutibᵒ. Est aūt vera gl'ia ꝛ exultatio scā: gloꝛiari i te ꝛ nō i se: gaudē i noīe tuo nō in vir/tute ppꝛia: nec in aliq̄ creatura dele ctari nisi ppť te. Laudeť nomē tuuȝ nō meū: magnificeť opᵒ tuū nō meū bn̄dicaťnomē sanctū tuū: nihil aūt attribuať mihi de laudibᵒ hominuȝ Tu gloꝛia mea: tu exultatio coꝛdis mei. In te gloꝛiaboꝛ ꝛ exultabo to ta die: p me aūt nihil nisi i ifirmitati bus meis. Querāt iudei gloꝛiā q̄ ab inuicē est: ego hāc requirā q̄ a solo deo ē. Oīs q̄dē gloria humana: oīs honoꝛ tp̄alis: oīs altitudo mūdana eterne gloꝛie tue cōparata vanitas est ꝛ stulticia. O veritas mea ꝛ mīa mea deᵒ meᵒ trinitas beata: tibi soli laus virtᵒ honoꝛ et gloꝛia p infinita secula seculoꝝ. Amen.

De contēptu oīs tempoꝛalis ho/noris. Cap. xlvj.

Fili noli tibi attrahē si videas alios honoꝛari ꝛ eleuari: te aūt despici ꝛ hūiliari. Erige coꝛ tuū ad me i celū: ꝛ nō ɔtristabit te cōtēptus hoīs i terris. Dn̄e i cecitate sumus ꝛ vanitate cito seducimur. Si recte me ispicio: nūq̄ mihi facta ē iniuria ab aliq̄ creatura: vn̄ nec iuste habeo ɔqueri aduersū te. Quia aūt frequē ter ꝛ grauiť peccaui tibi: merito ar/mať ɔ̄ me oīs creatura. Mihi igiť iuste debeť ɔfusio ꝛ ɔtēptᵒ: tibi aūt laus honoꝛ ꝛ gloria. Et nisi me ad h̄ p̄parauero q̄ veli libenť ab oī crea/tura despici ꝛ relinq̄ atq̄ penitᵒ nihil videri: nō possuȝ interiᵒ pacificari ꝛ stabiliri: nec spūaliť illuminari: neq̄ plene tibi vniri. Q̄ pax nō est ponēda i hoībᵒ Cap. xlvij.

Fili si ponis pacē tuā cū aliq̄ p/sona ppť tuū sentire ꝛ ɔuiuē: in stabilis eris ꝛ ipacatᵒ. Sȝ si recursū hēs ad sp viuētē ꝛ manētē veritatē nō ɔtristabit te amicus recedēs aut moꝛieť. In me dȝ amici dilectio sta re: ꝛ ppter me diligēdᵒ ē q̄sq̄s tibi bo nus visus ē ꝛ mltū carᵒ i hac vita. Si ne me nō valȝ: nec durabit amicitia nec ē vera ꝛ mūda dilectio quā ego nō copulo. Ita mortuᵒ debes eē ta libᵒ affectionibus dilectoꝝ hoīuȝ: ut q̄tuȝ ad te ptinet sine omni hūano

optare se eẽ ɔsortio. Tāto hõ deo magis appropinquat: q̃to ab oĩ solatio terreno lõgi⁹ recedit. Tāto etiã alti⁹ ascẽdit ad deũ: quãto pfũdi⁹ i se descẽdit: ⁊ pl⁹ sibiipsi vilescit. Qui aũt aliqd boni sibi attribuit: grãꝫ dei in se venire ipedit: qꝛ grã spũs sci cor hũile q̃rit sp. Si scires te pfecte annihilare atq; ab omni creato amore euacuare: tũc deberẽ i te cũ magna grã emanare. Sꝫ qñ tu respicis ad creaturas: subtrahit tibi aspect⁹ creatoris. Disce te in oib⁹ ppt creatoreꝫ vicere: tũc ad diuinã valebis cognitionẽ ptingere. Quãtũcũq; modicũ sit si iordinate diligit ⁊ respicit retardat a sũmo ⁊ viciat.

Cõtra vanã ⁊ secularẽ sciaꝫ. Cap. xlviij.

Fili nõ moueãt te pulchra ⁊ subtilia dicta hoĩuꝫ. Nõ eni est regnũ dei i sermone: sꝫ i virtute. Attẽde vba mea q̃ corda accendũt ⁊ mẽtes illuminãt: inducũt cõpũctionẽ ⁊ variã ingerũt ɔsolationẽ. Nũq̃ ad h legas vbũ: ut doctior aut sapientior possis videri: sꝫ stude mortificationẽ viciorꝫ: qꝛ hoc ampli⁹ tibi pderit q̃ noticia multarũ difficiliũ q̃stionũ: Cũ multa legeris ⁊ cognoueris ad vnũ tñ oportet venire pricipium Ego suꝫ q doceo hoieꝫ sciaꝫ ⁊ clariorẽ intelligentiã paruulis tribuo: q̃ ab hoie possit doceri. Cui ego loq̃r cito sapiẽs erit ⁊ multũ i spũ pficiet. Ve illis q multa curiosa ab hoĩbus ingrũt: ⁊ de via mihi seruiẽdi paruꝫ curãt. Veniet tps qñ apparebit magister mgrorꝫ xps dñs angelorꝫ: cũctorꝫ auditur⁹ lectiones: hoc est singulorꝫ examinatur⁹ ɔsciaſ: ⁊ tũc scrutabit irlm in lucernis: ⁊ manifesta erũt abscõdita tenebrarꝫ: tacebũtq; argumẽta linguarũ. Ego suꝫ q humilẽ i pũcto eleuo mentẽ: ut plures eterne veritatis capiat rõnes q̃ si qs decẽ annis studuisset i scolis. Ego doceo sine strepitu verborꝫ: sine cõfusione opinionũ: sine fastu honoris sine pugnatione argumẽtorꝫ. Ego suꝫ q doceo terrena despicere: pñtia fastidire: eterna q̃rere: eterna sapere: honores fugẽ: scãdala sufferre: oẽm speꝫ in me ponere: extra me nil cupere: ⁊ sup oĩa ardent me amare. Nã qdã amãdo me intime didicit diuina: ⁊ loq̃bat mirabilia. Plus pfecit i relinquẽdo oĩa q̃ i studendo subtilia. Sꝫ alijs loquor cõia: alijs spãlia: aliqb⁹ insignis ⁊ figuris dulciter appareo: qbusdã vo i multo lumine reuelo mysteria. Vna vox librorꝫ: sed nõ oẽs eque informat: qꝛ intus suꝫ doctor vitatis: cordis scrutator: cogitationum itellector: actionũ pmotor: distribuẽs singulis sicut dignũ iudicauero.

De nõ attrahẽdo sibi res extiores. Cap. xlix.

Fili i multis optet te eẽ insciũ: ⁊ estimare te tanq̃ mortuũ sup terrã ⁊ cui totus mũd⁹ crucifixus sit. Multa etiã oportet surda aure ptrãsire: ⁊ q̃ tue pacis sũt magis recogitare. Vtili⁹ est oculos a reb⁹ displicẽtibus auertere ⁊ vnicuiq; suũ sentire relinq̃re: q̃ cõtẽtiosis sermonib⁹ deseruire. Si bene steteris cũ deo ⁊ eius iudiciũ aspexeris facili⁹ te victũ portabis. O dñe quousq; venimus? Ecce damnuꝫ deflet

tp̄ale: pro modico questu laborat et currit: et spirituale detrimētū in obliuionē trāsit: et vix sero redit. Qd parū vel nihil pdest attendit: et qd summe necessariū est negligēter pterit: qz totus hō ad externa defluit: et nisi cito resipiscat: libēs in exteriorib' iacet.

Qz oibus nō ēst credēdū: et de facili lapsu verborum. Cap. I.

DA mihi auxiliū dñe de tribulatiōe qz vana salus hois. Quaz sepe ibi nō inueni fidē vbi me habere putaui: quotiens etiā ibi repperi: vbi min' psūpsi. Uana ḡ spes i hoib' salus aūt iustoꝝ in te de'. Bñdictus sis dñe deus in oib' q̄ nobis accidūt infirmi sum' et instabiles: cito fallimur et pmutamur. Quis est hō q ita caute et circūspecte in oib' se custodire valet ut aliqñ in aliquā deceptionē vel pplexitatē nō veniat? Sz q in te dñe ɔfidit ac simplici ex corde q̄rit: nō tam facile labit. Et si iciderit aliquā tribulatiōez quōcūqz etiā fuerit implicat': citius p te eruet aut a te ɔsolabit: qz tu nō deser' in te sperātē vsqz in finē. Rar' fidus amic' i cūct' amici pseuerās pssuris. Tu dñe tu solus es fidelissim' in oib': et pter te nō est alter talis. O q̄ bñ sapuit illa aīa sancta q̄ dixit: mens mea solidata ē et in xp̄o fundata. Si ita mecū foret: nō tā facile timor human' me sollicitaret nec vboꝝ iacula mouerent. qs oīa puidere: qs pcauē futura mala sufficit. Si puisa etiā ledūt sepe: qd iprouisa nisi ḡuiter etiā feriūt? Sz q̄re mihi misero nō meli' puidi? Cur etiā tā facile alijs credidi? Sz hoīes sum' nec aliud q̄ fragiles hoīes sumus etiā si angeli a multis estimamur et dicimur. Cui credam dñe: cui credā nisi tibi? Ueritas es q nō fallis nec falli potes. Et rursū: oīs hō mēdax: infirm': instabilis et labilis: maxime in vbis: ita ut stati vix credi debeat q rectū in facie sonare videt: q̄ prudēt pmonuisti cauēdū ab hoib' et qz inimici hois domestici eius nec credēdū siqs dixerit: ecce h: aut ecce illic. Doct' sū damno: et vtinā ad cautelā maiorē: nō ad insipientiā mihi. Caut' esto qdaz ait: caut' esto: serua apud te qd dico. Et dū ego sileo et abscōditū credo: nec ille silere pōt q silēdū petijt: sz statim pdit me et se et abijt. Ab huiusmodi fabulis et i cautis hoib' ptege me dñe ne in manus eorū incidā nec vnq̄ talia cōmittā. Uerbū veꝝ et stabile da in os meū: et linguā callidā lōge fac a me. Qd pati nolo: omnimode cauere debeo. O q̄ bonū et pacificū de alijs silere: nec aliud indifferenter oīa credere: neqz de facili vlteri' effari: paucis seipm reuelare: te sp inspectorē cordis q̄rere: nec oī vēto vboꝝ circūferri: sz oīa intima et externa sm tue bñplaciti volūtat' optare pfici. Qz tutū pro ɔsuatiōe celest' gr̄e humanā fugere apparētiā: nec appetere q̄ for' admirationē vident pbere: sz ea tota sedulitate sectari q̄ vite emēdatiōē dāt et feruorē. Qz mult' nocuit virt' scita ac pp̄ropere laudata: q̄ sana pfuit gr̄a silentio suata in hac fragili vita q̄ tota tētatio fert et malitia.

De ɔfidētia in deo habēda qñ insurgūt vboꝝ iacula. Cap. II.

FIli sta firmit' et spera i me. Quid

eni sūt verba nisi vba? Per aerē volāt: sȝ lapidē nō ledūt. Si reus es: cogita q̄ te libēter velis emēdare. Si nihil tibi ↄscius es: pēsa q̄ velis libent̄ p deo hoc sustinere. Parū satis ē ut vel vba iterdū sustineas q̄ necdū fortia vbera tolerare vales. Et q̄re tā parva tibi ad cor trāseūt: nisi q̄ adhuc carnalis es: ꝛ hoīes magis q̄ oportet attēdis? Nā q̄ despici metuis: rephēdi p excessibus nō vis: ꝛ excusationū q̄ris vmbracula. Sȝ īspice te melius ꝛ agnosces q̄ viuit adhuc i te mūdus ꝛ vanus amor placēdi hoībus. Cū eni bassari refugis ꝛ ↄfūdi p defectibus: ↄstat vtiq̄ q̄ nec vere humilis sis nec vere mūdo mortuus nec tibi mūdus crucifixus. Sȝ audi vba mea ꝛ nō curabis decē milia hoīuȝ vba. Ecce si cūcta ↄ te dicerēt q̄ fingi maliciosissime possent: qd tibi noceret si oīo trāsire pmitteres nec plusq̄ festucā ppenderes? Nūqd vel vnū capillū tibi extrahere possēt? Sȝ q̄ cor intus nō hȝ nec deū p oculis: facilit̄ vbo mouet̄ vituperatiōis. Qui aūt in me ↄfidit nec pprio iudicio stare appetit: absq̄ humano tīmore erit. Ego eni sū iudex ꝛ cognitor oīuȝ secretorū: ego scio q̄lit̄ res acta ē: ego iniuriantē noui ꝛ sustinētē. A me erit vbū istud: me pmittēte hoc accidit: ut reuelent̄ ex multis cordibus cogitatiōes. Ego reū ꝛ innocētē iudicabo: sȝ occulto iudicio vtrūq̄ an̄ pbare volui. Testimoniū hoīuȝ sepe fallit: meū iudiciū verū ē: stabit ꝛ nō subuertet̄: latet plerūq̄ ꝛ paucis ad singula patet nūq̄ tn̄ errat nec errare pōt: etiam si oculis īsipiētiū nō rectū videat̄. Ad me ḡ recurrēdū est in oī iudicio: nec pprio initēdū arbitrio. Justus eni nō ↄturbabit̄ qcq̄d a deo ei acciderit. Etiā si iiuste aliqd ↄ eū platū fuerit nō multū curabit. Sȝ nec vane exultabit si p alios rōnabilit̄ excuset̄. Pēsat nāq̄ q̄ ego sū scrutās corda ꝛ renes: q̄ nō iudico s̄m faciē ꝛ humanā apparētiā. Nā sepe ī oculis meis reperit̄ culpabile: qd hoīuȝ iudicio credit̄ laudabile: dn̄e deus iudex iuste fortis ꝛ patiēs q̄ hominū nosti fragilitatē ꝛ prauitatē: esto robur meū et tota fiducia mea. Nō eni mihi sufficit ↄsciētia mea: tu nosti qd ego non noui: ꝛ iō in oī rephēsiōe me humiliare debui ꝛ māsuete sustinere. Ignosce ḡ mihi ppitius quotiēs sic nō egi: ꝛ dona iterū grāȝ amplioris sufferētie. Melior ē eni mihi tua copiosa mīa ad ↄsecutiōeȝ īdulgētie: q̄ mea opinata iusticia p defensiōe latētis ↄsciencie. Et si nihil mihi ↄscius sū: tn̄ in hoc me iustificare nō possum: q̄ remota mīa tua nō iustificabit̄ ī ↄspectu tuo oīs viuēs.

Q̄ oīa grauia p eterna vita sūt toleranda. Cap. liij.

Fili nō frangāt te labores q̄s assūpsisti ppt̄ me nec tribulatiōes te deiiciāt vsq̄ quaq̄: sȝ mea pmissio in oī euentu te roboret ꝛ ↄsolet̄: ego sufficiēs sū ad reddēdū sup oēȝ modū ꝛ mēsurā. Nō hic diu laborabis nec semp̄ ḡuaberis doloribus. Expecta paulisp ꝛ videbis celerē finē malorū. veniet vna hora qn̄ cessabit oīs labor ꝛ tumultus. Modicū ē ꝛ breue oē qd trāsit cū tpe. Age ḡ ut agis fideliter: labora ī vinea mea: ego ero merces tua. Scribe: lege: cāta: geme:

tace:ora:sustine viriliter. Ista:digna e his oibus et maioribus pliis vita etna Ueniet pax in die vna q nota e dno Nō eni erit dies vl nox huius scz tempo ris:sed lux ppetua:claritas infinita pax firma et reqes secura. Nō dices tūc:qs me liberabit de corpe mortis huius:nec clamabis:heu mihi qr inco latus meus plongatus e:qm pcipitabit mors:et salus erit indefectiua:anxie tas nulla:iocūditas beata: societas dulcis et decora. O si vidisses scōrum in celo coronas ppetuas: quāta qz nūc exultāt glia q huic mundo olim ptēptibiles et qsi vita ipi indigni pu tabantur:pfecto te statim humiliares vsqz ad terrā:et affectares potius oibus subesse qz vni pesse: nec huius vite le tos dies ocupisceres: sz magis p deo tribulari gauderes: et p nihilo inter hoies cōputari maximū lucrū duce res. O si tibi hec saperēt et pfūde ad cor transirēt quō auderes vel semel pqueri: Nōne p vita eterna cūcta la boriosa sūt tollerādā: Nō est paruū qd lucrari aut pdere regnū dei. Le ua igitur faciē tuā in celo. Ecce ego et oēs sci mei mecū q in h sclo magnū habuere certamen mō gaudēt: mō psolātur: et mō securi sūt: et mō regescūt et sine fine i regno pris mei pmane būt mecū. De die eternitatis et huius vite angustijs. Cap. liij.

O Supne ciuitatis mansio bea tissima. O dies eternitatis cla rissima quā nox nō obscurat:sed sū ma veritas semper irradiat:dies sē per leta:semper secura: et nunqz sta tum mutans in contraria. O vtinā dies illa illuxisset et cuncta hec tēpo ralia finem accepissent. Lucet qui dem sanctis ppetua claritate splēdi da:sed nō nisi alonge p speculū pe regrinantibus in terra. Norunt celi ciues qz gaudiosa sit illa:gemūt exu les filij eue qz amara et tediosa sit ista dies huius tēporis parui et mali:ple ni doloribus et angustijs:vbi homo multis peccatis inquinatur:multis pas sionibus irretitur:multis timoribus strin gitur:multis curis distenditur: et multis curiositatibus distrahitur: multis vani tatibus implicatur:multis erroribus circū funditur:multis laboribus atteritur: tēta tionibus grauatur:delicijs eneruatur:ege state cruciatur. O qn finis hor multo rū laborū:qn liberabor a misera fui tute vitior. Qn memorabor dñe tui solius: qn ad plenū letabor in te. Qn ero sine oi impedimēto et in vera li bertate sine omni grauamine mētis et corporis. Qn erit pax solida:pax i pturbabilis et secura: pax intus et fo ris:pax ab oi parte firma Jhu bone qn stabo ad videndū te: qn ptēpla bor gloriā regni tui:qn eris mihi oia in oibus. O qn ero tecū i regno tuo qd pparasti dilectis tuis ab eterno. Relictus sū paup et exul in terra hosti li:vbi bella quotidiana et infortunia maxima. Cōsolare exiliū meū:miti ga dolorē meū:qr ad te suspirat oē desideriū meū. Nā onus mihi totū e qcqd mūdus hic offert ad solatiū. Desidero te intime frui:sed nequeo apphendere. Opto inherere celesti bus:sz deprimūt res tpales et imorti ficate passiones. Mente oibus re bus superesse volo: carni aūt inuite subesse cogor. Sic ergo ifelix homo

mecū pugno: et factus sū mihimetipsi grauis: dū spūs sursū et caro q̄rit esse deorsū. O qd intpatior dū mēte ce lestia tracto et mox carnalium turba occurrit orāti: Deus meus ne elōgeris a me neq; declines in ira a seruo tuo. Fulgura coruscationē tuā et dissipa eas: emitte sagittas tuas et conturbēt oēs fātasie inimici. Recollige sēsus meos ad te. Fac me obliuisci omniū mūdanorum: da cito abijcere et contēne re fātasmata vitiorum. Succurre mihi eterna veritas ut nulla me moueat vanitas. Adueni celestis suauitas et fugiat a facie tua oīs ipuritas. Ignosce quoq; mihi et misericordit indulge quotiēs pter te aliud in orōe reuoluo. Cōfiteor eteni vere qr valde distracte me hr̄e consueui. Nam ibi multotiēs nō sū vbi corpalit sto aut sedeo: sz ibi magis sū q̄ cogitatiōibus feror. Ibi sum vbi cogitatio mea est. Ubi ē frequēter cogitatio mea: ibi ē id qd amo: h mihi cito occurrit qd nālit delectat aut ex vsu placet. Un̄ tu veritas apte dixisti: Ubi eni ē thesaurus tuus: ibi ē et cor tuū. Si celū diligo: libēter de celestibus pēso: si mūdū amo felicitatibus mūdi congaudeo: et d aduersitatibus eius tristor. Si carnē diligo: q̄ carnis sūt sepissime imaginor Si spm̄ amo: d spūalibus cogitare delector. Quecūq; eni diligo: de his libēter loquor et audio: atq; taliū imagines ad domū mecū reporto. Sed beatus ille hō q ppt te dn̄e oībus creaturis abeūdi licētiā tribuit: qui nature vim facit et concupiscētias carnis feruore spūs crucifigit: ut serenata conscientia purā tibi orōez offerat: dignusq; sit angelicis interesse choris: oībus terrenis foris et intus exclusis.

De desiderio ecne vite et q̄nta sint certātibus bona pmissa. Cap. liiij.

Fili mi cū tibi desideriū ecne beatitudinis desup infūdi senti et de tabernaculo corpis exire concupiscis ut claritatē meā sine vicissitudinis vmbra contēplari possis: dilata cor tuū et oī desiderio hāc sāctā ispiratione suscipe. Redde amplissimas supne bonitati gr̄as q̄ tecū sic dignāter agit: clemēt visitat: ardēter excitat: potent subleuat ne pprio pōdere ad terrena labaris. Neq; eni h cogitatu tuo aut conatu accipis: sz sola dignatiōe supne gr̄e et diuini respectus: q̄tenus in vtutibus et maiori hūilitāte pficias et ad futura certamina te ppares mihiq; toto cordis affectu adherere ac feruēti volūtate studeas deseruire. Fili sepe ignis ardet: sz sine fumo flāma nō ascēdit. Sic et aliquorum desideria ad celestia flagrāt: et tn̄ a tētatiōe carnalis affectus liberi nō sūt Idcirco nec oīo pure p honore dei agūt qd tā desināt ab eo petūt. Tale ē et sepe tuū desideriū: qd isinuasti fore tā iportunū. Nō eni ē h purum et pfectū qd ppria comoditate ē infectum. pete nō qd tibi ē delectabile et comodū: sz qd mihi acceptabile ē atq; honorificū: qr si recte iudicas: meā ordinationē tuo desiderio et oī desiderato pferre debes ac seq. Noui desideriū tuū et frequētes gemitus audiui. iā velles eē i libtate gl̄ie filiorum dei: iā te delectat domus ecna et celestis pria gaudio plena: sz nōdū venit hora ista: sz est adhuc aliud tempus belli: videlicet tps laboris et probationis. Optas summo repleri bono: sed nō po

tes hoc assequi modo. Ego sũ expe cta me dic dñs: donec veniat regnũ dei. Probãdus es adhuc in t̃ris z i multis exercitãd9. Cõsolatio tibi int̃ dũ dabit̃ s3 copiosa satietas nõ ɔcedit̃. Cõfortare igit̃ et esto robust9 tã in agẽdo q3 in patiẽdo nature ɔ̃ria Oportet te nouũ induere hoiẽ3 z in alte℞ virum mutari. Oportet te sepe agere qd nõ vis: z qd vis oportet te relinq̃re. Qd alijs placet ꝓcessũ habebit: qd tibi placet vltra nõ ꝓficiet. Qd alij dicũt audiet̃: qd tu dic͂ ꝓ nihilo cõputabit̃. Petẽt alij z accipiẽt tu petes nec impetrabis. Erunt alij magni i ore hoĩu3: de te aũt tacebit̃. Alijs h̃ vel illud cõmittet̃ tu aũt ad nihil vtile iudicaberis. Nã ꝓpt̃ hoc natura aliq̃n cõtristabit̃: z magnũ si silẽs portaueris. In his z similibus multis ꝓbari solet fidelis dñi s̃u9 q̃liter se abnegare z i oib9 frãgere quiuerit. Uix est aliqd tale in q̃ tãtundẽ mori indiges: sicut nõ videri: et pati q̃ volũtati tue aduersa sũt: maxime aũt cũ disconueniẽtia z q̃ min9 vtilia tibi apparẽt fieri iubent̃. Et q2 non audes resistere altiori potestati sub dñio ɔstitutus: iõ durũ tibi videt̃ ad nutũ alteri9 ambulare z oẽ ꝓpriũ sentire omittere. Sed pensa fili ho℞ fructũ labo℞: celerẽ finẽ atq3 p̃miũ nimis magnũ: z nõ habebis inde grauamẽ s3 fortissimũ patiẽtie tue solamẽ. Nam z ꝓ modica hac volũtate quã nũc spõte deseris: habeb͂ sp volũtatẽ tuã in celis. Ibi q̃ppe inuenies oẽ qd volueris: oẽ qd desiderare potes. Ibi aderit tibi toti9 facultas boni sine timore amittẽdi. Ibi volũtas tua vna sp̃ mecũ nil cupiet extraneũ vel priuatũ. Ibi nullus resistet tibi: nemo de te cõqueret̃: nemo impediet: nil obuiabit: s3 cũcta desiderata simul erũt p̃sẽtia: totũq3 affectũ tuũ reficiẽt z adimplebũt vsq3 ad sũmũ. Ibi reddã gloriã ꝓ ɔtumelia ꝑpessa: palliũ laudis ꝓ merore: ꝓ loco nouissimo sedẽ regni in scl'a. Ibi apparebit fruct9 obediẽtie: gaudebit labor penitẽtie: z humilis subiectio coronabit̃ gl'iose. Nũc g̊ te inclina humilit̃ sub omniu3 manib9: nec sit cure qs hoc dixerit vl' iusserit s3 h̃ magnopere curato ut siue p̃lat9 siue minor aut eq̃lis aliqd a te exposcerit vl' inuerit ꝓ bono totũ accipias z sincera volũtate studeas adimplere Querat ali9 hoc: ali9 illud: gl'iet̃ ille i illo: z iste in isto: laudet̃q3 milies mille tu autẽ nec in isto: nec in illo s3 tui ipsi9 gaude ɔtẽptu: z in mei soli9 bñplacito ac honore. Hoc optandũ est tibi: ut siue per vitã siue per mortem deus semper in te glorificet̃.

Qualit̃ homo desolat9 debeat in manus dei se offerre. Cap. lv.

Domine de9 scẽ pater sis nũc et ineternũ bñdictus: q2 sicut vis factũ est: z qd facis bonũ ẽ. Letet̃ in te s̃u9 tu9: nõ in se nec in aliq̃ alio: q2 tu solus letitia vera tu spes mea z corona mea tu gaudiũ meu3 et honor me9 dñe. Quid h3 s̃uus tu9 nisi qd a te accepit etiã sine merito suo? Tua sũt oĩa q̃ dedisti z q̃ fecisti. Pauꝑ sũ z in laborib9 meis a iuuẽtute mea: z ɔtristat̃ aĩa mea nõnunq̃3 vsq3 ad lachrymas: q̃nq3 etiã conturbat̃ ad se ꝓpter iminẽtes passiones. Desidero

pacis gaudiū:pacē filioꝝ tuoꝝ fla/
gito:q̄ i lumīe cōſolatiōis a te paſcū
tur. Si das pacē: ſi gaudiū ſanctuꝫ
infūdis:erit aīa ſerui tui plena mo/
dulatiōe ꝛ deuota i laude tua. Sꝫ
ſi te ſubtraxeris ſicut ſepiſſime ſoles
nō poterit currē viā mādatoꝝ tuoꝝ
ſꝫ magꝭ ad tundēdū pect⁹ genua in
curuant̄:qꝛ nō eſt illi ſicut heri:ꝛ nu
diuſterti⁹ qñ ſplēdebat lucerna tua
ſup caput ei⁹: ꝛ ſub vmbra alaꝝ tua
rū ꝓtegebat̄ a tētationib⁹ irruētib⁹.
P at iuſte ꝛ ſp laudāde venit hora:
ut ꝓbet̄ ſeru⁹ tu⁹. P at amāde dignū
eſt ut hora hac patiat̄ ꝓ te aliqḋ ſer/
uus tu⁹. P at ꝑpetue venerande ve
nit hora quā ab eterno p̄ſciebas af
futurā:ut ad modicū tēp⁹ ſuccūbat
foris ſeru⁹ tu⁹:viuat vo ſp apud te in
tuſ:paululū vilipēdat̄ humiliet̄:ꝛ de
ficiat corā hoib⁹:paſſionib⁹ cōterat̄
ꝛ lāguorib⁹:ut iteꝝ tecū i aurora no
ue lucis reſurgat:ꝛ i celeſtib⁹ clarifi/
cet̄. Pat ſcē tu ſic ordinaſti: ꝛ ſic vo
luiſti:ꝛ h̄ factum eſt qḋ ipe p̄cepiſti.
Hec ē eñ gr̄a ad amicū tuū: pati ꝛ
tribulari i mūdo ꝓ amore tuo q̄tieſ/
cūqꝫ a quocūqꝫ ꝛ quōcūqꝫ id ꝑmiſe/
ris fieri. Sine ꝯſilio ꝛ ꝓuidētia tua
ꝛ ſine cā nihil fit i terra. Bonū mihi
dñe q꜄ hūiliaſti me:ut diſcā iuſtifica
tiones tuas:ꝛ oēs elationes cordis
atqꝫ p̄ſūptionis abijciā. Utile mihi
q꜄ confuſio cooperuit faciē meam:
ut te potius q̄ꝫ homines ad conſo/
landum requiram. Didici etiam ex
hoc inſcrutabile iudicium tuum ex/
pauescere: qui affligis iuſtum cum
impio. ſꝫ nō ſine equitate ꝛ iuſticia.
Gr̄as tibi qꝛ nō pepciſti malis meis
ſꝫ attriuiſti me vberib⁹ amoris infli/
gēs dolores:ꝛ immittēs anguſtias fo
ris ꝛ int⁹. Nō ē q̄ me ꝯſolet̄ ex oib⁹ q̄
ſub celo ſūt niſi tu dñe de⁹ meus:ce/
leſtis medic⁹ aīaꝝ:q̄ ꝑcutis et ſanas
deducis ad inferos ꝛ reducis. Diſci
plina tua ſup me: ꝛ vg̃a tua ipſa me
docebit. Ecce pater dilecte in mani
bus tuis ego ſū:ſub vg̃a correctiōis
tue me inclino:ꝑcute dorſum meū ꝛ
collū meū ut i curuē ad volūtatē tuā
tortuoſitatē meā. Fac me piū ꝛ hu/
milē diſcipulū ſicut bñfacere ꝯſueſ
ſti:ut ambulē ad omnē nutū tuū. Ti
bi me ꝛ oīa mea ad corrigēdū cōmē
do:meli⁹ eſt hic corripi q̄ꝫ in futuro.
Tu ſcis oīa ꝛ ſingula:ꝛ nil te latet in
humana ꝯſciētia. Anteq̄ꝫ fiāt noſti
vētura:ꝛ nō opus ē tibi ut q̄s te do/
ceat aut admoneat̄ de his q̄ gerunt̄
in terra. Tu ſcis qḋ expedit ad ꝑfe/
ctū meū:ꝛ q̄ꝫtū deſuit tribulatio ad
rubiginē vitioꝝ purgandā. Fac me
cū deſideratū bñplacitū tuū ꝛ ne de
ſpicias peccaminoſā vitā meā: nulli
meli⁹ nec clari⁹ q̄ꝫ tibi ſoli notā. Da
mihi dñe ſcire qḋ ſciēdū ē: h̄ amare
qḋ amādū eſt:h̄ laudare qḋ tibi ſū/
mē placet:hoc reputare qḋ tibi p̄cio
ſum apparet:h̄ vituperare qḋ oculis
tuis ſordeſcit. Nō me ſinas ſm viſio
nē oculoꝝ exteriorū iudicare neqꝫ
ſm auditū auriū hoiuꝫ imperitoꝝ ſētē
tiare:ſꝫ in iudicio vero de viſibilib⁹ ꝛ
ſpūalib⁹ diſcernere:atqꝫ ſup oīa vo/
lūtatē bñplaciti tui ſp inqrere. Fal/
lunt̄ ſepe hoiuꝫ ſenſuſ i iudicādo:fal
lunt̄ ꝛ amatores ſcl̄i viſibilia tm̄mo
do amādo. Quid eſt hō inde melior
qꝛ reputat̄ ab hoīe maior Fallax fal

lacē:vanᵘvanū:cecus cecū: infirmᵘ infirmū decipit dū exaltat: ⁊ veraciter magis ɔfundit: dū inaniter laudat. Nā q̄ntū vnusq̄sq; ē in oculᵗ tuis tm̄ ē ⁊ nō ā pliᵘ ait hūilis scūs frācisc̄ᵘ

Q̄ humilibᵘ insistēdū est operibᵘ cū deficit̄ a summis. Cap̄. lvj.

Si nō vales semꝑ in feruētiori desiderio v̄tutū stare nec in altiori gradu ɔtēplatiōis: s; necesse habes interdū ob originalē corruptelā ad inferiora descēdere ⁊ onᵘcorruptibilis vite etiā inuite et cū tedio portare. Quādiu mortale corpᵘ geris: tediū senties ⁊ grauamē cordis. Oportet ḡ sepe in carne de carnis onere gemere: eo q̄ nō vales spiritualibᵘ studijs ⁊ diuine ɔtēplatiōi inde sinent̄ inherere. Tūc expedit tibi ad humilia ⁊ exteriora opa ɔfugere ⁊ ī bonis̄ te actibᵘ recreare: aduētū meū ⁊ supnā visitatiōe; firma ɔfidētia expectare: exiliū tuū ⁊ ariditatē mētis patiēter sufferre donec iterū a me visiteris: ⁊ ab oibᵘ anxietatibᵘ libereris. Nā faciā te laborū obliuisci ⁊ īterna q̄ete pfrui. Expandā cora; te prata scripturarū: ut dilatato corde currere incipias viā mādatorū meorū ⁊ dices. Nō sūt ɔdigne passiōes huiᵘ tp̄is ad futurā glīa; q̄ reuelabit̄ i nobis.

Q̄ hō nō reputet se ɔsolatiōe dignū s; magis v̄beribᵘ reū. Cap̄. lvij.

Domine nō sū dignᵘ cōsolatiōe tua nec aliq̄ spirituali visitatione ⁊ iō iuste mecū agis qn̄ me inopē ⁊ desolatū relinq̄s. Si enī ad instar maris lachrymas fūdere possē: adhuc ɔsolatione tua dignᵘ nō essem. Vn̄ nihil dignᵘ sū q̄ flagellari ⁊ puniri: q; grauiter ⁊ sepe te offendi ⁊ ī multis valde deliqui. Ergo vera pēsata ratiōe nec minima sū dignᵘ ɔsolatiōe: s; tu clemēs ⁊ misericors q̄ nō vis perire opa tua: ad ondēdū diuitias bonitatis tue in vasa misericordie tue etiā p̄ter omne ꝓpriū meritū dignaris ɔsolari seruū tuū supra humanū modū. Tue enī ɔsolatiōes nō sūt sic̄ humane ɔfabulatiōes. Quid egi dn̄e ut mihi ɔferres aliquā celestē cōsolationē? Ego nihil boni me egisse recolo: s; semꝑ ad vitia ꝓnū et ad emēdationē pigrū fuisse. Verū ē ⁊ negare nō possū. Si aliter dicerē: tu stares ɔtra me ⁊ nō esset q̄ defenderet. Quid merui p peccatis meis nisi infernū ⁊ ignē eternū? In veritate ɔfiteor qm̄ dignᵘ sū omni ludibrio ⁊ ɔtēptu nec decet me īter deuotos tuos cōmorari. Et licet hoc egre audiā tn̄ aduersū me p veritate peccata mea arguā: ut faciliᵘ misericordiā tuā merear impetrare. Quid dicā reus ⁊ oī ɔfusiōe plenᵘ? Nō habeo os loq̄ēdi nisi h̄ tm̄ v̄bu;: peccaui dn̄e peccaui miserē mei: ignosce mihi Sine me paululū ut plāgā dolorē meū añq̄ vadā ad terrā tenebrosā ⁊ opertā mortis caligine. Et q̄d tā maxie a reo ⁊ misero peccatore reqris nisi ut ɔterat̄ et humiliet se p dilectis suis? In vera ɔtritiōe ⁊ cordis humiliatione nascit̄ spes venie: recōciliat̄ ptur bata ɔsciētia reparat̄ gr̄a pdita tuet̄ homo a futura ira: ⁊ occurrunt sibi mutuo in osculo scō deus ⁊ penitēs aīa. Humilis peccatorū ɔtritio acceptabile tibi est dn̄e sacrificiū: longe suauiᵘ odorās in ɔspectu tuo q̄ thu

ris in cẽsuz. Hoc ẽ gratũ etiã vnguẽ tum quod sacris pedib⁹ tuis ĩfundi voluisti: qꝛ coꝛ contritũ ꝛ humiliatũ nũqꝫ despexisti. Ibi est loc⁹ refugij a facie ire inimici ibi emẽdatꝛ abluit̃ qcqd aliũde ꝯtractũ est ꝛ inquinatũ

De gratia que nõ miscet̃ terrena sapientibus. Cap. lviij.

Fili pciosa est grã mea: nõ patit̃ se misceri extraneis reb⁹ nec ꝯsolationib⁹ terrenis. Abijcere ḡ opoꝛtet oĩa impedimẽta grẽ si optas ei⁹ infusionẽ suscipere. Pete secretũ tibi ama solus habitare tecũ: nulli⁹ require ꝯfabulationẽ: sꝫ mag̃ ad deũ deuotã effunde pcẽ ut cõpunctã teneas mentẽ ꝛ purã ꝯscientiã. Totũ mũdũ nihil estima: dei vacationẽ oĩbus exterioꝛibus antepone. Nõ eni poteris mihi vacare et in trãsitoꝛijs pariter delectari. A notis ꝛ a charis amicis opoꝛtet elõgari: ꝛ ab oĩ tpali solatio mentẽ tenere puatã. Sic obsecrat beat⁹ apl's petr⁹ ut tanqꝫ aduenas ꝛ peregrinos in hͦ mũdo se ꝯtineãt xpi fideles. O qꝫta fiducia erit moꝛituro quẽ nulli⁹ rei affect⁹ detinet in mũdo. Sed sic segregatũ coꝛ hrẽ ab oĩb⁹: eger necdũ capit anim⁹ nec aĩalis homo nouit interni hoĩs libertatẽ. Attamẽ si vere velit eẽ spiritualis: opoꝛtet eũ renũciare tã remotis qꝫ ꝓpinquis: ꝛ a nemine mag̃ cauere qꝫ a seipso. Si temet ipm̃ pfecte viceris: cetera facili⁹ subiugabis. Perfecta nãqꝫ victoꝛia est de semet ipso triũphare. Qui eni semetipsum subiectũ tenet ut sensualitas rationi ꝛ ratio in cũctis obediat mihi hic vere victoꝛ est sui ꝛ dñs mundi. Si ad hunc apicem scandere gliscis: opoꝛtet viriliter incipere ꝛ securim ad radicem ponere ut euellas ꝛ destruas occultã ꝛ inoꝛdinatã inclinationem ad teipm̃ ꝛ ad omne piuatũ ꝛ materiale bonũ. Ex hoc vitio qꝛ homo se metipm̃ nimis inoꝛdinate diligit: pene totũ pendet quicqd radicalit̃ vincẽdũ est. Quo deuicto ꝛ subacto malo: pax magna ꝛ trãquillitas erit ꝯtinuo. Sꝫ qꝛ pauci sibiipis pfecte moꝛi laboꝛãt nec plene extra se tẽdũt: ꝓpterea in se ĩplicati remanẽt nec sup se in spũ eleuari possunt. Qui aũt libere mecũ ambulare desiderat: necesse ẽ ut oẽs prauas ꝛ inoꝛdinatas affectiões suas moꝛtificet: atqꝫ nulli creature puato amoꝛe ꝯcupiscẽter ĩhereat.

De diuersis motibus nature ꝛ gratie. Cap. lix.

Fili diligẽter aduerte mot⁹ nature ꝛ grẽqꝛ valde ꝯrie ꝛ subtiliter mouent̃: ꝛ vix nisi a spũali ꝛ intimo illuminato hoĩe discernũt̃. Oẽs quidẽ bonũ appetũt: et aliqd boni ĩ suis dictis vel factis ptendũt: iõ sub specie boni multi fallũt̃. Natura callida est ꝛ multos trahit illaqueat et decipit: ꝛ se semp ꝓ fine habet. Sed gratia simpliciter ambulat: ab omni specie mala declinat: fallacias nõ ptẽdit ꝛ oĩa pure ꝓpt̃ deũ agit: in q̃ ꝛ finalit̃ regescit. Natura ĩuite vult moꝛi: nec pmi: nec superari: nec subeẽ nec sponte subiugari. Grã vͦ studet moꝛtificatiõi ꝓpꝛie resistit sẽsualitati q̃rit subijci: appetit vinci: nec ꝓpꝛia vl't libertate fũgi sͦb disciplina amat teneri: nec alicui cupit dñari: sed sub deo sp viuẽ stare ꝛ eẽ: atqꝫ ꝓpt̃ deũ oĩ

humane creature humiliť parata ē
inclinari. Natura ꝓ suo comodo la
borat ꝛ qd lucri ex alio sibi ꝓueniat
attēdit. Gratia aūt nō qd sibi vtile ꝛ
comodosū sit ꝫ qđ multꝭ ꝓficiat ma
gis ꝯsiderat. Natura libēter hono/
rē ꝛ reuerētiā accipit. Gratia vo om
nē honorē ꝛ gloriā deo fideliť attri
buit. Natura ꝯfusionē timet ꝛ ꝯtē/
ptū. Gra aūt gaudet ꝓ noīe ihu ꝯtu
meliā pati. Natura ociū amat ꝛ qe/
tē corꝑalē. Gra aūt vacua eē nō pōt
ꝫ libēter amplectiť laborē. Natura
q̄rit curiosa hr̄e ꝛ pulchra: ꝛ abhor/
ret vilia ꝛ grossa. Gra vero simplici/
bus delectať ꝛ humilibꝰ: aspera nō
aspernať: nec vetustꝭ refugit īdui pā
nis. Natura respicit tꝑalia: gaudet
ad lucra terrena: tristať de dāno ir/
ritať leui iniurie vbo. Sꝫ gr̄a atten/
dit eterna: nō inheret tꝑalibꝰ: nec in
ꝑditiōe reꝝ turbať neqꝫ vbis durio/
ribus acerbať: qꝛ thesauꝝ suū ꝛ gau
diū in celo vbi nil perit ꝯstituit. Na
tura cupida est ꝛ libētiꝰ accipit q̄ꝫ do
nat: amat ꝓpria ꝛ priuata. Gra autē
pia est ꝛ cōis: vitat singularia: ꝯten/
tať paucꝭ: beatiꝰ iudicat dare q̄ꝫ acci
pere. Natura inclinat ad creaturas
ad carnē ꝓpriā: ad vanitatē ꝛ discur
sus. Sꝫ gr̄a trahit ad deū ꝛ ad vtu/
tes: renūciat creaturis fugit mundū
odit carnis desideria: restringit eua
gationes: erubescit in publico appa
rere. Natura libenť aliqđ solatiū hꝫ
externū in q̄ delecteť ad sensū. Sed
gr̄a in solo deo q̄rit ꝯsolari ꝛ ī sūmo
bono suꝑ oīa visibilia delectari. Na
tura totū agit ꝓpter lucrū ꝛ comodū
ꝓpriū: nihil gtis facere pōt: ꝫ aut eq̄/
le aut melius aut laudē vł fauorē ꝓ
bn̄factis ꝯsequi sperat: ꝛ multū pon
derari sua gesta ꝛ dona concupiscit
Gra vo nil tꝑale q̄rit nec aliud p̄miū
q̄ꝫ deū solū ꝓ mercede postulat: nec
ampliꝰ de tꝑalibꝰ necessarijs deside
rat nisi q̄ꝫtū hec sibi ad assecutioneꝫ
eťnoꝝ valeāt deſuire. Natura gau/
det de amicꝭ multꝭ ꝛ ꝓpinquis: gł'iať
de nobili loco ꝛ ortu generꝭ: arridet
potētibꝰ blādiť diuitibꝰ: applaudit si
bi similibꝰ. Gra aūt ꝛ inimicos dili/
git: nec đ amicoꝝ turba extolliť: nec
locū nec ortū nataliū reputat nisi vir
tus maior ibi fuerit: fauet magꝭ pau
peri q̄ꝫ diuiti: cōpatiť plus īnocēti q̄ꝫ
potēti: ꝯgaudet veraci nō fallaci: ex
hortať sꝑ bonos meliora carismata
emulari ꝛ filio dei ꝑ vtutes assimila
ri. Natura de defectu ꝛ molestia ci/
to ꝯqueriť. Gra ꝯstāter fert inopiā.
Natura oīa ad se reflectit ꝓ se certāt
ꝛ arguit. Gra aūt ad deū cūcta redu
cit vnde originaliť emanat: nihil bo
ni sibi ascribit nec arrogāter p̄sumit
nō ꝯtēdit nec suā sniaꝫ alijs p̄fert ꝫ
in oī sensu ꝛ ītellectu eterne sapiētie
ac diuino examini se submittit. Na
tura appetit scire: ꝛ noua secreta au
dire: vult exteriꝰ apparere ꝛ multa ꝑ
sensus experiri: desiderat agnosci ꝛ
agere vnde laus ꝛ admiratio ꝓcedit
Sed gr̄a nō curat noua nec curiosa
ꝑcipere: qꝛ totū ħ de vetustate corru
ptionis ē ortū cū nihil nouū ꝛ dura
bile sit suꝑ terrā. Docet itaqꝫ sensus
restringere: vanā cōplacētiā et ostē/
tationē deuitare: laudāda et digne
mirāda humiliť abscondere ꝛ de oī
re ꝛ de oī sciētia vtilitatꝭ fructū atqꝫ

dei laudē ꝛ honorē q̄rere. Nō vult se nec sua ꝑdicari ſ; deū i donis suis optat bn̄dici q cūcta ex mera charitate largit̄. Hec gr̄a sup nāle lumē ꝛ qddā dei speciale donū ē ꝛ ꝓprie electoꝝ signaculū ꝛ pign⁹ salut̄ et̄ne: q̄ hoīez d t̄renis ad celestia amāda sustollit ꝛ d carnali spūalē efficit. Quāto igit̄ nā ampli⁹ ꝑmit̄ ꝛ vincit̄ tanto maioꝛ gr̄a īfūdit̄: ꝛ q̄tidie nouis visitationib⁹ iterioꝛ hō ꝫm imaginē dei reformat̄. De corruptiōe nature ꝛ efficatia gr̄e diuine. Cap. lx.

Domine deus me⁹ q me creasti ad imaginē ꝛ similitudinē tuā ꝯcede mihi hāc gr̄az quā ondisti mihi tā magnā ꝛ necessariā ad salutē ut vincā pessimā naturā meā trahentē ad pctā ꝛ i ꝑditionē. Sētio eni i carne mea legē pcti ꝯdicētē legi mētis mee ꝛ captiuū me ducētē ad obediēdū sēsualitati in mult̄ nec possū resistere passiōib⁹ ei⁹ nisi assistat tua sanctissima gr̄a cordi meo ardent̄ ifusa Opus ē gr̄a tua ꝛ magna gr̄a ut vincat̄ natura ad malū sp ꝓna ab adolescētia sua. Nā ꝑ ꝑmū hoīez adā lapsa ꝛ vitiata ꝑ peccatū: in oēs hoīes pena hui⁹ macule descēdit: ut ipa natura q̄ bona ꝛ recta a te ꝯdita fuit ꝑ vitio iā ꝛ infirmitate corrupte nature ponat̄: eo q mot⁹ ei⁹ sibi relict⁹ ad malū ꝛ iferiora trahat. Nā modica vis q̄ remāsit ē tāq̄ scintilla q̄dā latēs i cinere. Hec ē ipa rō nālis circūfusa magna caligine adhuc iudiciū hn̄s boni ꝛ mali: veri falsiq̄ distātiā licet ipotens sit adimplere oē qd apꝓbat: nec pleno iā lumine vitat̄ nec sanitate affectionū suaꝝ potiat̄. hinc ē deus me⁹ q ꝯdelector legi tue ꝫm interiorē hoīez sciēs mādatū tuū fore bonū: iustū ꝛ sāctū: arguēs etiā oē malū ꝛ peccatū fugiēdū: carne autē ſuio legi pcti dū magis sensualitati obedio q̄ rōni. Hinc ē q velle bonū mihi adiacet: ꝑficere aūt nō iuenio Hinc sepe multa bona ꝓpono: ſ; q2 gr̄a deest ad adiuuādū infirmitatē meā ex leui resistētia resilio ꝛ deficio Hinc accidit q viā ꝑfectiōis agnosco: ꝛ q̄lit̄ agere debeā clare satis video: ſ; ꝓprie corruptiōis pōdere pressus ad perfectiora nō assurgo. O q̄ maxime est mihi necessaria dn̄e gr̄a tua ad inchoādū bonū: ad ꝑficiēdū ꝛ ad ꝑficiēdū. Nā sine ea nihil possū facere: oīa aūt possum in te ꝯfortāte me gr̄a. O vere celest̄ gr̄a sine q̄ nulla sunt ꝓpria merita: nulla q̄q̄ dona nature pōderāda. Nihil artes: nihil diuitie: nihil pulchritudo vl̄ fortitudo: nihil ingeniū vl̄ eloquētia valēt apud te dn̄e sine gr̄a. Nā dona nature bonis ꝛ malis sūt cōia: electorū aūt ꝓpriū donū ē gr̄a siue dilectio q̄ insigniti digni habent̄ vita et̄na. Tātū eminet hec gr̄a ut nec donū ꝓphetie nec signorū oꝑatio nec q̄talibet alta speculatio aliqd estimet̄ sine ea S; neq̄ fides: neq̄ spes: neq̄ alie v̄tutes tibi accepte sūt sine charitate ꝛ gr̄a O beatissima gr̄a q̄ pauperē spū v̄tutib⁹ diuitē facis ꝛ diuitē mult̄ bonis hūilē corde reddis; veni descēde ad me reple me mane ꝯsolatiōe tua ne deficiat ꝑ lassitudine ꝛ ariditate mētis aīa mea. Obsecro dn̄e ut inueniā gr̄az i oculis tuis sufficit eni mihi gr̄a tua ceter̄ nō obtēt̄ q̄ desi

derat natura. Si fuero tētat⁹ z vexatus tribulatōib⁹ mltꝭ: nō timebo mala dū mecū fuerit grā tua. Ipa fortitudo mea: ipa ꝯsiliū ꝯfert z auxiliū. Cūctis hostib⁹ potētior ē z sapiētior vniuersis sapiētib⁹. Magistra ē veritatꝭ: doctrix discipline: lumē cordꝭ solamē p̄ssure: fugatrix tristitie: ablatrix timoris: nutrix deuotiōis: pductrix lachrymarꝫ. Quid sū sine ea nisi aridū lignū z stipes inutilis ad eijciēdū. Tua ḡ me dn̄e grā sp̄ p̄ueniat z seq̄t ac bonis operib⁹ ingiꝭ p̄stet eē intētū: p ih̄m xp̄m filiū tuū. Amen.

Q nosipos abnegare z xp̄m imitari debem⁹ p crucē. Cap. lxi.

Fili q̄ntū a te vales exire tātū in me poterꝭ trāsire. Sicut nihil foris ꝯcupiscere internā pacē facit: sic se īteri⁹ relinq̄re deo ꝯiūgit. Volo te addiscere pfectā abnegationē tui ī volūtate mea sine ꝯ̄dictiōe et q̄rela. Seq̄re me: ego sū via veritas z vita sine via nō itur: sine vitate nō cognoscit: sine vita nō viuit. Ego sū via q̄ seq debes veritas cui credere debes vita q̄ sperare debes. Ego sū via inuiolabil': vitas infallibilis: vita intminabilis. Ego sū via rectissima: veritas sup̄ma: vita vera: vita btā: vita īcreata. Si mācerꝭ ī via mea: cognosces veritatē: z vitas liberabit te z app̄hēdes vitā eternā. Si vis ad vitā īgredi: fua mādata. Si vis vitatē cognoscere crede mihi. Si vis pfect⁹ eē: vēde oīa. Si vis eē discipul⁹ me⁹ abnega temetipꝫ. Si vis beatā vitā possidere: p̄sentē vitā ꝯtēne. Si vis exaltari ī celo: hūilia te in mūdo. Si vis regnare mecū: porta crucē mecū. Soli enī serui crucꝭ inueniūt viā beatitudinis z vere lucis. Dn̄e ih̄u xp̄e qr arta ē via tua et mūdo despecta: dona mihi tecū mūdi despectū imitari. Nō enī maior est seru⁹ dn̄o suo nec discipulus sup mgr̄m. Exerceaꝭ seru⁹ tu⁹ ī vita tua: qr ibi ē saluſ mea z sāctitas vera. Quicq̄d extra eā lego vel audio nō me recreat nec delectat plene. Fili quia hec scis z legisti oīa beat⁹ eris si fecerꝭ ea. Qui hꝫ mādata mea z fuat ea: ipse est q diligit me: z ego diligā eū z manifestabo ei meip̄m z faciā eū ꝯsedere mecū ī regno p̄ris mei. Dn̄e igiꝭ sicut dixisti z pmisisti: sic vtiq̄ mihi pmereri ꝯtingat. Suscepi de manu tua crucem: portabo eā vsq̄ ad mortē sicut iposuisti mihi. Vere vita boni monachi crux ē: sꝫ dux paradisi. Inceptū ē retro abire nō licet: nec relinq̄re oportet. Eya fratres pgamus simul: ih̄s erit nobiscū. Propꝭ ih̄m suscepimus hāc crucē: pp̄ꝭ ih̄m pseuerem⁹ ī cruce. Erit adiutor nr̄ q est dux noster z p̄cessor. En rex nr̄ ingrediꝭ aū nos: q pugnabit p nob. Sequamur viriliꝭ: nemo metuat terrores: sim⁹ parati mori fortiꝭ in bello: nec inferam⁹ crimē glie nostre ut fugiam⁹ a cruce.

Q hō nō sit nimis deiect⁹ qn̄ in aliquos labiꝭ defect⁹. Cap. lxij.

Fili magis placēt mihi patientia z humilitas in aduersis q̄ multa consolatio z deuotio in prosperis. Vt quid te contristāt paruū factum contra te dictū? Si amplius fuisset: cōmoueri nō debuisses: sꝫ nūc dimitte trāsire: nō est primū nec nouum: nec vltimū erit si diu vixeris.

Si quis vult post me venire abneget semetipsum et tollat crucem et sequatur me : 1564

Satis virilis es q̄zdiu nil obuiat ad uersi bñ etiã ꝯsulis:ꝛ alios nosti roborare vbis:ſ cũ ad ianuã tuã venit repẽtina tribulatio defic ꝯsilio ꝛ robore. Attẽde magnã fragilitatẽ tuã quã sepi⁹ expiris in modicis obiect Tñ ꝑ salute tua ista fiũt. Cũ hec ꝛ similia ꝯtingũt. pone ut meli⁹ nosti ex corde:ꝛ si te tetigit nõ tñ deijciat nec diu implicet. Ad min⁹ sustine patiẽter si nõ potes gaudenť. Etiã si minus libenť audis ꝛ indignationẽ sẽtis. Reprime te:nec patiar aliqd in ordinatũ ex ore tuo exire vñ paruuli scãdaliçẽť. Cito ꝯqescet cõmotio excitata ꝛ dolor intern⁹ reuertẽte grã dulcorabiť. Adhuc viuo ego dicit dñs iuuare te parat⁹ ꝛ solito ampli⁹ ꝯsolari si ꝯfisus fuer mihi ꝛ deuote inuocauer. Animequor esto ꝛ ad maiorẽ sustinẽtiã accingere. Nõ ẽ totũ frustratũ si te sepi⁹ ꝑcip tribulatũ vl' grauiť tẽtatũ. Homo es ꝛ nõ de⁹:caro es ꝛ nõ angeluſ. Quõ tu posses sp in eodẽ statu vtutis ꝑmanere:qñ hoc defuit angelo in celo ꝛ pmo hoĩ ĩ paradiso:q nõ diu steterũt? Ego sũ qui merẽtes erigo sospitate:ꝛ suã cognoscẽtes infirmitatẽ ad meã ꝓueho diuinitatẽ. Dñe bñdictũ sit verbũ tuũ: dulce sup mel ꝛ fauũ ori meo. Quid facerẽ in tãtis tribulatiõib⁹ ꝛ angustijs meis nisi me ꝯfortares tuis sanct ſmonib⁹? Dũmodo tãdẽ ad portũ salut ꝑueniã:qd cure ẽ q̃ ꝛ quãta passus fuero? Da finẽ bonũ:da felicẽ ex hoc mũdo trãsitũ. Memẽto mei de⁹ me⁹:ꝛ dirige me recto itinere in regnũ tuũ. Amen.

De altiorib⁹ reb⁹ ꝛ occult iudicijs dei nõ scrutandis. Cap. lxiij.

Fili caueas disputare d alt materijs ꝛ de occult dei iudicijs. Cur iste sic relinqť ꝛ ille ad tãtã grãz assumiť:cur etiã iste tãtũ affligiť ꝛ ille tã eximie exaltať. Ista omnẽ humanã facultatẽ excedũt:nec ad inuestigandũ iudiciũ diuinũ vlla rõ ꝓualet vel disputatio. Qñ g hec tibi suggerit inimic⁹ vel etiã qdã curiosi inqrũt hoĩes rñdẽ illud ꝓphete. Iustus es dñe ꝛ rectũ iudiciũ tuũ. Et illud. Judicia dñi vera iustificata ĩ semet ipsa. Judicia mea metuẽda sũt nõ discutiẽda q: hũano intellectui sunt incõprehensibilia. Noli etiã inqrere vl' disputare de meritis scõꝝ qs alio sãctior aut qs maior fuerit in regno celoꝝ. Talia generãt sepe lites ꝛ ꝯtẽtiões inutiles:nutriũt quoq ſupbiã ꝛ vanã gl'iaz:vñ oriunť inuidie ꝛ dissensiões:dũ iste illũ sanctũ ꝛ ali⁹ aliũ conať ſupbe ꝑferre. Talia aũt velle scire ꝛ inuestigare:nullũ fructũ afferũt:ſ mag sanctis displicẽt:q: nõ sũ de⁹ dissensiõis ſ pacis:q̃ pax magis in humilitate vera q̄z in ꝓpria exaltatiõe ꝯsistit. Quidã çelo dilectiõis trahunť ad hos vl' ad illos ampliori affectu:ſ hũano poti⁹ q̄z diuino. Ego sũ q cũctos cõdidi scõs:ego donaui grãz:ego ꝓstiti gl'iaz:ego noui singuloꝝ merita:ego ꝓueni eos ĩ bñdictionib⁹ dulcedinis mee: ego ꝓsciui dilectos añ scl'a:ego eos elegi d mũdo nõ ipi me ꝓelegerũt: ego vocaui per grãz attraxi ꝑ m̃iaz:ego ꝑduxi eos ꝑ tẽtatiões varias ego infudi ꝯsolationes magnificas ego dedi ꝑseuerãtiã ego coronaui eoꝝ patiẽtiã:ego pmũ

ꝛ nouissimū agnosco:ego oēs inesti mabili dilectiōe amplectoꝛ:ego lau dādus sū in oib⁹ sāctis meis:ego sup oīa bn̄dicēdus sū ꝛ honorād⁹ in sin gulis:q̄s sic gl'iose magnificaui et p̄ destinaui sine vllis p̄cedētib⁹ ꝓprijs merit᷑.Qui ḡ vnū de minimis meis ꝯtēpserit:nec magnū honorat:qꝛ pu sillū ꝛ magnū ego feci.Et q derogat alicui scōꝝ:derogat mihi ꝛ ceter᷑ oī bus ī regno celoꝝ.Oēs vnū sūt p cha ritatis vinculū:idē sētiūt:idē volūt ꝛ oēs in vnū se diligūt.Adhuc aūt qd mlto alti⁹ ē:plus me q̄ꝫ se ꝛ sua meri ta dlligūt.Nā sup se rapti ꝛ ex̄ ꝓpriā dilectionē tracti:toti ī amorē mei p gūt:in q̄ ꝛ fruitiue qescūt.Nihil ē qd eos auertere possit aut dep̄mere:qp pe q eťna v̄itate pleni igne ardescūt īextinguibilis charitat᷑.Taceāt igiť carnales ꝛ aīales hoīes de scōꝝ sta tu disserē:q nō norūt nisi p̄uata gau dia diligere.Demūt ꝛ addūt p sua ī clinatiōe:nō put placet eťne veritati In mult᷑ ē ignorātia:eoꝝ maxime q paꝝ illuminati raro aliquē p̄fecta dilectiōe sp̄uali diligere norūt Mul ti adhuc nāli affectu ꝛ humana ami citia ad hos vľ ad illos trahūť:et sic in iferiorib⁹ se hn̄t: ita ꝛ de celestib⁹ imaginās.Sꝫ est distātia incōpara bilis q̄ īp̄fecti cogitāt et q̄ illuminati viri p reuelationē supnā speculanť. Caue ḡ fili de ist᷑ curiose tractare q̄ tuā sciētiā excedūt:sꝫ h̄ rnag᷑ satage ꝛ itēde ut vľ minim⁹ ī regno dei q̄as inueniri.Et si qspiā sciret qs alio sā ctioꝛ eēt vľ maioꝛ haberet in regno celorū qd ei h̄ noticia ꝓdesset:nisi se ex hac cognitiōe corā me hūiliaret: ꝛ in maiorē nōis mei laudē exurge ret?Multo accepti⁹ deo facit:qui de peccatoꝝ suoꝝ magnitudine ꝛ v̄tutū suaꝝ paruitate cogitat:ꝛ q̄ꝫ lōge a sā ctoꝝ p̄fectione distat:q̄ꝫ is q de eoꝝ maioritate vel paruitate disputat. Meli⁹ ē scōs deuot᷑ p̄cib⁹ ꝛ lachry mis exorare: ꝛ eoꝝ gl'iosa suffragia hūili mēte īplorare q̄ꝫ eoꝝ secreta va na inq̄sitiōe p̄scrutari.Illi bn̄ ꝛ opti me ꝯtētanť si hoīes scirēt ꝯtentari ꝛ vaniloqa sua cōpescere.Nō gloriāť de ꝓprijs merit᷑:qppe q sibi nil bōita tis ascribūt:sꝫ totū mihi: qm̄ ipsis cū cta ex infinita charitate mea dona ui.Tāto amore diuinitat᷑ ꝛ gaudio supeffluēti replenť:ut nihil eis desit gl'ie:nihilq̄ꝫ possit deesse felicitatis. Oēs sci quāto altiores in gl'ia:tāto hūiliores in seipsis ꝛ mihi viciniores ꝛ dilectiores existūt.Ideoq̄ꝫ habes scriptū:qꝛ mittebāt coronas suas an̄ deū ꝛ ceciderūt in facies suas coraꝫ agno ꝛ adorauerūt viuētē in scl'a se culoꝝ.Multi qdē q̄rūt qs maioꝛ sit ī regno dei:q ignorāt an cū minimis erūt digni cōputari. Magnū est vel minimū eē ī celo:vbi oēs magni sūt qꝛ oēs filij dei vocabūť ꝛ erūt. Mi nimus erit in mille:ꝛ peccatoꝛ centū ānoꝝ morieť.Qū enī q̄rerēt discipu li qs maioꝛ eēt in regno celorū: tale audierūt respōsū.Nisi ꝯuersi fuerit᷑ ꝛ efficiamini sicut paruuli:nō intra bitis in regnū celoꝝ.Quicūq̄ꝫ ḡ hūili auerit se sicut paruulus iste: h̄ maioꝛ ē in regno celoꝝ.Ue eis q cū paruu lis hūiliare se spōte dedignāť:qm̄ hu milis ianua regni celest᷑ eos nō ad mittet intrare.Ue etiā diuitib⁹ q hn̄t h̄ ꝯsolatiōes suas:qꝛ pauperib⁹ ī trā tib⁹ ī regnū dei ipi stabūt fo

ras eiulātes. Gaudete hūiles ⁊ exul
tate paupes: q̄ɀ vr̄m ē regnū dei: ſi tn̄
i vitate ābulat᷑.

Q̄ oīs ſpes ⁊ fiducia in ſolo deo ē fiēda. Cap. lxiiij

DOmine q̄ ē fiducia mea quā i
hac vita habeo: aut qd̄ mai⁹ ſo
latiū meū ex oib⁹ apparētib⁹ ſb celo?
Nōne tu dn̄e de⁹ me⁹ cui⁹ miīe nō eſt
numer⁹ Ubi mihi bn̄ fuit ſine te: aut
qn̄ male eſſe potuit pn̄te te? Malo
paup eē ꝓpt te q̄ꝫ diues ſine te. Eligo
poti⁹ tecū i t̄ra peregrinari q̄ꝫ ſine te
celū poſſidē. Ubi tu ibi celū: atq̄ꝫ ibi
mors ⁊ ifern⁹ vbi tu nō es. Tu mihi i
deſiderio es: ⁊ iō p⁹ te gemere ⁊ cla-
mare ⁊ exorare neceſſe ē. In nullo
deniq̄ꝫ poſſū plene ɔfidere q i neceſ-
ſitatib⁹ auxiliet̄ opportunis niſi in te
ſolo deo meo. Tu es ſpes mea et fi-
ducia mea: tu ɔſolator me⁹ ⁊ fideliſ-
ſim⁹ in oīb⁹. Oēs q̄ ſua ſūt q̄rūt: tu ſa
lutē meā ⁊ pfectū meū ſolūmō ptē
dis: ⁊ oīa i bonū mihi ɔuert᷑: etiā ſi
varijs tētatiōib⁹ ⁊ aduerſitatib⁹ ex-
ponas. Hoc totū ad vtilitatē meā or
dinas: q mille mod᷑ dilectos tuos p
bare ɔſueuiſti. In q̄ pbatiōe nō mi
n⁹ diligi debes ⁊ laudari q̄ꝫ ſi celeſti
bus ɔſolatiōib⁹ me repleres. In te q̄
dn̄e de⁹ pono totā ſpē meā ⁊ refugiū
in te omnē tribulatiōeꝫ ⁊ anguſtiaꝫ
meā ɔſtituo: q̄ɀ totū ifirmū ⁊ iſtabile
iuenio qcq̄d ex̄ te ɔſpicio. Nō enī p
derūt mlti amici: neq̄ꝫ fortes auxilia
rij adiuuare poterūt: neq̄ꝫ prudētes
ɔſiliarij reſpōſū vtile dare neq̄ꝫ libri
doctoꝝ ɔſolari: nec aliq̄ pcioſa ſbſtā
tia liberare: nec loc⁹ aliqs ſecret⁹ ɔcu
tari ſi tuiip̄e nō aſſiſtas: iuues: ɔfor-
tes: ɔſoler᷑: iſtruas ⁊ cuſtodias. Oīa
nāq̄ꝫ q̄ ad pacē videt̄ eē et felicitatē
habēdā: te abſēte nihil ſūt: nihilq̄ꝫ fe
licitat᷑ i vitate ɔferūt. Finis ḡ oīum
bonoꝝ ⁊ altitudo vite ⁊ pfūditas elo
qoꝝ tu es: ⁊ i te ſup oīa ſperare fortiſ
ſimū ſolatiū ſuoꝝ tuoꝝ. Ad te ſunt
oculi mei: i te ɔfido de⁹ me⁹ miāꝝ pr̄
Bn̄dic ⁊ ſcifica aīaꝫ meā bn̄dictiōe
celeſti: ut fiat habitatio ſcā tua ⁊ ſe-
des et̄ne glīe tue: nihilq̄ꝫ i tēplo tue
dignitat᷑ iueniat̄ qd̄ oculos tue ma
ieſtat᷑ offēdat. Scd̄ꝫ magnitudinē
bonitat᷑ tue ⁊ mltitudinē miſeratio
nū tuaꝝ reſpice i me ⁊ exaudi orōeꝫ
paupis ſui tui lōge exultāt᷑ i regiōe
vmbre mort᷑. Protege ⁊ ɔſua aīaꝫ
ſuuli tui int̄ tot diſcrimina vite cor-
ruptibil᷑: ac comitāte grā tua dirige
p viā pac᷑ ad patriā ppetue claritat᷑

Explicit liber tertius.

Incipit quartus.

Deuota exhortatio ad ſacrā corpis xp̄i cōmunionē. Uox xp̄i.



Enite ad me oēs
q laboratis ⁊ one
rati eſtis: ⁊ ego re
ficiā vos dic̄ dn̄s
Panis queꝫ ego
dabo caro mea ē
p mūdi vita. Acci
pite ⁊ comedite h̄
ē corp⁹ meū: qd̄ p vobis tradet̄. h̄ faci
te i meā cōmemoratiōeꝫ. Qui mādu
cat carnē meā ⁊ bibit meū ſāguinē i
me manet ⁊ ego i illo. Uerba q̄ ego
locut⁹ ſū vobis ſpūs ⁊ vita ſūt.

Cū q̄nta reuerētia xp̄s ſit ſuſcipiēd⁹. Cap. j.

HEc ſūt vba tua xp̄e
veritas et̄na: q̄uis nō vno tp̄e
plata nec vno i loco ɔſcripta. Quia
ḡ tua ſūt vba gratāter mihi ⁊ fidelit̄
cūcta ſūt accipiēda. Tua ſūt et tu ea

ꝑtulisti:⁊ mea q̄ʒ sūt q̄ꝛ ꝓ salute mea
edidisti. Libenter suscipio ea ex ore
tuo:ut arti⁹ inserāt̄ cordi meo. Exci-
tāt me v̄ba tāte pietat̄ plena dulce-
dinis ⁊ dilectiōis:sʒ terrent me deli-
cta ꝓpria ⁊ ad capiēda tāta mysteria
me reuerberat ipura ɔsciētia. Pro-
uocat me dulcedo v̄boꝝ tuoꝝ sʒ one
rat me mľtitudo vitioꝝ meoꝝ. Iu-
bes ut fiducialiť ad te accedā si tecū
velim habere partē:ut īmortalitatis
accipiā alimoniā si eternā cupiā ob-
tinere vitā ⁊ gloriā. Venite ing̃s ad
me oēs q̄ laborat̄ ⁊ onerati estis et
ego reficiā vos. O dulce ⁊ amicabi-
le verbū ī aure pctōris:q̄ tu dn̄e de⁹
me⁹ egenū ⁊ pauperē īuitas ad cōio
nē tui sc̄tissimi corꝑis. Sed q̄s ego
sū dn̄e ut ad te p̄sumā accedere? Ec
ce celi celoꝝ te nō capiūt et tu dicis:
venite ad me oēs. Quid sibi vult ista
pijssima dignatio ⁊ tā amicabilis in
uitatio? Quō ausus ero venire:q̄ ni-
hil boni mihi ɔsci⁹ sū? Vn̄ possū p̄su-
mere: Quō te ītroducā ī domū meā
q̄ sepi⁹ offēdi benignissimā faciē tuā
Reuerēt̄ angeli ⁊ archāgeli metuūt
sc̄i ⁊ iusti:⁊ tu dic̄:venite ad me oēs
Nisi tu dn̄e hʒ diceres:q̄s veꝝ eē cre
deret:⁊ nisi tu iuberes: q̄s accedere
attētaret? Ecce noe vir iust⁹ in arche
fabrica centū annis laborauit ut cū
paucis saluaret̄:⁊ ego quō me pote-
ro vna hora p̄parare ut mūdi fabri-
catorē cū reuerētia sumā? Moyses
famulus tu⁹ magn⁹ ⁊ sp̄alis amic⁹ tu
us archā ex lignis īputribilib⁹ fecit
quā ⁊ mūdissimo vestiuit auro ut ta
bulas legis ī eis reponeret:⁊ ego pu
trida creatura audebo te ɔditorē le
gis ac vite datorē tā facile suscipere

Salomō sapiētissim⁹ regū israel ma
gnificū tēplū septē annis ī laudē no
minis tui edificauit:⁊ octo dieb⁹ fe-
stū dedicationis ei⁹ celebrauit mille
hostias pacificas obtulit:⁊ arcā fe
deris clāgore buccine ⁊ iubilo ī locū
sibi p̄paratū solēniť collocauit ⁊ ego
infelix ⁊ paupim⁹ hoīuʒ quō te in do
mū meā ītroducā:q̄ vix mediā expē
dere deuote noui horā:⁊ vtinā vľ se-
mel digne fere mediā? O mi de⁹ q̄ntū
illi ad placēdū tibi agere studuerūt.
Heu q̄ pusillū ē q̄ ago:q̄ breue ex-
pleo tp̄s cū me ad cōicādū dispono:
raro tot⁹ collect⁹:rarissime ab oī di-
stractiōe purgat⁹. Et certe ī tua salu
tari deitat̄ p̄sentia nulla deberet oc
currere indecēs cogitatio: nll'a etiā
occupare creatura:q̄ꝛ nō āgelū sʒ an
geloꝝ dn̄ʒ susceptur⁹ sū hospitio. Est
tn̄ valde magna distātia inť archā fe
der̄ cū suis reliq̄s:⁊ mūdissimū cor
pus tuū cū suis ineffabilib⁹ virtutib⁹
inť legalia illa sacrificia futuroꝝ p̄fi
guratiua:⁊ verā tui corꝑis hostiā oī
um antiq̄ꝝ sacrificioꝝ cōpletiuā:q̄re
igiť nō mag̃ ad tuā venerabilē iar-
desco p̄sētiā:cur nō maiori me p̄pa-
ro sollicitudine ad tua sc̄a sumēda:
q̄n illi antiq̄ sc̄i p̄riarche ⁊ ꝓphe reges
q̄ʒ ⁊ p̄ncipes cū vniuerso pplo tm̄ de
uotiōis demōstrarūt affectū erga cul
tū diuinū? saltauit deuotissim⁹ rex da
uid corā archa dei tot̄ virib⁹: reco-
lēs bn̄ficia oli īdulta p̄rib⁹:fec̄ diuer
si gener̄ organa psalmos edidit ⁊ cā
tari īstituit:cū leticia cecinit:⁊ ip̄e fre
queť ī cithara sp̄us sc̄i afflat⁹ gr̄a do
cuit pplʒ israel toto corde deū lauda
re ⁊ ore cōsono diebus singulis be-
nedicere ⁊ pre-

dicare. Si tãta agebatᷣ tūc deuotio ac diuine laud(extitit recordatio corã archa testamēti: quãta nūc mihi ꝛ oī pplo xpiano habēda ē reuerētia ꝛ deuotio ī pńtia sacramēti: in sūpti one excellētissimi corpis xpi? Currūt mlti ad diuersa loca ꝑ visitãdis reliquijs scōꝝ ꝛ miratᷣ audit(gest(eoꝝ: ampla edificia tēploꝝ īspiciūt: ꝛ osculātᷣ seric(ꝛ auro inuoluta sacra ossa ipoꝝ. Et ecce tu pńs es h apud me ī altari de⁹ me⁹ scūs scōꝝ creator oiuꝫ ꝛ dn̄s angeloꝝ. Sepe ī talib⁹ vidēd(ē curiositas hoīuꝫ ꝛ nouitas inuisoꝝ ꝛ modic⁹ reportatᷣ emēdatōis fruct⁹ maxīe vbi ē tã leuis sine vera ɔtritione discursus. Hic aūt ī sacro altaris tot⁹ pn̄s es de⁹ me⁹ hō xp̄s ih̄s: vbi ꝛ copiosus ꝑcipitᷣ eťne salut(fruct⁹ qͥcūqꝫ fuer(digne ac deuote suscept⁹. Ad istud v̄o nō trahit leuitas aliq̄ nec curiositas aut sēsualitas: sꝫ firma fides: deuota spes ꝛ sincera charitas. O inuisibilis ɔditor mūdi de⁹ q̄ꝫ mirabilitᷣ agis nobiscū: q̄ꝫ suauiter ꝛ grõse cū elect(tuis disponis: qb⁹ temetipm ī sacramēto sumēdū ꝓponis. Hoc nãqꝫ omnē itellectū superat: h specialitᷣ deuotoꝝ corda trahit: ꝛ accēdit affectū. Ipi eni veri fideles tui q totã vitã suã ad emēdatiōeꝫ dispo nūt: ex h dignissimo sacramēto magnã deuotiōis grãꝫ ꝛ v̄tutis amorē frequētᷣ recipiūt. O ãmirabilis et abscōdita grã sacramēti quã norūt tm̄ xpi fideles: ifideles aūt ꝛ peccat(frui entes experiri nō pn̄t. In h sacramēto ɔfertᷣ spūalis grã: ꝛ reparatᷣ in aīa v̄tus amissa: ꝛ ꝑ pctm̄ deformata redit pulchritudo. Tãta ē aliqñ h grã ut ex plenitudine collate deuotiōis nō tm̄ mens sꝫ ꝛ debile corp⁹ vires sibi pństitas sētiat ampliores. Dolēdū tm̄ valde ꝛ miserãdū sup tepiditate ꝛ negligētia nr̄a: q nō maiori affectu trahimur ad xp̄m sumēdū: in q̄ tota spes saluãdoꝝ ɔsistit ꝛ meritū. Ipe eni ē scificatio nr̄a ꝛ redēptio ipe cōsolatio viatoꝝ ꝛ scōꝝ eterna fruitio. Dolēdū itaqꝫ valde q mlti tã parꝫ h salutare mysteriū aduertūt: qd celuꝫ letificat ꝛ mūdū ɔseruat vniuersū. heu cecitas ꝛ duritia cord(hūani: tã ineffabile donū nō mag(attēdere et ex q̄tidiano vsu etiã ad iaduertētiã defluere. Si eni h scissimū sacramētū ī vno tm̄ celebraretᷣ loco ꝛ ab vno tm̄ ɔsecraretᷣ sacerdote ī mūdo: q̄to putas desiderio ad illū locū et talē dei sacerdotē hoīes afficerētᷣ: ut diuina misteria celebrare audirēt? Nūc aūt mlti facti sūt sacerdotes: ꝛ in multis loc(offertᷣ xp̄s: ut tãto maior appareat grã ꝛ dilectio dei ad hoīeꝫ: quãto lati⁹ ē sacra cōio diffusa ꝑ orbē. Gratias tibi bone ih̄u pastor eťne q nos paupes ꝛ exules dignat⁹ es precioso corpe ꝛ sãguie tuo reficere: ꝛ ad hec mysteria ꝑcipiēda etiã ꝓprij oris tui alloqo iuitare dicēdo: venite ad me oēs q laborat(ꝛ onerati est(ꝛ ego reficiã vos.

Quod magna bōitas ꝛ charitas dei ī sacro exhibetᷣ hoī. Ca. ij.

Super bonitate tua ꝛ magna mīa tua dn̄e ɔfisus accedo eger ad saluatorē: esuriēs ꝛ sitiens ad fontē vite: egen⁹ ad regē celi: suus ad dn̄ꝫ: creatura ad creatorē: desolatus ad meū piū ɔsolatorē: sꝫ vn̄ mihi h ut venias ad me? Quis ego sū ut pństes mihi teipm? Quō audet peccator corã te apparere? Et quō tu dignaris ad

peccatorē venire? Tu nosti s̄uū tuū
z scis q̄z nil boni in se h̄z vnde hoc
illi p̄stes? Cōfiteor igit̄ vilitatē meā:
agnosco bonitatē tuā: laudo pieta-
tē: z gr̄as ago p̄pt̄ nimiā charitatē.
Propt̄ temetip̄m enī h̄ facis: nō p̄-
pter mea merita: ut bonitas tua mi
hi magis inotescat: charitas āplior
ingerat̄: z humilitas p̄fecti⁹ cōmen-
det̄. Quia ḡ tibi h̄ placz z sic fieri ius
sisti: placet z mihi dignatio tua: z vti
nā iniqtas mea nō obsistat. O dul-
cissime z benignissime ih̄u: quāta ti-
bi reuerētia z gr̄az actio cū p̄petua
laude p̄ susceptione sacri corpis tui
debet̄: cui⁹ dignitatē nullus hoīum
explicare potēs iuenit̄. Sz quid co-
gitabo i hac cōione: i accessu ad do
minū meū quē debite venerari ne-
queo: z tñ deuote suscipe desidero?
Quid cogitabo meli⁹ z salubri⁹ nisi
meip̄m totalit̄ humiliādo corā te z
tuā ifinitā bonitatē exaltādo supra
me. Laudo te de⁹ me⁹ z exalto inef-
nū. Despicio me: z subijcio tibi in p̄-
fundū vilitatis mee. Ecce tu sanct⁹
scōz: z ego sordes peccatoz: z tu in
clinas te ad me: q̄ non sum dign⁹ ad
te respicere. Ecce tu venis ad me: tu
vis eē mecū: tu iuitas ad ɔuiuiū tuū
tu mihi dare vis celestē cibū: z panē
angeloz ad mādūcādū: nō aliū sa-
ne q̄z teip̄m panē viuū: q̄ de celo de-
scēdisti z das vitā mundo. Ecce vñ
dilectio p̄cedit: qualis dignatio illu
cescit: q̄z magne gr̄az actiōes z lau-
des tibi p̄ his debent̄. O q̄z salutare
z vtile ɔsiliū tuū cū istud istituisti: q̄z
suaue z iocūdū cōuiuiū cū teip̄m in
cibū donasti. O q̄z admirabilis op̄a
tio tua dñe: q̄z potēs virt⁹ tua: q̄z ifal

libilis veritas tua. Dixisti eni z facta
sūt oīa: z h̄ factū ē q̄ ip̄e iussisti. Mi
ra res z fide digna ac humanū vin-
cēs intellectū q̄ tu dñe de⁹ me⁹ ver⁹
de⁹ z hō sub modica specie panis z
vini integer ɔtineris: z sine cōsūptio
ne a sumēte māducaris. Tu dñe vni
uersoz q̄ nulli⁹ habes indigētiā: vo
luisti p̄ sacr̄m tuū habitare i nobis:
cōserua cor meū z corp⁹ meū imacu
latū: ut leta z pura cōsciētia sepi⁹ va
leā tua celebrare misteria: z ad meā
p̄petuā accipe salutē: q̄ ad tuū p̄ci-
pue honorē: z mēoriale p̄hēne san-
xisti z instituisti. Letare aīa mea z
gr̄as age deo p̄ tā nobili munere z
solatio singulari in hac lachrymarū
valle tibi relicto. Nā quotiēs h̄ my-
steriū recolis z xp̄i corp⁹ accipis: to-
tiēs tue redēptionis op⁹ agis: z p̄ti-
ceps oīuz meritorum xp̄i efficeris.
Caritas eteni xp̄i nūq̄z minuit̄: z ma
gnitudo p̄pitiatiōis ei⁹ nūq̄z exhau-
rit̄. Jdō noua sp̄ mēt̄ renouatiōe ad
h̄ dispone te debes: z magnū salut̄
mysteriū attēta ɔsideratione pensa
re. Jta magnū nouū z iocundū tibi
videri dz cū celebras: aut missaz au
dis: ac si eodē die xp̄s primū i vterū
v̄ginis descēdēs hō fact⁹ eēt: aut in
cruce pēdēs p̄ salute hoīuz pateret̄
z moreret̄.

Q̄z vtile sit sepe cōicare. Cap. iij.

Ecce ego venio ad te dñe ut bñ
mihi sit ex munere tuo: z letifi-
ceri cōuiuio scō tuo q̄d parasti i dul
cedine tua pauperi de⁹. Ecce in te ē
totū q̄d desiderare possuz z debeo:
tu sal⁹ mea z redēptio: spes z fortitu
do: decus z gloria. Letifica ḡ hodie
aīaz s̄ui tui: qm̄ ad te dñe ihu aīam

meā leuaui. ꝺſidero te nūc ꝺuote ac reuerēt̄ ſuſcipe cupio te ī ꝺomū meā itroducē:q̄ten⁹ cū zacheo merear a te bn̄ꝺici:ac int̄ filios abꝛahe cōputari. Aīa mea coꝛp⁹ tuum ꝯcupiſcit: coꝛ meū tecū vniri ꝺſiderat. Trade te mihi ⁊ ſufficit. Nā ꝓter te nulla cōſolatio valet:ſine te eſſe neq̄o:⁊ ſine viſitatiōe tua viuē nō valeo. Jꝺcoq̄ oꝑtet me frequēt̄ ad te acceꝺē ⁊ ī remeꝺiū ſalut̄ mee recipe:ne foꝛte deficiā ī via ſi fuero celeſti fraudatus alimonia. Sic eni tu miſericoꝛꝺiſſime iħu ꝑꝺicās ppl'is:⁊ varios curāſ lāguoꝛes aliq̄n ꝺixiſti. Nolo eos ieiunos dimittere in ꝺomū ſuā ne deficiāt ī via. Age igit̄ h̄ mō mecū q te ꝑ fideliū ꝯſolatiōe in ſacro reliq̄ſti. Tu es eni ſuauis refectio aīe: ⁊ q te digne māducauerit ꝑticeps:⁊ heres erit et̄ne gl'ie. Neceſſariū q̄ꝺē mihi eſt q taz ſepe laboꝛo ⁊ pecco:tā cito toꝛpeſco ⁊ deficio: ut per frequētes oꝛones ⁊ ꝯfeſſiōeſ:⁊ ſacrā tui coꝛpiſ ꝑceptionē me renouē:mūꝺē:⁊ accēꝺā:ne foꝛte diuti⁹ abſtinēdo a ſcō ꝑpoſito defluā. Pꝛoni eni ſūt ſenſus hoīs ad malū ab adoleſcētia ſua: ⁊ niſi ſuccurrat diuīa medicina: labit̄ hō mox ad peioꝛa. Retrahit ḡ ſancta cōio a malo:⁊ ꝯfoꝛtat in bono. Si eni mō tā ſepe negligēs ſuz ⁊ tepiꝺ⁹ q̄n cōico aut celebꝛo: q̄ꝺ fieret ſi medelā nō ſumerē: ⁊ tā grāde iuuamē nō q̄rerē? Et lz oī die nō ſim apt⁹: nec ad celebꝛāꝺū bn̄ diſpoſit⁹ dabo tn̄ operā ꝯgruis tꝑib⁹ diuina ꝑcipe myſteria ac tāte gr̄e ꝑticipem me exhibē. Nā hec ē vna ꝑ̇ncipalis fidelis aīe ꝯſolatio q̄ꝺiu ꝑegrinat̄ a te īmoꝛtali coꝛꝑe:ut ſit ſepius memoꝛ dei ſui:dilectū ſuū deuota ſuſcipiat mēte. O mira circa nos tue pietat̄ dignatio: q̄ tu dn̄e de⁹ creatoꝛ ⁊ viuificatoꝛ oīuz ſpirituū ad pauꝑculā dignaris venire aīaz: ⁊ cū tota deitate tua: ac hūmanitate ei⁹ īpugnare eſurīē. O felix mēs ⁊ btā aīa q̄ te dn̄z deū ſuū meret̄ deuote ſuſcipere:⁊ ī tua ſuſceptiōe ſpiritali' gaudio repleri. O q̄ magnū ſuſcipit dominū:q̄ dilectū īducit hoſpitē:q̄ iocūꝺū recipit ſociū:q̄ fidelē acceptat amicū:q̄ ſpecioſū ⁊ nobilē amplectitur ſpōſuz:pꝛe oīb⁹ dilect̄: ⁊ ſuꝑ oīa ꝺſiderabilia amāꝺū. Sileāt a facie tua dulciſſime dilecte me⁹:celū ⁊ terra ⁊ oīs oꝛnat⁹ eoꝝ:q̄m q̄cq̄ꝺ lauꝺiſ hūt ac decoꝛ̄ ex dignatiōe tue ē largitat̄:nec ad decoꝛē tui ꝑueniēt nominis:cui⁹ ſapie nō ē numer⁹.

Q̄ multa bona ꝑ̄ſtant̄ deuote cōmunicātib⁹ Cap. iiij.

Domine de⁹ me⁹ ꝑueni f̄uū tuū ī bn̄dictionib⁹ dulcedinis tue ut ad tuū magnificū ſacr̄m digne ac deuote merear accedē. Excita coꝛ meū ī te:⁊ a graui toꝛpoꝛe exue me. Viſita me in ſalutari tuo ad guſtanꝺū in ſpū tuā ſuauitatē:q̄ in h̄ ſacro tāq̄ ī fonte plenarie latet. Jllumīa q̄z oculoſ meos ad ītuēꝺū tm̄ myſteriū:⁊ ad creꝺēꝺū illud īdubitata fide me roboꝛa. Eſt eni oꝑatio tua n̄ hūana potētia tua ſacra īſtitutio nō hoīs adinuentio. Nō eni ad h̄ capiēꝺa ⁊ ītelligēꝺa aliq̄s īdone⁹ ꝑ ſe reꝑit̄:q̄ angelicā etiā ſubtilitatē trāſcēdūt. Quid ḡ ego pctōꝛ īdign⁹ t̄ra ⁊ cinis de tā alto ſacro ſecreto potero īueſtigare ⁊ cape? Dn̄e ī ſimplicitate coꝛdis ī bona firma fide ⁊ ī tua

iussiõe ad te cũ spē ꝛ reuerētia acce/do: ꝛ vere credo qꝛ tu pñs es h̄ i sacro deus ꝛ hō. Uis ḡ ut te suscipiā ꝛ meipm tibi i charitate vniā. Uñ tuā pcoꝛ clemētiā ꝛ spālē ad h̄ iploꝛo mihi donari grām: ut tot⁹ i te liq̄fiam ꝛ amoꝛe pfluā atqꝫ de nulla aliena cōsolatiōe ãpli⁹ me itromittā: ē eni h̄ altissimū ꝛ dignissimū sacrm sal⁹ aīe ꝛ coꝛpis: medicia oīs spūalis lāguoꝛꝫ i q̄ vitia mea curāt: passiōes frenāt: tētatiōes vīcunt ac minuūt: grā maioꝛ ifundit: virt⁹ icēpta auget firmat fides: spes roboꝛat: ꝛ charitas ignescit ac dilatat. Mlta nāqꝫ bona largit⁹ es ꝛ adhuc sepi⁹ largirꝫ in sacro dilectꝫ tuis deuote cōicātib⁹ de⁹ me⁹ susceptoꝛ aīe mee: repatoꝛ ifirmitatꝫ hūane: ꝛ toti⁹ datoꝛ ꝯsolatiōis intne Nā multā ipis ꝯsolationē aduersus varias tribulatiōes īfūdis ꝛ de imo deiectiōis ꝓpe ad spē tue ꝓtectiōis erigis: atqꝫ noua q̄dā grā eos int⁹ recreas ꝛ illustras: ut q anxij pmū ꝛ sine affectiōe se an̄ cōione sēserāt: postea refecti cibo potuqꝫ celesti i melius se mutatos iuēiāt. Qd idcirco cū electꝫ tuis ita dispēsant agis ut veracit agnoscāt: ꝛ patēt expiant q̄nihil ex semetipis habeāt: ꝛ qd bonitatis ac grē ex te ꝯsequāt: qꝛ ex semetipsis frigidi duri ac ideuoti: ex te aūt feruentes alacres ꝛ deuoti eē merent. Quis eni ad fōtē suauitatꝫ hūilit accedēs n̄ modicū suauitatꝫ ide repoꝛtat? Aut qs iux ignē copiosū stās nō pax caloris ide pcipit? Et tu fōs es sp plen⁹ ꝛ suphabūdās ignis iugit ardēs ꝛ nūqꝫ deficiēs. Uñ si mihi n̄ lꝫ haurire de plenitudie fontꝫ nec vsqꝫ ad satietatē potare: apponaꝫ tn̄ os meū ad foꝛamē celestꝫ fistule ut saltē ide guttulā modicā capiā ad refocillādā siti meā: ut n̄ penit⁹ exarescā. Et si necdū tot⁹ celestꝫ ꝛ tā ignit⁹ ut seraphi ꝛ cherubi eē possū: conaboꝛ tn̄ deuotiōi isistē ꝛ coꝛ meū pparare ut ul' modicā diuini icēdij flāmā ex hūili sūptiōe viuifici sacri ꝯgrā Quicqd aūt mihi deest bōe ihu saluatoꝛ scīssime: tu ꝓ me supple benigne ac gtiose: q oēs ad te dignat⁹ es vocare dicēs. Uenite ad me oēs q laboratꝫ ꝛ onerati estꝫ: ꝛ ego reficiā vos. Ego qdē laboꝛo i sudoꝛe vult⁹ mei: doloꝛe coꝛdis toꝛq̄oꝛ: pctis oneroꝛ: tētatiōib⁹ ingetoꝛ: multꝫ malis passiōib⁹ iplicoꝛ ꝛ pmoꝛ: ꝛ nō ē q adiuuet: nō ē q liberet ꝛ saluū faciat nisi tu dñe de⁹ saluatoꝛ meus cui cōmitto me ꝛ oīa mea ut me custodias ꝛ pducas i vitā etnā. Suscipe me i laudē ꝛ gloriā noīs tui q coꝛp⁹ tuū ꝛ sāguinē i cibū: ꝛ potū mihi parasti. Presta dñe de⁹ salutarꝫ me⁹: ut cū frequētatione mysterij tui crescat mee deuotionis affect⁹.

De dignitate sacri ꝛ statu sacerdotali. Cap. v.

SI hrēs angelicā puritatē ꝛ scī iohis baptiste scītatē: nō esses dign⁹ h̄ sacrm accipere nec tractare Nō eni h̄ meritꝫ debet hoīuꝫ: qꝫ hō ꝯsecret ꝛ tractet xpi sacrm: ꝛ sumat i cibū panē angeloꝝ. Grāde mysteriū ꝛ magna dignitas sacerdotū: qb⁹ datū ē qd angelis nō ē ꝯcessum. Soli nāqꝫ sacerdotes i ecclīa rite oꝛdinati ptātē hn̄t celebrādi ꝛ coꝛp⁹ xpi cōsecrādi. Sacerdos qdeꝫ minister ē dei vtēs verbo dei per iussionē ꝛ institutionē dei. Deus aūt ibi principalis est auctoꝛ ꝛ inuisibilis opatoꝛ

cui subest oē qđ voluerit: ꝛ paret oē qđ iusserit. Pl⁹ ğ credē debes deo oī potēti i h excellētissimo sacro q̄ꝫ proprio sensui aut alicui signo visibili. Jdcq̄ cū timore ꝛ reuerētia ad hoc op⁹ ē accedēdū. Attēde igit̄ ꝛ vide cui⁹ ministeriū tibi traditū est ꝑ īpositionē man⁹ ep̄i. Ecce sacerdos factus es: ꝛ ad celebrādū ɔsecrat⁹: videꝫ nūc ut fidelit̄ ꝛ deuote i suo tp̄e deo sacrificiū offeras: ꝛ teipm̄ irrep̄hēsibilē exhibeas. Nō alleuiasti on⁹ tuū: sꝫ artiori iā alligat⁹ es vīculo discipline: ꝛ ad maiorē tenerꝭ ꝑfectionē scītatꝭ. Sacerdos oīb⁹ virtutibus dꝫ eē ornat⁹: ꝛ alijs bone vite exemplū p̄bere. Ei⁹ cōuersatio nō cū popularib⁹ ꝛ cōib⁹ hoīuꝫ vijs: sꝫ cū angelis ī celo: aut cū ꝑfectis virꝭ ī terra Sacerdos sacris vestib⁹ indut⁹ xp̄i vices gerit: ut deū ꝓ se ꝛ ꝓ oī populo supplicit̄ ꝛ hūilit̄ roget. Habꝫ nāq̄ꝫ añ se ꝛ retro dñice crucꝭ signum ad mēorādā iugit̄ xp̄i passionē. Añ se crucē ī casula portat ut xp̄i vestigia diligēt̄ īspiciat ꝛ seq̄ feruēt̄ studeat Post se cruce signat⁹ ē: ut aduersa q̄libꝫ illata ab alijs clemēt̄ ꝓ deo tolleret. Añ se crucē gerit ut ꝓpria pctā lugeat: post se: ut alioꝝ etiā cōmissa ꝑ cōpassionē defleat: ꝛ se mediū int̄ deū ꝛ pctōrē ɔstitutū eē sciat nec ab orōne nec ab oblatiōe scā torpescat donec grāꝫ ꝛ mīaꝫ īpetrare mereat̄ Qñ sacerdos celebrat: deū honorat angelos letificat: eccl'iaꝫ edificat: viuos adiuuat: defūctis requiē p̄stat: ꝛ sese oīuꝫ bonoꝝ ꝑticipē efficit.

Jnterrogatio de exertitio añ cōmunionē. Cap. vj.

Qum tuā dignitatē dñe ꝛ meā vilitatem penso: valde contremisco ꝛ ī meipso ɔfūdor. Si eni ñ accedo vitā fugio: ꝛ si īdigne me īgessero offensaꝫ īcurro. Quid ğ faciā de⁹ me⁹ auxiliator me⁹ ꝛ ɔsiliator ī necessitatibus? Tu doce me viā rectā: ꝓpone breue aliqđ exercitiū sacre cōioni cōgruū. Utile ē eni scire q̄lit̄ scꝫ deuote ac reuerēter tibi ꝑparare debeā cor meū ad recipiēdū salubrit̄ tuū sacrꝫ seu etiā celebrādū tam magnū ꝛ diuinū sacrificiū.

De discussiōe ꝓp̄e ɔsciē ꝛ emēdatiōis ꝓposito. Ca. vij.

Sup oīa cū sūma hūilitate cordis ꝛ supplici reuerētia cū plena fide ꝛ pia ītētiōe honoris dei ad h sacrm̄ celebrādū tractādū ꝛ sumēdū optet dei accedē sacerdotē. Diligent̄ examīa ɔsciāꝫ tuā ꝛ ꝓposse tuo vera ɔtritiōe ꝛ hūili ɔfessione eā nuda ꝛ clarifica ita ut nil ğue habeas aut scias qđ te remordeat ꝛ liberuꝫ accessuꝫ īpediat. Habeas displicentiā oīuꝫ pctōꝝ tuoꝝ ī gnāli: ꝛ ꝑ q̄tidianis excessib⁹ magꝭ ī sp̄ali doleas ꝛ gemas: ꝛ si tp̄s patit̄: deo in secreto cordis cūctas ɔfitē passionū tuaruꝫ miserias. Jngemisce ꝛ dole q̄ adhuc ita carnal's is ꝛ mūdan⁹: tā īmortificat⁹ a passiōib⁹: tā plen⁹ ɔcupiscētiarū motib⁹: tā īcustodit⁹ ī sensibib⁹ exteriorib⁹: tā sepe m'ltis vanis fantasijs īplicat⁹: tā m'ltū īclinat⁹ ad exteriora: tā negligēs ad īteriora: taꝫ leuis ad risū ꝛ dissolutionē: tā dur⁹ ad fletū ꝛ ɔpūctionē: tā ꝓmpt⁹ ad laxiora ꝛ carnis comoda: tā segnis ad rigorē ꝛ feruorē: tā curiosus ad noua audiēda ꝛ pulchra ītuēda: tā remissus ad hūilia ꝛ abiecta āplectenda: tam cupid⁹ ad multa habenda: ꝛ tā

parc⁹ ad dādū:tā tenax ad redimē/dū:tā icōſiderat⁹i loquēdo: tā icōtinēs ad tacēdū:tā incōpoſit⁹i mori/bus:tā iportun⁹i actib⁹:tā effuſus ſuper cibū:tā ſurd⁹ ad dei verbū:tā velox ad getē:tā tard⁹ad laborē:tā vigilās ad fabulas:tā ſōnolēt⁹ad vigilias ſacras:tā feſtin⁹ad finē: tā vag⁹ ad attēdēdū:tā negligēs i horis p/ſoluēdis:tā tepid⁹i celebrādo:tā aridus i cōicādo:tā cito diſtract⁹:tā raro tibi bn̄ collect⁹: tā ſubito cōmot⁹ ad irā:tā facilis ad alteri⁹diſplicētiā tā pn⁹ad iudicādū:tā rigid⁹ ad ar/guēdū:tā let⁹ad pſpera: tā debilis i aduerſis:tā ſepe mlta bona pponēs et modicū ad effectū pducēs. His et alijs defectib⁹tuis:cū dolore et ma/gna diſplicētia pprie infirmitat cō/feſſis ac deplorat firmū ſtatue ppoſitū ſp emēdādi vitā tuā:et i meli⁹pficiēdi. Deīde cū plena reſignatiōe et itegra volūtate offer teipm̄ i honorē noīs mei i ara cordis tui holocauſtū ppetuū:corp⁹tuū ſcz et aīam mihi fi/delr̄ cōmittēdo:qten⁹ſic digne me/rearis ad offerēdū deo ſacrificiū ac/cedē et ſacrm̄ corpis mei ſalubrr̄ ſu/ſcipe. Nō ē enī oblatio dignior et ſatiſfactio maior p pctis diluendis q̄ ſeipm̄ pure et itegre cū oblatiōe cor/poris xp̄i i miſſa et i cōione deo offerre. Si hō fecerit qđ i ſe eſt et vere pe/nituerit:quotienſcūqz p venia et grā ad me acceſſerit:viuo ego dicit dn̄s qz nolo mortē pctōris:ſz mag ut cōuertat et viuat:qm̄ pctōr ſuor nō recordabor ampli⁹ ſz cūcta ſibi idulta erūt.

De oblatione xp̄i i cruce et ppria reſignatione. Cap. viij.

Sicut ego meipſū expāſis i cruce manib⁹:et nudo corpe p peccat tuis deo pr̄i ſpōte obtuli ita ut nihil i me remaneret qn totū i ſacrificiū diuīe placatiōis trāſierit: ita debes et tu temeipm̄ mihi volūtarie in oblationē purā et ſanctā qtidie i miſſa cū oīb⁹virib⁹et affectib⁹ tuis quā/to intimi⁹vales offerre. Quid mag a te regro q̄ ut te ſtudeas mihi ex itegro reſignare? Quicqđ p̄ter teipſū das nihil curo: qz nō qro datū tuū ſz te. Sicut nō ſufficeret tibi oīb⁹ habitis p̄ter me:ita nec mihi placē po/terit qcqđ dederis te nō oblato. Offert te mihi et da te totū p deo:et erit accepta oblatio. Ecce ego me totū obtuli patri p te: dedi etiā totū cor/pus meū et ſanguinē i cibū: ut totus tu⁹ eſſez:et tu me⁹pmaneres. Si aūt i te ipo ſteteris:nec ſpōte te ad volūtatē meā obtuleris:nō ē plena oblatio:nec itegra erit int nos vnio. Jđ oīa opa tua pcedē dz ſpōtanea tui ipſi⁹i man⁹dei oblatio: ſi libertatez ɔſeq vis et grāz. Jđ tā pauci illumiāti et liberi int⁹efficiunt: qz ſeipſos ex toto abnegare neſciūt: ē firma ſnīa mea:niſi qs renūciauerit oīb⁹nō poteſt me⁹eē diſcipulus. Tu g ſi optas me⁹eē diſcipul⁹:offer teipm̄ mihi cū oīb⁹affectib⁹tuis.

Qr nos et oīa nr̄a deo debemus offerre et p oīb⁹orare. Cap. ix.

Domie oīa tua ſūt q̄ i celo ſūt et i terra. Deſidero meipm̄ tibi i ſpōtaneā oblationē offerre: et tu⁹ p/petue pmanē. Dn̄e i ſimplicitate cordis mei offero meipm̄ tibi hodie in ſeruū ſempitnū:i obſequiū:et ſacrifi/

ciū laudis ꝑpetue. Suscipe me cum hac scā oblatiōe tui preciosi corꝑis quā tibi hodie ī p̄ntia angeloꝝ īuisibilit̄ assistētiū offerro: ut sit ꝓ me ⁊ ꝓ cūcto pplo tuo ī salutē. Dn̄e offero tibi oīa pctā ⁊ delicta mea q̄ cōmisi corā te ⁊ scīs angelis tuis a die quo p̄mū peccare potui vsq3 ad diē hāc: sup̄ placabili altari tuo: ut tu oīa pariť incēdas ⁊ cōburas igne charitatis tue: ⁊ deleas vniuersas maculas pctōꝝ meoꝝ: ⁊ ꝯsciā3 meā ab oī delicto emūdes: ⁊ restituas mihi grā3 tuā quā peccādo amisi: oīa mihi plene īdulgēdo: ⁊ ī osculū pacis me misericorditer assumēdo. Quid possum agē ꝓ pctīs meis nisi hūilit̄ ea ꝯfitēdo ⁊ lamētādo ⁊ tuā ꝓpiciatiōnē incessant̄ depcādo? Depcor te exaudi me ꝓpiti⁹ vbi asto corā te de⁹ me⁹. Oīa pctā mea mihi maxie displicēt. Nolo ea vnq3 ampli⁹ ꝑpetrare: s3 ꝓ eis doleo: ⁊ dolebo q̄diu vixero: parat⁹ p̄niā3 agē: ⁊ ꝓ posse satisfacē. Dimitte mihi deus. Dimitte mihi pctā mea: ꝓpt̄ nomē scīn tuū salua aīam meā quā p̄cioso sanguīe tuo redemisti. Ecce committo me mīe tue: resigno me ī manib⁹ tuis: age mecū s̄m bonitatē tuā: nō s̄m meā maliciā ⁊ iniq̄tatē. Offero etia3 tibi oīa bona mea q̄uis valde pauca ⁊ imꝑfecta ut tu ea emēdes ⁊ scīfices: ut ea g̃ta habeas: ⁊ accepta tibi facias: ⁊ sp̄ ad meliora trahas: nec nō ad beatu3 ⁊ laudabilē finē me pigrū ⁊ inutilem homūtionē ꝑducas. Offero q̄3 tibi oīa desideria deuotoꝝ: necessitates parētū: amicoꝝ: fratꝝ: soroꝝ oīu3q3 charoꝝ meoꝝ: ⁊ eoꝝ q mihi uel alijs ꝓpt̄ amorē tuū bn̄fecerūt ⁊ q orones ⁊ missas ꝓ se suisq3 oib⁹ dici a me desiderauerūt ⁊ petierūt siue in carne adhuc viuāt: siue iā seculo defuncti sint: ut oēs sibi auxiliū grē tue: ope3 ꝯsolationis: ꝓtectionē a ꝑiculis: liberationē a penis aduenire sentiāt: ⁊ ut ab oib⁹ malis erepti grās tibi magnificas leti ꝑsoluāt. Offero etiā tibi p̄ces ⁊ hostias placationis ꝓ illꝭ spāliť q me ī aliq̄ leserūt: cōtristauerunt aut vituperauerūt ulꝭ aliqđ dānū ulꝭ grauamē intulerūt: ꝓ his q̄3 oib⁹ q̄s aliq̄n ꝯtristaui: cōturbaui: grauaui: ⁊ scādaliçaui: vbis: factꝭ: sciēt̄ ⁊ ignorant̄: ut nobis oib⁹ pariť indulgeas pctā nr̄a: ⁊ mutuas offensiōes. Aufer dn̄e a cordib⁹ nr̄is oēm suspitionē: indignationē: irā ⁊ disceptationē: ⁊ q̄cq̄d pōt charitatē ledē ⁊ fraternā dilectionē minuere. Miserere miserē dn̄e mīa3 tuā poscētib⁹: da grā3 indigētib⁹: ⁊ fac nos tales existere: ut simus digni grā tua ꝑfrui: ⁊ ad vitā ꝓficiam⁹ eternā. Amen.

Qꝫ sacra cōio ō facili nō ē relīq̄nda

Frequent̄ recurrēdū Cap. x.

Frequent̄ recurrēdū est ad fontem grē ⁊ diuine mīe ad fōtē bonitatꝭ ⁊ toti⁹ puritatꝭ q̄tenus a passionib⁹ tuis ⁊ vicijs curari valeas: ⁊ cōtra vniuersas tētationes ⁊ fallacias diaboli fortior atq3 vigilātior effici merearis. Inimic⁹ sciēs fructū ⁊ remediū maximū ī sacra cōmunione positū oī mō ⁊ occasione nitit̄ fideles ⁊ deuotos q̄tū p̄ualet retrahē ⁊ īpedire. Cū eni q̄dā sacre cōioni se aptare disponūt peiores sathane īmissiōes patiūt̄. Ipe eni neq3 spūs ut ī Job scribit̄ venit int̄ filios dei: ut solita ei⁹ neq̄tia ꝑturbet aut timidos nimiū reddat: ⁊ ꝑplexos q̄te

nus affectū eorum minuat ul' fidē ipu gnādo auferat: si forte aut oio cōio nē reliquāt: aut cū tēpe accedāt. Sz nō ē qcq̄ curādū de v̄sutijs et fāta/ sijs illi' q̄tūlibz turpib' et horridis: sz cūcta fātasmata i caput ei' sūt retor quēda. Cōtēnēd' ē miser et deridē/ dus: nec ꝓpt isult' ei' et cōmotiōes q̄s suscitat sacra ē omittēda coio. Se/ pe etiā ipedit nimia sollicitudo ꝓ de uotione hñda: et anxietates q̄dā de ꝯfessiōe faciēda. Age ꝑm ꝯsiliū sapi entū: et depone anxietatē et scrupulū qr grāz dei ipedit et deuotionē mētꝭ destruit. Propt aliquā ꝑuā tribula/ tionē ul' grauitatē sacrā ne dimittas cōionē: sz vade citi' ꝯfiteri et oēs of/ fensiōes alijs libēt idulge. Si vo tu aliquē offendisti: veniā hūilit p̄care et de' libent idulgebit tibi. Quid pro dest diu tardare ꝯfessionē aut sacrā differre cōionē: Expurga te cū p̄mis expue velocit venenū: festina accipe remediū: et sēties meli' q̄ si diu distu leris. Si hodie ꝓpter istud dimittis cras forsitā illud magꝭ eueniet: et sic diu posses a cōione ipediri et magis iept' fieri. Quāto g̊ citi' vales: a p̄nti ḡuitate et inertia te excutias: qr nihil iportat diu anxiari diu cū turbatiōe trāsire: et ob q̄tidiana obstacula se a diuis seq̄strare: imo pl'imū nocz diu cōionē ꝓtelare: nā et granē torporez ꝯsueuit iducē. Proch dolor q̄dā te/ pidi et dissoluti moras ꝯfitēdi libēt accipiūt: et cōionē sacrā idcirco dif/ ferre cupiūt: ne ad maiorē sui custo diā se dare teneāt. Heu q̄ modicaz charitatē et debilē deuotionē hñt q sacrā cōionē tā facilit p'ponūt: q̄ fe lix ille et deo accept' ht q sic viuit: et tali puritate ꝯsciaz suā custodit ut ēt oi die cōicari pat' et bñ affectat' eēt si ei licēt: et sine nota agē posset. Si qs intdū abstiet hūilitatꝭ grā aut le gitia ipediēte cā: laudād' ē de reue rētia. Si āt torpor obrepsit seip̄z ex citare dz et facē qd i se ē et dñs aderit desiderio suo ꝓ bōa volūtate q̄ spā/ lit respicit. Cū vo legitie p̄pedit' est: habebit sp̄ bonā volūtatē et piā intē tionē cōicādi: et sic nō carebit fructu sacri. Pōt eni qlibet deuot' oi die et oi hora ad spūalē xp̄i cōiōez salubri ter et sine ꝓhibitiōe accedē: et tñ certꝭ dieb' et statuto tp̄e corp' sui redēpto ris cū affectuosa reuerētia sacralit dz suscipe: et magꝭ laudē dei et hono rē p̄tēdē q̄ suā ꝯsolationē q̄rē. Nā tociēs mystice cōicat et iuisibilit refi cit q̄tiē si carnatiōis xp̄i mysteriū pas sionēq̄z deuote recolit: et i amore ei' accēdit. Qui alit se nō p̄pat nisi istā te festo ul' ꝯsuetudīe ꝯpellēte: sepi' i parat' erit. Beat' q se dñoi holocau stū offert q̄tiēs celebrat aut cōicat. Nō sis i celebrādo nimis ꝓlix' aut fe festin' sz ꝑua bonū cōez mōz cū qb' viuis. Nō debes alijs gnāre molestiā et tediū sz cōez ꝑua viā ꝑm maiorꝝ in stitutionē: et poti' aliorꝝ ꝑuire vtilita ti q̄ ꝓpe deuotiōi ul' affectui.

Q̄ corp' xp̄i et sacra scr̄ptura maxīe sint aīe fideli necessaria. Cap. xj.

O Dulcissīe dñe ihū q̄ta ē dulce do duote aīe tecū epulātꝭ i ꝯui uio tuo: vbi ei n̄ ali' cib' mādūcād' ꝓ ponit nisi tu vnic' dilect' ei' sup̄ oīa desideria cordis ei' desiderabilis. Et mihi qdem dulce foret in p̄ntia tua ex intimo affectu lachrymas fū dere: et cum pia magdalena pedes

tuos lachrymis irrigare. Sz vbi ē h̄ deuotio: vbi lachrymar̄ scār̄ copiosa effusio? Certe i ɔspectu tuo ⁊ scōr̄ angelor̄ tuor̄ totū cor meuz ardere deberet: ⁊ ex gaudio flere. Habeo eni te i sacro vere p̄ntē: q̄uis aliena specie occultatū. Nā i ppria ⁊ diuia claritate te ɔspicē oculi mei ferre nō possēt: sz neqꝫ tot⁹ mūd⁹ i fulgore glorie maiestat̄ tue subsisteret. In h̄ g̊ ībecillitati mee ɔsulis qꝫ te sub sacro abscōdis. Habeo vere ⁊ adoro quē angeli adorāt ī celo: sz ego adhuc iterī i fide: illi aūt i spē ⁊ sine velamīe. Me optet ɔtentū eē i lumīe vere fidei: ⁊ ī ea ābulare donec aspiret dies et̄ne claritat̄: ⁊ vmbre figurar̄ idinēt. Cuz aūt venerit qd p̄fectū est cessabit vsus sacror̄: q2 bt̄i i gl'ia celesti nō egent medicamīe sacramētali: gaudēt eni sine fine ī p̄ntia dei: facie ad faciē gloriā ei⁹ speculātes ⁊ de claritate ī claritatē abyssalis deitatis trāsformati gustāt v̄bū dei carnē factū: sicut fuit ab initio ⁊ manet ineternū. Memor hor̄ mirabiliū graue mihi fit tediū etiā qdlibet sp̄uale solatiū: q2 q̄diu dn̄m meū apte ī sua gl'ia nō video: p nihilo duco oē qd ī mūdo ɔspicio ⁊ audio. Testis es tu mihi de⁹ qꝫ nulla pōt me res ɔsolari nulla creatura q̄etare: nisi tu de⁹ meus quē desidero eternalit̄ ɔtēplari. Sz nō ē h̄ possibile durāte me ī hac mortalitate. Jdō optet ut me ponaz ad magnā patiētiā: ⁊ meipm̄ i oī desiderio tibi submittā. Nā ⁊ sācti tui dn̄e q tecū iā ī regno celor̄ exultant i fide ⁊ patiētia magna dū viuerent aduētū gl'ie tue expectabāt. Qd illi crediderūt ego credo: qd illi sperauerūt: ego spero quo illi p̄uenerunt p grāz tuā me vētur̄ ɔfido. Ambulabo iterī i fide exēplis ɔfortat⁹ scōrū. Habeo etiā libros scōs p solatio ⁊ vite speculo: atqꝫ sup h̄ oīa scissimū corp⁹ tuū p singulari remedio ⁊ refugio. ¶ Duo nāqꝫ mihi necessaria p̄maxime sentio ī hac vita: sine qb⁹ mihi īportabilis foret ista miserabilis vita. In carcere corpis hui⁹ detentus duob⁹ me egē fateor cibo scz ⁊ lumine. Dedisti itaqꝫ mihi infirmo sacrū corp⁹ tuū ad refectionē mētis ⁊ corporis: ⁊ posuisti lucernā pedib⁹ meis v̄bū tuū. Sine his duob⁹ bn̄ viuere nō possez: nā verbū dei lux aīe mee: ⁊ sacrm̄ tuū panis vite. Hec possunt etiā dici mēse due hīc ⁊ inde i gazophylatio scē eccl'ie posite. Una mēsa ē sacri altaris h̄ns panē sanctū id est corp⁹ xp̄i p̄ciosuz. Altera ē diuīe leḡ ɔtinēs doctrinā sanctā: erudiēs fidē rectā ⁊ firmit̄ vsqꝫ ad interiora velaminis vbi sunt scā scōr̄ p̄ducens. Grās tibi dn̄e ihū lux luc̄ eterne p doctrine sacre mēsa quā nob̄ p suos tuos pphas ⁊ apl'os aliosqꝫ doctores mīstrasti. Grās tibi creator ⁊ redēptor hoīum q ad declarādā toti mūdo charitatē tuā cenam parasti magnā: ī q̄ nō agnū typicū: sz tuū sāctissimū corp⁹ ⁊ sanguinē p̄posuisti māducādū: letificās oēs fideles cō uiuio sacro: ⁊ calice iebriās salutari ī q̊ sūt oēs delicie paradisi: ⁊ epulāt̄ nobiscū angeli scī: sz suauitate feliciori. O q̄ magnū ⁊ honorabile ē officiū sacerdotū qb⁹ datū ē dn̄m maiestatis v̄bis sacris ɔsecrare: labijs

benedicere: manibus tenere: ore ꝓprio sumere: ⁊ ceteris ministrare. O ꝙ mūde debēt esse man⁹ille: ꝙ puꝝ os: ꝙ sanctū corp⁹: ꝙ imaculatū erit cor sacerdotis: ad quē totiēs ingredit auctor puritatis. Ex ore sacerdotis nihil nisi sāctū: nihil nisi honestū ⁊ vtile ꝑcedere debet ꝟbuꝫ: q tā sepe xp̄i accipit sacramētū. Oculi ei⁹ simplices ⁊ pudici q xp̄i corpus solēt intueri. Manus pure ⁊ in celū eleuate: q̄ creatorē celi ⁊ terre solent ↄtrectare. Sacerdotib⁹ specialit̄ in lege dicit̄. Sancti estote qm̄ ego sanctus sū dn̄s de⁹ vester. Adiuuet nos gratia oīpotens deus ut q officiū sacerdotale suscepim⁹: digne ac deuote tibi in oī puritate ⁊ ↄscientia bona famulari valeam⁹. Et si nō possumus in tāta innocētia vite ↄuersari ut debemus: cōcede nobis tn̄ digne flere mala q̄ gessim⁹: ut in spū humilitat̄ ac bone volūtatis ꝓposito tibi feruētius de cetero deseruire valeam⁹.

Q magna diligētia se debeat cōicatur⁹ xp̄o p̄parare. Cap̄. xij.

Ego sū puritat̄ amator et dator oīs sanctitat̄. Ego cor purū q̄ro: ⁊ ibi est loc⁹ regetionis mee. Para mihi cenaculū grande stratū: ⁊ faciā apud te pasca cū discipulis meis Si vis veniā ad te ⁊ apud te maneā expurga vet⁹ fermentū ⁊ mūda cordis tui habitaculū. Exclude totū seculū ⁊ omnē vitioꝝ tumultū: sede tā ꝙ passer solitarius in tecto: ⁊ cogita excessus tuos i amaritudine aīe tue Ois nāqꝫ amans suo dilecto amatori optimū ⁊ pulcherrimū p̄parat locū: q₂ in hoc cognoscit̄ affect⁹ suscipientis dilectū. Scito tn̄ te nō posse satisfacere huic p̄parationi ex merito tue actiōis etiā si ꝑ itegrū annū te p̄parares ⁊ nihil aliud in mēte haberes. Sed ex sola pietate et gr̄a mea ꝑmitter̄ ad mensā meā accedere: ac si mēdicus ad prandiū vocaret̄ diuitis: ⁊ ille nihil aliud habeat ad retribuendū beneficijs ei⁹ nisi se humiliādo ⁊ regratiando. Fac qd̄ in te est ⁊ diligēter facito nō ex ↄsuetudine: nō ex necessitate: sed cū timore ⁊ reuerētia ⁊ affectu accipe corp⁹ dilecti dn̄i dei tui dignāt̄ ad te venire. Ego sū qui vocaui: ego iussi fieri: ego supplebo quod tibi deest: veni ⁊ suscipe me Cū gr̄aꝫ deuotiōis tribuo: gr̄as age deo tuo: nō q₂ dignus es sꝫ q₂ tui misertus sū. Si nō habes sꝫ magis aridū te sentis: insiste orationi: ingemisce ⁊ pulsa: nec desistas donec merearis micā aut guttā gr̄e salutaris accipere. Tu mei indiges nō ego tui indigeo. Nec tu me sanctificare venis sꝫ ego te sanctificare ⁊ meliorare venio. Tu venis ut ex me scificer̄ ⁊ mihi vniar̄ ut nouā gr̄aꝫ recipias ⁊ de nouo ad emēdationē accendaris. Noli negligere hāc gr̄am: semꝑ p̄para cū oī diligētia cor tuū et itroduc ad te dilectū tuū. Oportet aūt ut nō solū te p̄pares ad deuotionē an̄ cōmunionē sed ut etiā te sollicite ↄserues in ea post sacramēti ꝑceptionē. Nec minor custodia post exigit̄: ꝙ deuota p̄paratio prius. Nam bona postmodū custodia optima iteꝝ est p̄paratio ad maiorē gratiā ↄsequēdā. Ex eo qppe valde indisposit⁹ qs reddit̄: si statim fuerit nimis effusus

ad exteriora solatia. Caue a m'ltilo go: mane i secreto z fruere deo tuo Ipm eni habes quē totus mūdus tibi auferre nō pōt. Ego sū cui te totū dare debes ita ut iā vltra nō i te s3 in me absq3 oī sollicitudine viuas.

Qd toto corde aīa deuota xpi vnionē i sacro affectare debet. Ca. xiij.

Quis mihi det dn̄e ut iueniā te solū z aperiā tibi totū cor meū z fruar te sicut desiderat aīa mea: z iā me nēo despiciat nec vlla creatura me moueat vl' respiciat s3 tu solus mihi loq̄ris z ego tibi sicut solet dilectus ad dilectū loq: z amic⁹ cū amico cōuiuari. Hoc oro: h desidero ut tibi tot⁹ vniar: z cor meū ab oīb⁹ creatis reb⁹ abstrahā magisq3 p sacram cōionē ac frequētez celebrationē celestia z eterna sapere discam. Ah dn̄e de⁹ qn̄ ero tecū totus vnit⁹ z absort⁹ meiq3 totaliter oblit⁹: Tu i me z ego in te z sic nos pariter in vnū manere cōcede. Uere tu es dilect⁹ meus electus ex milib⁹: i q̄ cōplacuit aīe mee habitare oīb⁹ diebus vite sue. Uere tu pacific⁹ meus in quo pax sūma et reges vera: extra quē labor z dolor z infinita miseria. Uere tu es deus abscōdit⁹: z cōsiliū tuū nō ē cū impijs sed cū humilib⁹ z simplicib⁹ s'mo tu⁹ O q̄3 suauis est dn̄e spūs tuus: q ut dulcedinē tuā in filios demōstrares pane suauissimo de celo descēdente illos reficere dignaris. Uere nō est alia natio tā grādis q̄ habeat deos appropinq̄ntes sibi sicut tu deus nr̄ ades vniuersis fidelib⁹ tuis: qb⁹ ob quotidianū solatiū z cor erigēdū in celū te tribuis ad edendū z fruēdū. Que est eni alia gens tā inclyta sicut plebs xp̄iana: aut q̄ creatura sub celo tā dilecta ut aīa deuota ad quā igredit' de⁹ ut pascat eā carne sua gloriosa: O ineffabilis gr̄a o āmirabilis dignatio: o amor īmensus hoī singulariter īpensus. Sed qd retribuā dn̄o p gr̄a ista: p charitate tā eximia Nō est aliud qd grati⁹ donare queā q̄3 ut cor meū deo meo totalit' tribuam z intime cōiungā. Tūc exultabūt oīa iteriora mea cū pfecte fuerit vnita deo aīa mea. Tūc dicet mihi si tu vis esse mecū ego: volo eē tecum. Et ego respōdebo illi. Dignare dn̄e manere mecū ego volo libēter eē tecū. Hoc est totū desiderium meū ut cor meū tibi sit vnitum.

De quorūdā deuotoꝝ ardēti desiderio ad corp⁹ xpi. Cap. xiiij.

O Q̄ magna multitudo dulcedinis tue dn̄e quā abscōdisti timētib⁹ te. Qn̄ recordor deuotoꝝ aliquoꝝ ad sacramētū tuū dn̄e cū maxima deuotiōe z affectu accedentiū tūc sepi⁹ in meipso cōfundor z erubesco q ad altare tuū z sacre cōionis mensā tā tepide z frigide accēdo: q ita aridus z sine affectiōe cordi ma neo: z q nō sū totalit' accēsus corā te deo meo nec ita vehemēter attract⁹ z affect⁹ sicut multi deuoti fuerunt q p nimio desiderio cōionis z sēsibili cordis amore a fletu se nō potuerūt cōtinere s3 ore cordis et corpis parit' ad te deū fontē viuū medullit⁹ inhiabāt: suā esuriē nō valētes alit' tēperare nec satiare nisi corp⁹ tuū cū oī iocūditate et spūali auiditate accepissent. O vera ardens fides eoꝝ pba/

bile existens argumẽtũ sacre p̄sentie
tue: Isti enĩ veraciꝰ cognoscũt dñm
suũ in fractiõe panis: quoꝝ cor tã va
lide ardet in eis de ihũ ambulãte cũ
eis. Lõge est a me sepe talis affectꝰ ꝛ
deuotio tã vehemẽs amor et ardor
Esto mihi ꝓpitiꝰ ihũ bõe dulcis ꝛ beni
gne ꝛ ꝯcede pauperi mẽdico tuo vl'
interdũ modicũ de cordiali affectu
amoris tui in sacra cõione sẽtire: ut
fides mea magis ꝯualescat: spes i bo
nitate tua ꝓficiat: ꝛ charitas semel ꝑ
fecte accẽsa et celeste mãna experta
nũq̃ deficiat. Potẽs ẽ aũt mĩa tua
etiã grãꝫ desideratã mihi p̄stare ꝛ in
spiritu ardoris cũ dies bñplaciti tui
aduenerit me clemẽtissime visitare.
Eteni licet tãto desiderio tã speciali
um deuotorũ tuoꝝ nõ ardeo: tñ de
gratia tua illiꝰ magni inflãmati desi
derij desideriũ habeo orãs ꝛ deside
rans omniũ taliũ seruidoꝝ amatoꝝ
tuoꝝ participẽ me fieri ac eoꝝ san
cto ꝯsortio annumerari.

Qr grã deuotiõis hũilitate ꝛ sui ip
sius abnegatiõe acqrit'. Cap. xv.

Oportet te deuotiõis grãꝫ instã
ter q̃rere indesinẽter petere pa
tienter ꝛ fiducialiť expectare gratã
ter recipere humiliter ꝯseruare: stu
diose cũ ea operari: ac deo tp̄s ꝛ mo
dũ supne visitatõis donec veniat cõ
mittere. Humiliare p̄cipue te debes
cũ parũ aut nihil deuotiõis interius
sentis: sꝫ nõ nimiũ deijci nec inordi
nate ꝯtristari. Dat sepe deus in vno
breui momẽto qđ lõgo negauit tp̄e
Dat etiaꝫ qñq; in fine qđ in p̄ncipio
orõis largire distulit. Si sp̄ cito grã
dareť ꝛ pro voto adesset: nõ esset ĩfir
mo homini bene portabile. Propte
rea in bona spe ꝛ humili patiẽtia ex
pectãda est deuotiõis grã. Tibi tñ ꝛ
peccatis tuis imputa cũ non dať vl'
etiã occulte tolliť. Modicũ qñq; est
qđ gratiã ĩpedit ꝛ abscõdit si tñ mo
dicũ ꝛ nõ potiꝰ grãde dici debeat qđ
tantũ bonũ ꝓhibet. Et si hoc ipꝫ mo
dicũ vl' grãde amoueris ꝛ ꝑfecte vi
ceris: erit qđ petisti. Statim nã q; ut
te deo ex toto corde tradideris nec
hoc vel illud ꝑ tuo libitu seu velle q̃si
eris sed integre te in ipo posueris vni
tũ te inuenies ꝛ pacatũ: q; nil ita bñ
sapiet ꝛ placebit sicut bñplacitũ di
uine volũtatis. Quisquis ergo intẽ
tionem suam simplici corde sursum
ad deũ leuauerit seq; ab omni inor
dinato amore seu displicentia cuius
libet rei create euacuauerit: aptissi
mus gratie percipiende ac dignus
deuotiõis munere erit. Dat enĩ dñs
ibi benedictionẽ suã vbi vasa vacua
inuenerit. Et quanto perfectius qs
infimis renunciauerit ꝛ magis sibi
ipsi per contemptũ sui moritur: tan
to gratia celerius venit copiosius in
trat ꝛ altius liberum cor eleuat. Tũc
videbit ꝛ affluet ꝛ mirabitur ꝛ dila
tabitur cor eius in ipso quia ma
nus domini cum eo: ꝛ ipse se posuit
totaliter in manu eius vsq; in secu
lum. Ecce sic benedicetur homo q
querit deuꝫ in toto corde suo nec in
vanũ accipit animã suã. Hic in acci
piendo sacrã eucharistiam magnã
promeretur diuine vnionis gratiaꝫ
quia non respicit ad propriam de
uotionẽ ꝛ consolationeꝫ: sed ad dei
gloriam ꝛ honorẽ.

Q̄ necessitates nostras xp̄o aperire et ei⁹ gratiā postulare debemus. Cap.xvj.

O Dulcissime atq̄ amantissime dn̄e quē nūc deuote desidero suscipere tu scis īfirmitatē meā ⁊ necessitatē quā patior:in quātis malis ⁊ vitijs iaceo:q̄ sepe sū grauat⁹:temptatus:turbat⁹ ⁊ inqnat⁹. Pro remedio ad te venio:p ꝯsolatione ⁊ subleuamine te dep̄cor. Ad oīa scientē loquor cui manifesta sūt oīa interiora mea:⁊ qui solus potes me ꝑfecte cōsolari ⁊ adiuuare. Tu scis q̄bus bonis indigeo p̄ oībus:⁊ q̄ paup sū in ṽtutib⁹. Ecce sto ante te paup ⁊ nudus gratiā postulās ⁊ misericordiā implorās. Refice esurientē mēdicū tuū:accende frigiditatem meā igne amoris tui:illumina cecitatē meā claritate p̄sētie tue. Uerte mihi oīa terrena in amaritudinē: oīa grauia et ꝯ̄tria in patiētiā:oīa infima ⁊ creata in ꝯtemptū ⁊ obliuionē. Erige cor meū ad te in celū:⁊ ne dimittas me vagari sup terrā. Tu solus mihi ex h̄ iā dulcescas vsq̄ ī seculū:q2 tu solus cibus ⁊ potus me⁹:amor me⁹ ⁊ gaudiū meū dulcedo mea ⁊ totū bonū meū. Utinā me totaliter ex tua p̄sentia accēdas:cōbures:⁊ in te trāsmutes:ut vn⁹ tecū efficiar spūs p gratiā interne vnionis ⁊ liq̄factionē ardētis amoris. Ne patiaris me ieiunū ⁊ aridū a te recedere ƺ operare mecū misericorditer sicut sepi⁹ operat⁹ es cū sanctis tuis mirabiliter. Quid mirū si totus ex te ignescerē ⁊ in me ipso deficerē cū tu sis ignis semp ardens ⁊ nūq̄ deficiens: amor corda purificās ⁊ intellectū illuminās.

De ardēti amore ⁊ vehemēti affectu suscipiendi christū Uox discipuli. Cap.xvij.

Cum sūma deuotione ⁊ ardēti amore:cū toto cordis affectu ⁊ feruore desidero te dn̄e suscipe:quēadmodū multi sancti ⁊ deuote ꝑsone in cōicādo te desiderauerūt:q tibi maxime in scitate vite placuerūt: ⁊ in ardētissima deuotiōe fuerūt. O deus meus:amor etern⁹:totū bonū meū:felicitas interminabilis:cupio te suscipere cū vehementissimo desiderio ⁊ dignissima reuerentia q̄ aliq̄s sanctorum vnq̄ habuit ⁊ sentire potuit. Et licet indignus sū oīa illa sentimēta deuotiōis haberet:tn̄ offero tibi totū cordis mei affectū ac si oīa illa gratissime inflāmata desideria solus haberē. Sed ⁊ q̄cunq̄ potest pia mens ꝯcipere ⁊ desiderare: hec oīa tibi cū sūma reuerētia veneratione ac intimo fauore p̄beo et offero. Nihil opto mihi reseruare sed me ⁊ oīa mea tibi spōte ⁊ libētissime imolare. Dn̄e deus me⁹ creator meus et redēptor meus cū tali affectu:reuerētia:laude ⁊ honore:cū tali gratitudine:dignitate ⁊ amore:cū tali fide: spe ⁊ puritate te affecto hodie suscipere:sicut te suscepit ⁊ desiderauit sāctissima mater tua gl'iosa virgo maria:qn̄ angelo euāgeliçāti sibi incarnatiois mysteriū humiliter ⁊ deuote respōdit. Ecce ancilla dn̄i fiat mihi f̄m verbū tuū. Et sicut beat⁹ p̄cursor tu⁹ excellētissim⁹ sanctorum. Johānes baptista in p̄sentia tua letabundus exultauit in gaudio spūs sancti

dū adhuc maternis clauderet̄ viscere ribus: ꝛ postmodū cernēs int̄ hoīes ihm ambulantē valde se humilians deuoto cū affectu dicebat. Amicus aūt spōsi q stat ꝛ audit eum: gaudio gaudet ꝓpt̄ vocē sponsi: sic ꝛ ego magnis ꝛ sacris desiderijs opto inflammari ꝛ tibi ex toto corde meipm p̄sētare. Unde ꝛ oīuȝ deuotoꝝ cordiuȝ iubilatiōes ardētes affectus: mētales excessus ac supnales illuminationes ꝛ celicas visiones tibi offero ꝛ exhibeo cū oībus v̄tutib⁹ ꝛ laudibus ab omni creatura in celo: ꝛ in terra celebratis ꝛ celebrādis ꝓ me et oīb⁹ mihi in orōe cōmendatis: q̄ten⁹ ab oīb⁹ digne lauderis ꝛ in ꝑpetuū glorificeris. Accipe vota mea dn̄e deus meus ꝛ desideria infinite laudationis ꝛ īmense benedictiōis q̄ tibi ꝭm multitudinē ineffabilis magnitudinis tue iure debent̄. Hec tibi reddo ꝛ reddere desidero ꝑ singulos dies et momēta tēpoꝝ atq; ad reddēdū mecū tibi gr̄as ꝛ laudes oēs celestes spūs ꝛ cūctos fideles tuos p̄cibus ꝛ affectib⁹ inuito ꝛ exoro. Laudent te vniuersi ppl'i tribus ꝛ lingue ꝛ sāctū ac mellifluū nomē tuū cū sūma iubilatiōe ardēti deuotiōe magnificēt. Et quicūq; reuerent̄ ac deuote altissimū sacramētū tuū celebrāt ꝛ plena fide recipiūt: gratiā et mīaȝ apud te inuenire mereant̄ ꝛ ꝓ me peccatore suppliciter exorent. Cūq; optata deuotiōe ac fruibili vnione potiti fuerint ꝛ bn̄ ꝯsolati ac mirifice refecti ꝛ d̄ sacra mēsa celesti abscesserint: mei pauperis recordari dignent̄.

Qꝫ hō nō sit curiosus scrutator sacramēti: sꝫ humilis imitator xp̄i: sub dēdo sēsū suū sacre fidei. Ca. xviij.

Cauendū est tibi a curiosa ꝛ inutili ꝑscrutatiōe hui⁹ ꝓfundissimi sacramēti si nō vis in dubitationis ꝓfundū demergi. Qui scrutator est maiestat̄: opprimet̄ a gl'ia. Plus valet deus operari q̄ȝ homo intelligere pōt. Tolerabilis pia ꝛ humilis inq̄sitio veritatis: parata sp̄ doceri ꝛ ꝑ sanas patrū sentētias studēs ambulare. Beata simplicitas q̄ difficiles questionū relinq̄t vias ꝛ plana ac firma pergit semita mandatoꝝ dei. Multi deuotionē ꝑdiderunt dū altiora scrutari voluerunt. Fides a te exigit̄ ꝛ sincera vita: nō altitudo ītellect⁹ neq; ꝓfunditas mysterioꝝ dei. Si nō intelligis nec capis q̄ infra te sūt: quō cōprehēdes ea q̄ supra te sūt. Subde te deo ꝛ humilia sensū tuū fidei: ꝛ dabit̄ tibi sciētie lumē ꝓut tibi fuerit vtile ac necessariū. Quidā grauiter tentant̄ de fide ac sacramēto: sed nō est hoc ipsis īputandū: sꝫ potius inimico. Noli curare: noli disputare cū cogitationibus tuis nec ad īmissas a diabolo dubitatiōes respōde: sed crede v̄bis dei: crede sanctis eius ꝛ ꝓphetis ꝛ fugiet a te neq̄ȝ inimic⁹. Sepe multū ꝓdest ꝙ talia sustinet dei seru⁹. Nā infideles ꝛ peccatores nō tentat q̄s secure iā possidet: fideles autē deuotos varijs modis tētat ꝛ vexat. Perge ergo cū simplici ꝛ indubitata fide: ꝛ cū simplici reuerētia ad sacramētū accede. Quicq̄d intelligere nō vales deo oīpotēti secure cōmitte. Nō fallit te deus: fallit̄ q sibi nimiū credit. Gradit̄ de⁹

cū simplicibus reuelat se humilibus dat intellectū paruulis aperit sensū puris mentib⁹ ⁊ abscōdit grām curiosis ⁊ sup̄bis. Ratio humana debilis est ⁊ falli pōt: fides aūt vera falli nō pōt. Omnis ratio ⁊ naturalis inuestigatio fidē sequi debet: nō p̄cedere nec īfringere. Nā fides ⁊ amor ibi maxime p̄cellūt ⁊ occultis modꝭ in hoc sanctissimo ⁊ sup̄ excellentissimo sacramēto operant̄. Deus eternus ⁊ īmensus infiniteq̄ȝ potētie facit magna ⁊ inscrutabilia in celo ⁊ ī terra: nec est inuestigatio mirabiliū opeꝝ eius. Si talia essent opera dei ut facile ab humana ratione caperentur: non essent mirabilia nec ineffabilia dicenda.

Explicit liber quartus ⁊ vltimus de sacramēto altaris. Johānis gerson cācellarij parisiensis de cōtēptu mūdi deuotū ⁊ vtile opusculū. Impressū Auguste arte ⁊ impensis Erhardi ratdolt viri solertꝭ. Anno dn̄i M.cccc.lxxxvij.

Sequit᷑ tractatus de meditatio/ne cordis a. M. iohanne de gerson Primū capitulū.



MEditatio cordis mei in conspectu tuo sp. Felix certe q cū ꝓpheta potest ex sententia dice/re verbū istud deo Sʒ videam⁹ in p̄/mis: qd sit meditatio cordis nō pro carnali solo ſʒ spūali corde. Est aūt meditatio vehemēs cordis applicatio ad aliqd inuestigādū ⁊ inueniē/dū. Et hec applicatio fortis habet difficultatē: que qn̄qʒ maior ē: qn̄qʒ minor. Qd ut intelligat᷑: p̄supponat᷑ ex creditis ⁊ ab experiētia: cor nr̄m cōditū esse: ⁊ tres habere spēs ocu/loꝝ mētales oculos rōnales: oculosꝙ sensuales. Et ex illis ē vtrobiqʒ vn⁹ oculus in cognitiōe: ali⁹ in affectio/ne. Fundat᷑ hec distinctio ī altera q̄ dicim⁹ hoīeʒ habere portionē seu faciē rōnis duplicē quarū supior ver/tit᷑ ad leges eternas: altera ad tp̄a/les. Neutra tn̄ in actu suo depēdet ab organo corporeo: Sub istis ē rō demersa corpi: q̄ sensualitas appel/lat᷑. Primus oculoꝝ vocat᷑ ab alijs oculus mētis: alt᷑ ocul⁹ rōnis: terti⁹ oculus carnis. Cap. ij.

OUerat ab initio bene condite rōnalis nature talis ordo or/dinisꝙ trāqllitas: ꝙ ad nutū ⁊ meꝝ imperiū: sensualitas rōni inferiori: ⁊ iferior rō supiori seruiebat: ⁊ erat ab inferioribus ad superna pronus ⁊ facilis ascensus: faciēte hoc lenitate originalis iusticie: subleuantis sursum corda: queadmodū naturaliter ignis sua leuitate sursū fert᷑. At vero postq̄ʒ aduersus dn̄m supremū ingrata proditio demeruit auferri iusticiā hanc originaleʒ subintroijt pondus grauissimū cōcomitās peccatū: qd miserā ⁊ captiuatā animaʒ trahere nō cessat ad infima: tanq̄ʒ circūligata sit funib⁹: cathenis ⁊ cō/pedibus: vincta in mēdicitate ⁊ fer/ro. Sicqʒ mirabili imo miserabili confusione facta est ordinis prioris peruersio: ꝙ in homine sic merso tenebris ⁊ carcere ceco: conturbatus est in ira triplex vtrimqʒ oculus: per impfectionē in sensualitate: per ob/nubilationē in inferiori rōnis perfectione ⁊ per quandā excecationē in superiori rōnis portione. Cap. iij.

HAbemus ecce causaʒ primam difficultatis: quā in meditatione sentimus: quā in habendis semp ad dn̄m oculis experimur. Facit ꝭ penalis illa grauedo: deorsuʒ iugit᷑ impellēs: queadmodū videre ē sensibiliter in aque ductu: q̄ tota facili/tate defluit in yma. Cōtinet᷑ aūt uel sursuʒ leuat᷑: nō nisi cū violētia. Nō alit᷑ cor ad īfima pronū leuit᷑ effluit hac illacqʒ veluti sine retinaculo ul᷑ labore: qm̄ facilis descēsus auerni: ait poeta: ſʒ reuocare gradū supasqʒ euadere ad auras: hoc opus hoc labor est. Cap. iiij.

PErscrutemur ꝯsequēt᷑ ex predictis nām seu ꝓprietatē meditationis: qm̄ ex hoc ipō q̄ʒ necessaria nobis ad deū tendentib⁹ existat vi/debim⁹. Diximus aūt ⁊ reperimus: ꝙ meditatio est vehemens appli/catio uel attentio animi ad ali qui d

inuestigādū ul' iueniēdū fructuose. Addim⁹ fructuose ne meditatio vergat aut i supstitionē: aut i curiositatē: aut i melācolicā stoliditatē. Dicamus ḡ cōplētes: q̄ meditatio est vehemēs ⁊ salubris animi applicatio ad aliq̄d inuestigādū uel experimētalit' cognoscēdū. Ponim⁹ h̄ vltimū ppt' naturā ipsi⁹ afflictionis: q̄ diuersa sortit' noīa, pportionalit' ad conditionē cognitionis. Nō pōt alit' affectio cognosci q̄ȝ expimētalit': ab eo q̄ p eā afficit'. Quā experimētalē affectionis cognitionē nō pōt eā h̄ns i alteꝝ v̄bis q̄buslibet infūdere: nisi sil'r affectus sit alter ille. Quā sol⁹ nouit; put i apocalipsi scribit': q̄ accipit. Propterea vocat' māna abscōditū. Exēplū ē pspicuū i illo q̄ nouit dulcedinē mellis solū p doctrinā: sicut medic⁹ san⁹ infirmitatꝭ dolorē. Hec aūt dulcedo a gustāte: hic dolor ab egrotāte alit' ⁊ lōge cognoscunt'.

Perpēdam⁹ ex his q̄ȝ Cap. v. pfūde senserit ppheta naturā meditatiōis dū ait. In meditatiōe mea exardescet ignis. Utrūq̄ȝ enim cōplex⁹ ē: lumē i itellectu: ⁊ ardoreȝ in affectu. Q̄r v̄o sit difficile q̄ ignis deuotiōis spūalis exardescat flatu meditatiōis: fiet notū ɔsiderātibus ignē materialē: dū q̄rit' a lignis aq̄sis: viridib⁹ luto respsis elici. Suffla quātū potes: iteꝝ atq̄ȝ iteꝝ m̄lto conatu resuffla: emerget plurim⁹ ab inicio fum⁹: ɔturbās oculos. Uix emicabit scitilla: q̄ mox euanescet. Dispges forsitā irat⁹ cōgesta pri⁹ ligna: si nō i lōganimitate pstiterꝭ. Quā longanimitatē appellamur h̄ meditatiōne: aut meditatiōi cōiungēdam.

Meminim⁹ aliq̄s Cap. vj. scripsisse doctrinas uel industrias: ne dū latino: s; gallico sermone sup habēda meditatiōe tali: licet fortassis vteremur alijs terminis in tractatulo: de mistica theologia: p te secūda q̄ praxim ei⁹ docet: ⁊ i altero de mōte ɔtēplatiōis edito: i altero rursū de mēdicitate spūali cōpilato. Deniq̄ȝ tāta repit' difficultas: tāta p diuersitate hoīuȝ varietas: i practicādo doctrinā vere scēq̄ȝ meditatiōis: q̄ an silē ul' aliq̄d scribē ɔsultius sit: videor egomet mihi ipi q̄nq̄ȝ sub dubio fluctuās. Cap. vij.

Cum eni recogito q̄ absq̄ȝ meditatiōis exercitio null⁹: seclu so dei miraculo spāli: ad pfectioneȝ ɔtēplatiōis dirigit' aut puenit: null⁹ ad rectissimā xpiane religiōis normā vix se cōponit: audio ʒelans: ardeoq̄ȝ studiū scē meditatiōis suadē. At v̄o dū tociēs expt⁹ picula sedul⁹ recogito difficultatē: ⁊ arduā raritatē pueniēdi quo trahē meditatio nitit': ego q̄i torpens ⁊ stupid⁹ efficior. Quesierit aliq̄s quo pacto sic venit: q̄r nimiꝝ frequent' exptū est studiuȝ meditationis ɔuerti dilabiq̄ȝ i morbū melācolice passiōis ppt' imoderatiōnē: uel ppter supbiā dari in reprobū sensū diabolice illusionis.

Manuducam⁹ ex- Cap. viij. emplis id q̄d dicim⁹. Scimus vinū i iocūditate ⁊ hoīs salute cōditū esse. Sic eni scriptura: sic rō loq̄t'. Uidem⁹ tñ ex abusu potātiū: psertiȝ dū febriū discrasia laborāt q̄ pot⁹ vini alioq̄n salubris causat ul' egritudi

nis augmētū: uel maniā ꝛ furoꝛe꜒: aut qn̄q꜒ moꝛtē. Nos aūt filios oēs adā qs egrotos: qs febꝛicitātes eē pessimis aīe febꝛib⁹ negauerit: qbus vtunt̄ i nauseā ꝛ amaritudinē; optima diuinoꝝ eloqoꝝ vba: qb⁹ in fel ꝯuertit̄ suauissim⁹ diuini vbi panis? Heu miseros nos: heu q̄ ex intima ꝯsideratiōe talia miserie ꝯclamauit aplus. Infelix ego hō qs me liberabit de coꝛpe moꝛt[ ] hui⁹? Subiūgit. Grā dei p ihm xp̄m. Cap̄. ix.

Quid agim⁹ ḡ? Quid abim⁹ p̄cipites p abꝛupta vicioꝝ? Ibimus ne post desideria coꝛdis nr̄i ꝛ i adinuētionib⁹ nr̄is pessimis: desperati: sine lege: sine freno: sine oꝛdine Nūqd sufficiēt nob cogitatiōes istabiles: foꝛdide: fluxe: somniocq꜒ simili me: q̄ nō ꝯsolationē ul' edificationē allature sūt: s꜒ desolationē: mesticiā ꝛ ruinā oblectātib⁹ se i eisdē? Rn̄debim⁹: neq̄q꜒ id fieri debere: s꜒ adsit discretio moderatrix in oīb⁹ qua nō securi⁹ hr̄e p⁹ diuinā grā꜒ poterim⁹: q̄ p sedulū ꝛ securū alteri⁹ expti nos q꜒ diligēt[ ] ꝛ agnoscēt[ ] ꝯsiliū. Ca. x.

Clamat aristoteles vocē expientie loquēs: ꝙ ars ꝛ vtus sūt circa difficilia: ut ars pigēdi: ars scribēdi: ars citharizādi: virt⁹ castitat[ ]: vt⁹ foꝛtitudinis: virt⁹ sobꝛietatis. Hoc vo sic itelligēdū ē: ꝙ ab initio virtus ꝛ ars mltas i acqsitione sua patiunt̄ difficultates: dū vo fuerit ꝯquisite: facilia sūt eis oīa. Pingit facilit̄ pictoꝛ exercitat⁹ in arte: sic de scriptoꝛe: sic de citharizāte videm⁹ ita ut dixerit idem aristoteles: ꝙ ars pfecta nō deliberat tā sibi facilis est actus suus. Cap̄. xi.

Clamur ista cōparatiōe dū de meditatiōe loqmur. Attēdamus ꝙ i trahēdo passi꜒ lineas picture uel scripture difficultas nulla est: sicut nec i discursione digitoꝝ p cithare coꝛdas. Inuenim⁹ sīr i cogitatiōe. Nō eni difficult̄ aūt laboꝛiose nūc hoc: nūc illud put occurrerit cogitat̄: s꜒ ꝙ null⁹ inde resultet effectus: vides i sic pigēte: sic scribēte: ꝛ sic cytharizāte: ita neq꜒ pꝛsus i sic cogitāte: īmo cū se talib⁹ cogitationib⁹ vagis oblectauerit: ut dicit seneca: tristis remanebit. Poꝛro laboꝛiose studiose ꝛ attētissime cū mira tarditate pigēdo: scribēdo ꝛ citharizādo fit qn̄q꜒ ut bn̄ ꝛ celerit̄ ista fiāt.

Quoꝛsu꜒ ista? Nimirū Ca. xij ut on̄dam⁹ quemadmodū de cogitatione nulla vnq̄ pficiet: aut emerget i meditationē: quāto min⁹ i cōtēplationē? Ex meditatione vero q̄ sūmā h꜒ difficultatē: si bona fide simplici ꝛ discreta diligēt̄ exerceatur: puenim⁹ ad hāc pfectione꜒: ꝙ absq꜒ vlla difficultate fiet apd nos fructuose: ꝙ sūmo meditationis studio ꝯgrere voluim⁹. Ita deniq꜒ trāsibit meditatio i cōtēplationē. Nō eni differt ꝯtēplatio a meditatione nisi penes facile ꝛ difficile: qn̄ vtrobiq꜒ est fruct⁹ alit̄ q̄ in cogitatione.

Describit̄ aūt ꝯtēpla Ca. xiij. tio ꝙ ē liber ꝛ expedit⁹ mētis ituit⁹ i res pspiciēdas vsq꜒q̄q꜒ diffus⁹ Et h q̄ ad ꝯtēplationē q̄ respicit intellectū. Poꝛro q̄ ad ꝯtēplationē q̄ ꝯsistit i affectu: ꝛ i pꝛaxi describit eā hugo: q̄ ē p ssubleuate mētis iubilu꜒ moꝛs q̄dā carnaliū d̄sidérioꝝ: Hoc ē gustare q̄ suauis ē dn̄s: quē gustū

sequit alia lõge cognitio q̃ fuerit intellectual' solũ visio: ul' q̃dã auditio p fidẽ aut scripturã. Cap. xiiij.

MEditabit ecce aliqs gemens et suspirãs ut colũba: dicet cũ pp̄ha: meditat⁹ sum nocte cũ corde meo exercitabar: et scopebã spiritũ meũ: facit h anxie: difficult: laboriose: recogitãdo nũc oẽs annos suos i amaritudĩe aĩe sue: nũc iudicia dei q̃ sũt abyssus mlta i celo sursum et in abyssis deorsũ: et ita de reliqs circa q̃ versat meditãt attẽtio vehemẽs ut ea q̃ meditat ul' cogitat lipidi⁹ ul' firmi⁹ in affectũ suũ trahat. Efficiet tãdẽ ut hec oĩa tãta felicitate recogitet et sapiat: q̃ facilis ẽ ip̄a cogitatio. Docẽt nos exẽpla p̄dicta si dubitam⁹. Nõ eni pl⁹ laboris hñt scriptor: pictor: cytarista bñ agẽdo: qd optime didicerit: quã vag⁹ et van⁹ aliqs ab initio discurrẽs sine arte: et ordine per lineas picture ul' scripture: aut p cithare cordas. Cap. xv.

ADdẽdũ ẽ ad p̄missa nihilominus q2 vix ẽ aliqs ita pfect⁹ in arte sua qn assidue possit ad aliq̃ ul' cognoscẽda ul' agẽda pficẽ qualia necesse ẽ ut non habeat cũ labore. Multo mag' h vex ẽ in ip̄a de q̃ loqmur meditatiõe: q̃ nouos veritat aut deuotiõis fet⁹ iugit parẽ studet: sz nõ deest pturitionis dolor ppt illud maledictũ sp̄ũalit itellectũ. In dolore paries filios tuos. Nõ meminit tñ p̄ssure pp̄ter gaudiũ: q2 natus est sibi nou⁹ cognitiõis et affectionis scẽ vet⁹: in animi sui mũdũ. Ca. xvj.

INuenit aũt ab initio frequẽti⁹ ut dũ aliqs nõdũ purgat⁹ a vicijs sãtagit meditari: ut colũba meditat q̃i vet⁹ symea dolos: odia. Meditat sicut canis rabiosa: mlẽtia rodens iuxta verbũ satirici. Meditat q̃i sordida sus: dũ fetissimas in aĩo versat reuersatq3 cogitatiões. Quid porro de blasphemie sp̄ũ: q̃ abhominabilis: q̃ horrid⁹: Nõnũq3 resurgit territãs meditãtẽ loquẽs aduersus deũ scõs scãsq3 ingẽtia q̃ nec fari lz. Iaciunt infidelitatis iacula barratrũ desperatiõis aperit: expimentũ q̃z manifestat: quã recte iusserit sapiẽs: fili accedẽs ad seruitutẽ dei: p̄para aĩaz tuã ad tẽtationẽ. Sequit p̄sidiũ certissimũ: sta in timore. Beatus eni vir q sp ẽ pauid⁹. Cap. xvij.

PAuid⁹ vo semp quõ beatus est q̃ret aliqs: dum timor addit timori: scrupul⁹ scrupulis: pusillanimitas pusillanimitati: p̄sertim cuz non adest assidue ꝯsiliator: dux et p̄monstrator itineris arti et rect. Si vo talis q rar⁹ ẽ inuent⁹ forte fuerit: cum ocio nouũ meditãtẽ instruẽdi quãtũ libuerit: felix qdẽ erit ip̄se nou⁹ tiro: si tñ ptin⁹ absq3 vlla trepidatione parat⁹ est credẽ ꝯsilio. Sz o quotiẽs bone ih̄u quotiẽs hesitabit: et idẽ repetet iterũ itex q̃ q̃i falli reformidãs q̃ret idẽ: Deniq3 nõ vtet erga dantẽ sibi ꝯsiliũ doctrina iacobi q̃ ẽ ut postulet i fide nihil hesitãs. Scripsi q̃dã sup hmõi scrupulis in tractatulo de p̄paratione ad missã: aliq̃ simulit de cautelis: ꝯ sp̄m blasphemie durissimũ aduersus quẽ remedium optimũ ẽ cõtẽnere: nec curare qn poti⁹ irridere nam sup his sollicite ꝯfiteri nisi forsan in pricipio p cautela ad habendũ consiliũ.

De scrupulis vo teneat hec regu-

la qd aduersus eos agēdū est: si ita prudēs aliqs et expt⁹ ꝯsiliator dicta uerit mandauerit aut iusserit: nec aget i hoc ꝯ̄ ꝯsciaꝫ suaꝫ de meritorie dū illā ad cōsiliuꝫ sapiētiorꝫ ꝑ rōnis libertatē ab aīo suo mutat et dispo/ nit: quāuis assidue sensualitatis re/ murmuratio forte sentiat᷑. Aliogn nūqꝫ fiet in pace deo locus cordis. Rursus aduertendum ꝙ sicut di/ cēte aristotele oīs nr̄a cognitio ve/ nit a sensu: iterū necesse ē oēm intel ligētē fantasmata speculari: sic ori/ ginat᷑ meditatio nr̄i cordis a sensibi lib⁹ q̄ figurata sūt q̄ colorata: et cete/ ris accidētib⁹ tp̄is et loci circūuolu/ ta. Hinc sunt meditationes conscri pte: hinc imagines picte vel sculpte: hinc generalit᷑ fit illud psalmiste.
Meditatus sum in oīb⁹ opib⁹ tuis: in factis manuū tuarū meditabar. Que vtiqꝫ facta et opa sūt corꝑalia. Nihilomin⁹ dꝫ assurgere meditans vltra ꝓgredi: veluti ꝑ scalaꝫ aliqd ex visibilib⁹ ad inuisibilia: sicut dic᷑ apl's qm̄ inuisibilia dei: ex his q̄ facta sūt itellecta ꝯspiciunt᷑: sempit̄na q̄ꝫ que virt⁹ ei⁹ et diuinitas. Propterea do/ cēs nos a corporalib⁹ ad sp̄ūalia mi grare dicebat. Et si xp̄m ꝺm carneꝫ cognouim⁹: nūc tn̄ ꝺm carnē nō co/ gnoscimus. Cap̄. xviij.

Aduertendum v̄o ꝙ meditatu/ ris duplices int᷑ ceteras tēdū tur insidie: vna dū petūt ꝯsiliū super occurrētib⁹ scrupulis i meditatione sua p̄sert.iꝫ mulier a viro. Altera: dū sūt i actu meditatiōis. Fit i p̄mo ca/ su crebri⁹ et leui⁹ quā a multis credi pōt: agglutinatio q̄dā aīorꝫ velata pallio scē deuoteqꝫ dilectionis: que primo ꝯfabulationib⁹ sub typo q̄rē di ꝯsilij querit᷑: de hīc aīa veluti ꝯfri cata calescit: et sensim igne ceco car nalis amoris carpit᷑ et vrit᷑: nec intel ligit᷑ primo donec tandē ad risus le ues: ad facetos blādosqꝫ gest⁹ ꝑuen tū est. Auertat deus a seruis suis id qd reliquū silem⁹. Timeo inqt apl's nedū sp̄ū ceperitis: carne cōsūmami ni. Scripsi iā pluries talia ꝯsequent᷑ ad augustinū: noīatim i tractatulo de ꝓbatiōe spirituū. Incurrūt aliđ periculū meditātes: dū i solis fanta sijs: dū solis imaginib⁹ corporeis se tradūt: et toto corde vehement᷑ incū būt. Fit ꝑinde ꝙ meditās duꝫ trāsi re satagit i ꝯtēplationē collabat᷑ ad melancolicā: seu fantasticā lesionē: ita tandē ut imagines iterꝫ versatas in imaginatiua v̄tute: ꝑ reb⁹ ipsis ex teriorib⁹ accipiat. Et sicut euenit in somniātib⁹ dū dormiuit: nō alit᷑ istis in vigilia ꝯtingit: quorꝫ verba et opa nullā int᷑ se cōnexionē: nullū ordinē seruāt: vbi neqꝫ ē pricipiū neqꝫ finis: vbi sicut vulgo dicit᷑: neqꝫ est caput: neqꝫ cauda: sꝫ de gallo fit saltus ad cignū: ita ut vigilantes somniare vi/ deant᷑. De qualibet dicūt vulgares. Ilꝫ resuent on font en resuerie. Porro timēt nō timēda: sperāt non sperāda. Nunc gaudio dissoluunt᷑: nūc subito merore tabescūt. Quales egēt ampli⁹ fomēto sacratis q̄ꝫ mo/ nitione sapiētis.

Explicit liber de meditatiōe cordis

Via dat ... no ... [illegible]

... [illegible] ... frugalitas ... [illegible]

C pesse et interesse differunt.

Preesse est alicui negotio gerendo prefectum et prepositum esse ad illud dirigendum et administrandum: ut officiales urbis preesse dicuntur vel administratores reip. Sed interesse est cum aliquis gerit solum adesse: sine potentia: ut illi qui agerent in loco suo. Ergo interesse minus: preesse maius

May 1942

Basel

JOHANN AMERBACH

PHILELPHUS, JOANNES MARIUS. Epistolarium. 1489.

*Hain *12,974; B.M.C. III, 752; Stillwell P566.*

Printed with roman types, in quarto form, 33 lines to a page. It has 160 leaves; the last, a blank, is missing. The size of a leaf is 214 × 150 mm., and the printed text measures 151 × 108 mm. In contemporary binding.

JOANNES MARIUS (Giovanni Mario) PHILELPHUS was the son of the great humanist Franciscus Philelphus (Filelfo). He was born in Constantinople in 1426, but when a year old was brought to Italy and spent his childhood at Bologna and Milan. Barely more than fourteen, he went off to Constantinople, where he was favorably received by the Emperor and his father's friends. On his return two years later, he stayed for a while at Milan and then joined the court of René d'Anjou at Marseilles. In the early 1450's he was back again in Italy, wandering from one city to another engaged in teaching and writing poetry. In 1468 he wrote a life of Dante. His present work, *On the Art of Letter-Writing,* he composed in 1477 while at the court of the Duke of Urbino. In his dedication to Ludovico Mondello he apologizes for possible errors or negligence in style, because he did it all in twenty days. He died three years later at Mantua.

There are models for eighty kinds of letters in the book, starting with a letter of recommendation and continuing with letters of condolence, congratulation, persuasion, dissuasion, admonition, love letters, and so on. A short discussion of grammar precedes the text.

The work was first printed in Paris in 1481. It includes an exchange of epistles between Ludovico Mondello and Octaviano Ubaldino, a brother of Duke Federico da Montefeltro, written in the spring of that year. Mondello, a Minorite brother and a descendant of a noble house, was a former pupil of Mario Filelfo; it was for him that the *Epistolarium* was composed. Then resident in Paris, he wanted to publish the manuscript, hoping that "it would secure the admiration of the whole clerical and academic world." Ubaldino heartily approved of the plan, and remarked that the shortcomings of style might readily be excused in a work meant for private use.

This was the only work by Mario Filelfo that appeared in print in the fifteenth century. The *Epistolarium,* however, was very successful. It was published seven or eight times. Johann Amerbach issued an edition in 1486. The present volume is a page-for-page reprint.

Bought in February 1936.

AUGSBURG

ERHARD RATDOLT

IMITATIO CHRISTI. De imitatione Christi. J. Gerson, De meditatione cordis. 1488.

*Hain *9094; B.M.C., part II, p. 382.*

Printed with gothic types, in quarto form, in two columns, 40 lines to a page. It has 48 leaves; the size of a leaf is 214 × 152 mm., and the text in a column measures 150 × 50 mm. Five large woodcut initials. Bound with a copy of Philelphus's *Epistolae,* printed by Amerbach in Basel in 1489.

ONE of the early editions of the *De imitatione Christi,* in which the work is attributed to Jean Gerson (1363–1429), Chancellor of the University of Paris and canon of Notre-Dame, one of the most outstanding divines of his age. To-day, as a rule, Thomas à Kempis is credited with this famous book, although French scholars still persist in their claim of Gerson's authorship. The first edition of the *De imitatione Christi* in which the work was ascribed to Gerson was printed at Venice in 1483; and the first volume in which the *De Christi* and the *De meditatione cordis* were published together — both attributed to Gerson — was printed in 1485, also at Venice. (*For notes on the* De imitatione Christi *and on the controversy about its origin see pp. 77–8 in the February 1930 issue of* More Books.)

The *De meditatione cordis,* on the other hand, is unquestionably by Gerson. It is a short piece, occupying only three leaves in the volume. Of all the works of Gerson, this essay seems to have the greatest inner similarity to the *De imitatione Christi* — for which reason it is the favorite piece of French scholars. (*For notes on Jean Gerson see pp. 378–80 in the November 1929 issue of* More Books. *There is a note on the* De meditatione cordis *on p. 12 in the issue for January 1930.*)

Bought in February 1936.